

LIVING STREETS

Από την ενεργό συμμετοχή των πολιτών
στη συλλογική ανάληψη ευθύνης:

ένα εγχειρίδιο για τους δήμους

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

ΟΙ ΠΟΛΕΙΣ ΤΟΥ LIVING STREETS

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αυτό το εγχειρίδιο θα σας εμπνεύσει αν βρίσκεστε σε διαδικασία αναδιαμόρφωσης του δημόσιου χώρου στην πόλη σας.

Εδώ και πολλά χρόνια, ο δημόσιος χώρος των πόλεων έχει παραχωρηθεί στα αυτοκίνητα. Καθώς κοιτάμε από το παράθυρο έναν πολυσύχναστο δρόμο, βλέπουμε την προσθήκη μιας ακόμα λωρίδας κυκλοφορίας για τα αυτοκίνητα ή την κατασκευή νέων δρόμων. Δεν μπορούμε όμως να διαιωνίζουμε αυτό το μοντέλο, επεκτείνοντας τις οικίες υποδομές ανεξέλεγκτα.

Ο αστικός σχεδιασμός και η κινητικότητα περιστρέφονται γύρω από τον άνθρωπο. Οι πολίτες συγκεντρώνονται στις πόλεις για να εργαστούν, αλλά και για να συναναστραφούν, αναζητώντας την καθημερινή αλληλεπίδραση και υποστήριξη που είναι απαραίτητη για την ευημερία τους. Ο δημόσιος χώρος είναι επίσης ζωτικής σημασίας από κοινωνικής και οικονομικής άποψης.

Σήμερα, οι ευρωπαϊκές πόλεις αντιμετωπίζουν προκλήσεις όσον αφορά στον αστικό σχεδιασμό αλλά και σε πληθώρα άλλων κοινωνικών ζητημάτων, όπως η δημιουργία θέσεων εργασίας, η κλιματική αλλαγή, οι χρήσεις γης, η μετανάστευση και άλλα. Ωστόσο, είναι οι πλέον κατάλληλες για να βρουν εφικτές και βιώσιμες λύσεις. Οι τοπικές αρχές δεν θεωρούνται πλέον ο μοναδικός αρμόδιος για την επίλυση των πολύπλοκων ζητημάτων που αντιμετωπίζουν οι πόλεις. Οι τοπικές αρχές, οι επιχειρήσεις και οι κάτοικοι έχουν, περισσότερο από ποτέ, ανάγκη ο ένας τον άλλον για να βρουν δημιουργικές λύσεις που να αμφισβητούν τον υφιστάμενο τρόπο σκέψης, δράσης

και εκμάθησης. Πιστεύουμε ότι σε κάθε πόλη υπάρχουν άνθρωποι με διαφορετικό υπόβαθρο, που μπορεί να προέρχονται από επιχειρήσεις, τοπικές ενώσεις και από τους ίδιους του δήμους, οι οποίοι είναι έτοιμοι να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να αναζητήσουν αυτές τις λύσεις. Μέσω του Living Streets, συνδυάζουμε την ενέργεια και τη δημιουργικότητα των ανθρώπων και κάνουμε την πόλη του αύριο ορατή σήμερα.

Σε αυτό το εγχειρίδιο θα διαβάσετε για την εμπειρία δεκαεξί ευρωπαϊκών πόλεων στις οποίες πολίτες, επιχειρήσεις, τοπικές αρχές και σύλλογοι συνεργάστηκαν και έδωσαν τη δυνατότητα στους κατοίκους να μεταμορφώσουν προσωρινά τους δρόμους τους στο μέρος που πάντα ονειρεύονταν. Απέκτησαν πρακτική εμπειρία και οραματίστηκαν μια πιο βιώσιμη κοινωνία. Ένα από τα κύρια ερωτήματα αυτού του πειράματος είναι το πώς μπορούμε να οργανώσουμε την καθημερινότητά μας, ελαττώνοντας τη χρήση των αυτοκινήτων. Με την απομάκρυνση των αυτοκινήτων και την εξεύρεση εναλλακτικών χώρων για τη στάθμευσή τους, δημιουργείται χώρος για άλλες δραστηριότητες. Επιπλέον, λαμβάνονται υπόψη και ζητήματα, όπως: η κοινωνικοποίηση, ο κίνδυνος αποκλεισμού, η αποφυγή της απομόνωσης, η ασφάλεια, η ηχορύπανση, η αστική γεωργία, η πεζοδρόμηση αλλά και το περιβάλλον γενικότερα.

Εμπνευσμένες από τα Living Streets της Γάνδης, επτά ακόμα πόλεις δημιούργησαν τα δικά τους Living Streets, με τη βοήθεια πρωτοπόρων από το δίκτυο Trojan Lab (Γάνδη), από το Meneer de Leeuw (Ολλανδία) και το Energy Cities, μιας ένωσης τοπικών αρχών με σκοπό την

ενεργειακή μετάβαση. Πέντε χρόνια μετά τη δημιουργία του πρώτου Living Street στη Γάνδη την άνοιξη του 2013, οι πρώτοι διοργανωτές του θεσμού δημιούργησαν το Ίδρυμα Living Streets (livingstreet.org) για να βοηθήσουν και άλλες πόλεις. Το 2021, οκτώ ακόμα πόλεις από την Κροατία, την Ελλάδα και την Πορτογαλία ακολούθησαν το παράδειγμά τους, με την υποστήριξη της κροατικής ΜΚΟ Terra Hub, της πορτογαλικής υπηρεσίας παροχής ενέργειας Oeste Sustentável, και του ελληνικού δικτύου πόλεων «ΒΙΩΣΙΜΗ ΠΟΛΗ».

Σας προσαλούμε να διαβάσετε αυτό το εγχειρίδιο για να εμπνευστείτε από τις διάφορες στρατηγικές που εφαρμόστηκαν, τις πρωτοβουλίες και τις ιστορίες των πόλεων και των ανθρώπων τους. Ελπίζουμε ότι εδώ θα βρείτε όλες τις πληροφορίες που χρειάζεστε, για να καταλάβετε τι είναι ένα Living Streets. Δεν θα σας δώσουμε ένα μοναδικό μοντέλο για την υλοποίησή του, μία μοναδική συνταγή ή μία λίστα συστατικών για να κάνετε τις πόλεις σας να ευδοκιμήσουν. Ετοιμάσαμε το συγκεκριμένο εγχειρίδιο με σκοπό να σας δώσουμε τη δυνατότητα να γνωρίσετε τους δρόμους σας, με το να μοιραστούμε μαζί σας την απαραίτητη γνώση που τι είναι το Living Streets και δείχνοντάς σας πώς η πρωτοποριακή πρωτοβουλία της Γάνδης χρησιμοποιήθηκε και προσαρμόστηκε από άλλες οκτώ ευρωπαϊκές πόλεις στα δικά τους τοπικά πλαίσια με την ενεργό συμμετοχή των κατοίκων, των τοπικών ενδιαφερομένων μερών και των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Καλή ανάγνωση.

4 Living Streets - Από τη συμμετοχή στην ανάληψη ευθύνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σ.02 Οι πόλεις του Living Streets

σ.03 Πρόλογος

σ.06 Μαθαίνοντας τους Δρόμους

σ.08 Τι είναι ένας Living Street

σ.14 Γάνδη: Η πηγή έμπνευσης

σ.18 Πώς μπορείτε να δημιουργήσετε ένα Living Street στην πόλη σας;

σ.45 Living Streets: Ιστορίες

ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Μέχρι το 2050, τα δύο τρίτα του παγκόσμιου πληθυσμού θα ζουν σε αστικές περιοχές. Οι άνθρωποι μεταναστεύουν στις πόλεις με ραγδαίους ρυθμούς και η τάση αυτή δεν φαίνεται να μειώνεται. Αυτή η άνευ προηγουμένου εξέλιξη πρέπει να αντιμετωπιστεί με βιώσιμο τρόπο, αν θέλουμε να προχωρήσουμε μπροστά.

Οι δρόμοι αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των πόλεων. Αν αναλογιστούμε μια πόλη ως ένα σώμα, οι δρόμοι είναι οι φλέβες μέσω των οποίων πόροι και άνθρωποι διοχετεύονται ταχύτατα σε κτίρια, καταστήματα, γραφεία, εγκαταστάσεις υγείας, σχολεία κ.λπ. Είναι οι δίαυλοι που επιτρέπουν στην πόλη να είναι ζωντανή, να κινείται με γρήγορους ρυθμούς και να προσφέρει υπηρεσίες που βελτιώνουν το βιοτικό

επίπεδο. Το φαινόμενο αυτό, όσο ευεργετικό και αν είναι, αναπτύχθηκε ανεξέλεγκτα τις τελευταίες δεκαετίες, δίνοντας προτεραιότητα στο αυτοκίνητο, υποβιβάζοντας παράλληλα το ρόλο των κατοίκων στους δρόμους της πόλης.

Αρχικά, οι δρόμοι δεν θεωρούνταν μόνο δίοδοι οχημάτων, αλλά αποτελούσαν χώρους συγκέντρωσης, διαλόγου και παιχνιδιού. Η ιδέα ότι τα αυτοκίνητα κυριαρχούν στο δημόσιο χώρο είναι σχετικά πρόσφατη. Τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται η ανάγκη να επανεξετάσουμε τη σχέση μας με τους δρόμους. Χρειαζόμαστε τους κατοίκους να πάρουν τη θέση που τους αναλογεί για να γνωρίσουν καλύτερα τους δρόμους των πόλεων τους, αλλά πώς μπορεί να γίνει αυτό;

Η ανάπτυξη των πόλεων παραδοσιακά σχεδιάζεται από δημόσιους υπαλλήλους και πολιτικούς ηγέτες σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, με αποτέλεσμα τους αυτοκινητοκεντρικούς δρόμους που βλέπουμε σήμερα. Οι στόχοι τους καθορίζονταν από την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία αξιόπιστων υποδομών, οι οποίες βελτίωναν την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Αυτό οδήγησε σε σχέδια για την προσηύκτη κυκλοφορίας, τη συντήρηση της φθαρμένης ασφάλτου, τη βελτίωση των φωτεινών σηματοδοτών και την εγκατάσταση σήμανσης σε ολόκληρη την πόλη. Τώρα πρέπει να καταβάλουμε προσπάθειες για να μεταποπίσουμε τη δυναμική των δρόμων μακριά από τα αυτοκίνητα και πιο κοντά στους κατοίκους. Για να γίνει αυτό όσο το

δυνατόν πιο αποτελεσματικά, οι ίδιοι οι κάτοικοι πρέπει να προσφέρουν τις λύσεις. Μια συλλογική προσέγγιση θα διασφαλίσει ότι δεν θα ξεχάσουμε για ποιους προορίζονται οι δρόμοι, θα συμπεριλάβει τους κατοίκους ως κατόχους και δημιουργούς, και όχι μόνο ως απλούς αποδέκτες. Αν και πολύ σημαντικό, δεν πρόκειται μόνο για την επιστροφή των δρόμων στους κατοίκους ως ιδέα. Στις μελέτες περιπτώσεων που παρουσιάζονται στις επόμενες σελίδες, θα βρείτε παραδείγματα έργων που όχι μόνο έδωσαν προτεραιότητα στους ανθρώπους, αλλά τους επηρέασαν ουσιαστικά. Έχουμε ακούσει ιστορίες για την ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών, την άνθηση επιχειρήσεων, την αύξηση της ασφάλειας και τη βελτίωση των υποδομών.

Οι πόλεις είναι τεράστιες και ισχυρές. Είναι ιδιαίτερα απαιτητικές σε πόρους, αλλά είναι επίσης χώροι ανταλλαγής ιδεών και εμπειριών. Για να δημιουργήσουμε πιο βιώσιμες πόλεις, πρέπει να βεβαιωθούμε ότι οι προκλήσεις που φέρνουν μαζί τους αντιμετωπίζονται με δημιουργικές λύσεις. Οι ιδέες πρέπει να προέρχονται από τους δρόμους και να συνδημιουργούνται από τους δημοτικούς φορείς και τους κατοίκους. Αυτό είναι ένα βασικό στοιχείο της έννοιας του Living Streets και ο λόγος για τον οποίο θα βρείτε τόσα πολλά εμπνευσμένα παραδείγματα στις επόμενες σελίδες.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ LIVING STREET;

Το Living Streets είναι ένα πείραμα σε πραγματικές συνθήκες, όπου οι κάτοικοι μπορούν να μετατρέψουν προσωρινά τον δρόμο τους στο βιώσιμο μέρος που πάντα ονειρεύονταν.

Το Living Streets σας επιτρέπει να αφήσετε τη φαντασία σας ελεύθερη, ώστε να βρείτε εναλλακτικές λύσεις που μεταμορφώνουν τον δημόσιο χώρο και ενισχύουν τη συλλογική δυναμική. Είναι ένα αστικό εργαστήριο που αντιμετωπίζει ποικίλα ζητήματα όπως η κινητικότητα, η αστική γεωργία, η τοπική οικονομία, η αλληλεγγύη, η κοινωνική συνοχή, ο πολιτισμός, ο ελεύθερος χρόνος, ο αθλητισμός και η υγεία.

Σε ένα Living Street, οι κάτοικοι γνωρίζονται μεταξύ τους, συναντιούνται και συζητούν για τις ανάγκες του δρόμου στον οποίον ζουν. Φαντάζονται από κοινού πώς θα ήταν ο ιδανικός δρόμος και σκέφτονται λύσεις για να πραγματοποιήσουν αυτό το όραμα.

Το έργο αυτό έχει εξαιρετική σημασία για εμάς, καθώς είναι μια πραγματική ευκαιρία να ενθαρρύνουμε τους κατοίκους όλων των ηλικιών να ονειρευτούν μαζί, να εμπνευστούν και να μοιραστούν τους φόβους και τις επιθυμίες τους.

Ένας νεαρός κάτοικος της οδού Sint Jan Nepomucenus, στις Βρυξέλλες

Το πιο σημαντικό στοιχείο είναι ότι οι κάτοικοι θεωρούνται οι ειδικοί των δρόμων τους! Αυτό δεν κάνει το Living Streets μια απλή ιστορία ατόμων

που προσπαθούν να μειώσουν την κυκλοφορία των αυτοκινήτων στο δρόμο τους. Το Living Streets είναι η ιστορία εκατοντάδων πολιτών, που βιώνουν προσωρινά έναν διαφορετικό τρόπο ζωής σε περιοχές χωρίς αυτοκίνητα, οι οποίες έχουν κλειστή την κυκλοφορία των οχημάτων για αρκετές εβδομάδες, και μερικές φορές έως και έξι μήνες. Μαζί με τον δήμο και τους τοπικούς φορείς, οι πολίτες διερευνούν πώς η χάραξη τοπικής πολιτικής και ο πολεοδομικός σχεδιασμός μπορούν να αξιοποιήσουν την εμπειρία του Living Streets για όλες τις υπάρχουσες δομές και κυρίως να διασφαλίσουν ότι όλοι οι πρόσφατα ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι και οι γειτονιές σχεδιάζονται πάντα ως «Living Streets», με τη συναίνεση όλων των επιπέδων της κοινωνίας.

Το πείραμα αυτό έχει ήδη ολοκληρωθεί με επιτυχία στην πόλη της Γάνδης. Αυτή τη στιγμή και άλλες ευρωπαϊκές πόλεις εμπνέονται, αξιοποιούν αυτή την εμπειρία και την προσαρμόζουν στο δικό τους τοπικό πλαίσιο.

Το Living Streets έφερε θετικές αλλαγές στη γειτονιά Žeravinec. Ο δήμος μάς έδωσε μια αρχική ώθηση για τη δημιουργία αστικών κήπων, δίνοντάς μας ως δώρο ένα σετ εργαλείων κηπουρικής. Μέσω της κηπουρικής, αρχίσαμε ως γείτονες να επικοινωνούμε, να περνάμε περισσότερο χρόνο μαζί και να βοηθάμε ο ένας τον άλλον. Οι καινούριες ιδέες διαδέχονται η μία μετά την άλλη.

Καταφέραμε να αποκτήσουμε δεξαμενές νερού και σπόρους φρούτων, κι έτσι δημιουργήσαμε δύο κοινοτικούς οπωρώνες και κήπους, που μας παρέχουν φρούτα αλλά και ένα μέρος να συχνάζουμε.

Ανκίκα Λυκαč, πολίτης και αστικός κηπουρός στο Ιβάνιτς – Γκραντ

ΕΜΠΝΕΥΣΤΕΙΤΕ!

Στη **Γάνδη του Βελγίου**, το Living Streets πυροδότησε τη φαντασία εκατοντάδων πολιτών, και από το 2013 οδήγησε στη δημιουργία περισσότερων από 50 Living Streets. Ορισμένοι δρόμοι βρίσκονταν τόσο κοντά ο ένας στον άλλο που θα μπορούσαμε να μιλάμε ακόμη και για Living Neighbourhoods! Οργανωμένο από ένα προσωρινό δίκτυο, το Living Streets χρησιμοποιήθηκε ως στρατηγικό πείραμα για να βοηθήσει την πόλη της Γάνδης στην χάραξη μελλοντικής πολιτικής βιώσιμης κινητικότητας, δημιουργώντας μια νέα προσέγγιση του αστικού χώρου και ενισχύοντας τους κοινωνικούς δεσμούς, πολλαπλασιάζοντας τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των πολιτών.

Στο **Ζάνταρ της Κροατίας**, το Living Streets διοργανώθηκε το 2017 σε μια εγκαταλελειμμένη περιοχή κοντά στο ιστορικό κέντρο της πόλης. Σκοπός ήταν η αναγέννηση αυτής της περιοχής, μέσω της μετατροπής αυτού του τμήματος της πόλης σε ένα κεντρικό σημείο συνάντησης και σε μια εναλλακτική λύση για καλλιτεχνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Σήμερα, η περιοχή αυτή χρησιμοποιείται μόνο για τη στάθμευση αυτοκινήτων σε τρεις μεγάλους χώρους πάρκινγκ, οι οποίοι είναι γεμάτοι όλο τον χρόνο.

Στο **Ιβάνιτς - Γκραντ της Κροατίας**, το 2017, απαγορεύτηκε η κίνηση των οχημάτων στην κεντρική πλατεία. Βασικοί στόχοι ήταν η προετοιμασία του εδάφους για την πεζοδρόμηση του κέντρου της πόλης, η προώθηση του ποδηλάτου ως μέσο μεταφοράς, η στήριξη της τοπικής παραγωγής και κατανάλωσης και η ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας. Οργανώθηκαν εργαστήρια, με τους πολίτες να επικεντρώνονται στην ανάπλαση των αστικών χώρων, βλέποντας την πλατεία ως ένα «σαλόνι» χωρίς κίνηση.

Στο **Τορίνο της Ιταλίας**, και συγκεκριμένα στη γειτονιά του Campidoglio (5.000 κατοίκων), όπου ζουν πολλοί καλλιτέχνες και τεχνίτες της περιοχής, πραγματοποιήθηκε το πείραμα του Living Streets. Κοντά στο κέντρο της πόλης, η γειτονιά χαρακτηρίζεται από στενούς δρόμους, γεμάτους αυτοκίνητα, με έναν μόνο πεζόδρομο. Οι κάτοικοι θέλησαν να πάρουν πίσω τους δρόμους της γειτονιάς τους και να αναδιοργανώσουν τον δημόσιο χώρο. Ο δήμος υποστήριξε αυτή τη διαδικασία προτείνοντας το Laboratorio Campidoglio το 2017.

Στο **Μίλτον Κινς του Ηνωμένου Βασιλείου**, οι πολίτες δεν ήταν ακόμη έτοιμοι για το Living Streets, αφού πρόκειται για μία νέα πόλη, η οποία οικοδομήθηκε με γνώμονα τους ιδιοκτήτες αυτοκινήτων. Το Μίλτον Κινς σήμερα έχει ελάχιστα κυκλοφοριακά προβλήματα, αλλά οι κάτοικοί του αναμένεται να αυξηθούν, από 230.000 σε 300.000 τα επόμενα 7 χρόνια και σε 500.000 μέχρι το 2050. Οι υπάρχουσες κοινότητες χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να αποδεχτούν αυτήν την πρωτοβουλία, να εμπιστευθούν και να καακτήσουν το δημόσιο χώρο σε μια πόλη με επίκεντρο το αυτοκίνητο, όπου ο μοναδικός χώρος πρασίνου βρίσκεται κοντά στο κάθε σπίτι. Εδώ, χάρη στο Living Streets, οι κάτοικοι, μελλοντικά, θα συμμετέχουν περισσότερο στο σχεδιασμό των νέων γειτονιών.

Στη **Λα Ροσέλ της Γαλλίας**, η συνοικία του Saint Nicolas είναι μια μικρή εμπορική περιοχή κοντά στο κέντρο της πόλης. Στόχος ήταν να γίνει ο δρόμος και η γειτονιά ορατή από μακριά και να προσελκύσει περισσότερο κόσμο. Το Living Streets χρησιμοποιήθηκε για να βοηθήσει τους τοπικούς καταστηματαρχες, που αγωνίζονται να προσελκύσουν περισσότερους πελάτες, λαμβάνοντας υπόψη τον ανταγωνισμό των τεράστιων εμπορικών περιοχών που βρίσκονται στα περίχωρα. Το Living Streets εφαρμόστηκε επίσης στην παλιά αγορά για να μειωθεί η κυκλοφορία των αυτοκινήτων. Στο πλαίσιο του Living Streets, η Λα Ροσέλ χρησιμοποίησε το ποδήλατο ως παράγοντα εκούσιας αλλαγής συμπεριφοράς, καθώς συνδέεται με πολλές παραμέτρους όπως το περιβάλλον, η υγεία, η εκπαίδευση, η κοινωνικότητα και η οικονομία.

Στο **Ρότερνταμ της Ολλανδίας**, οργανώθηκαν 13 «Dream Streets» μεταξύ του 2015 και του 2017, που εστίαζαν στο να γίνει ο δρόμος ένας πιο θελκτικός τόπος συνάντησης και παιχνιδιού. Η κοινωνική κατηγορία που εκπροσωπήθηκε περισσότερο ήταν τα άτομα με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Ορισμένα Living Streets πραγματοποιούνται σε κοινωνικά και οικονομικά μεικτές γειτονιές, όπου απαιτείται η συμμετοχή μιας επαγγελματικής οργάνωσης για την ανάπτυξη του σχεδίου και τον συντονισμό του έργου μαζί με τους πολίτες.

Στις **Βρυξέλλες του Βελγίου**, διοργανώθηκαν 8 Living Streets σε διάφορες γειτονιές μεταξύ του 2016 και του 2018, βάσει πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων. Αντιμετώπισαν διάφορα προβλήματα, όπως η ασφάλεια, η ανάγκη απλοστευσης των δημόσιων χώρων και η κυριότητά τους από τους κατοίκους. Παράλληλα, συζητήθηκαν οι ανάγκες για χώρους πρασίνου, δημόσια έργα και ψυχία, καθώς επίσης και η ύπαρξη μιας «οικιστικής ζώνης» για συναντήσεις, η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των κατοίκων και η δημιουργία ενός δημοσίου χώρου τον οποίο θα μοιράζονται πεζοί και αυτοκίνητα.

ΓΑΝΔΗ: Η ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΕΜΠΝΕΥΣΗΣ

Η ριζική μεταμόρφωση της Γάνδης

Όποιον κι αν ρωτήσετε, θα σας πει ότι τα αυτοκίνητα παίζουν πρωταρχικό ρόλο στους δρόμους του Βελγίου. Όμως, τα πράγματα έχουν αλλάξει πολύ από το 1997, όταν η απόφαση του πρώην δημάρχου της Γάνδης, Frank Beke, να πεζοδρομήσει μια περιοχή της πόλης, είχε ως αποτέλεσμα ο ίδιος να αναγκαστεί να φορέσει αλεξισφαιρο γιλέκο. Τα σχέδια κάλυπταν 35 εκτάρια της πόλης και εξόργησαν πολλούς τοπικούς επιχειρηματίες οδηγώντας σε έντονες διαμαρτυρίες. Ο σημερινός δήμαρχος, Daniël Termont, δηλώνει ότι θα ήταν αυτός που θα φορούσε σήμερα να επαναφέρει τα αυτοκίνητα στην πόλη.

Η ριζική μεταμόρφωση της Γάνδης αποτελεί ένα παράδειγμα που εμπνέει. Σήμερα, το κέντρο της πόλης είναι

πιο υγιές από ποτέ και το 72% των κατοίκων της Γάνδης υποστηρίζει το σχέδιο της πόλης για την επέκταση των πεζοδρόμων της. Ωστόσο, αυτό δεν επιτεύχθηκε εν μία νυκτί. Κάτι που επηρεάζει μια ολόκληρη γειτονιά απαιτεί από τους ανθρώπους να ενστερνιστούν την ιδέα και να είναι προετοιμασμένοι για αλλαγές, πράγμα που δεν είναι πάντα εύκολο. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που τα σχέδια υπαγορεύονται από το δήμο, χωρίς τη συμμετοχή των κατοίκων από την αρχή. Η πόλη της Γάνδης σημείωσε τελικά σημαντική πρόοδο, αλλά χρειάστηκαν πολλές και μακροχρόνιες δημόσιες διαβουλεύσεις. Η ανάγκη για μια διαφορετική προσέγγιση έγινε εμφανής.

Σχεδιασμός από τη βάση προς την κορυφή (Bottom-up planning)

Οι κάτοικοι και οι τοπικές ενώσεις πήραν την πρωτοβουλία και συμμετείχαν σε

συζητήσεις για τους δρόμους που οι ίδιοι οραματίζονταν. Μέσω της πολύ αναγκαίας προσέγγισης «από τη βάση προς την κορυφή», οι κάτοικοι ανέλαβαν τον πλήρη έλεγχο της διαδικασίας και το Living Streets άρχισε να αναπτύσσεται, σχεδόν φυσικά.

Αποφάσισαν τι θα κάνουν, πώς θα το κάνουν και η πόλη της Γάνδης προσέφερε τον χώρο για πειραματισμό. Παράλληλα, το Trojan Lab, ένα πρώην τοπικό εργαστήριο ιδεών, υποστήριξε τη διαδικασία ως εμπνευστής και διαμεσολαβητής. Σε αυτό το πλαίσιο, η συνδημιουργία και η συμφωνία μεταξύ των κατοίκων ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για να προχωρήσει οποιαδήποτε ιδέα, καθώς μόνο τότε οι ιδέες μπορούν να γίνουν πραγματικά έργα. Δεν αποτελεί έκπληξη, λοιπόν, το γεγονός ότι αυτή η προσέγγιση για τον σχεδιασμό των δρόμων είναι πιο αποτελεσματική από την άμεση εφαρμογή του σχεδίου από τον δήμο.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, σε αντίθεση με τον δημοτικό σχεδιασμό, ένα Living Street είναι πιο πιθανό να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της γειτονιάς.

Η αξία του Living Streets είναι τεράστια, καθώς από μια πρωτοβουλία δύο δρόμων το 2012, η πρωτοβουλία αυτή έφτασε τελικά να αριθμεί συνολικά 50 Living Streets στη Γάνδη. Μέσα από έργα όπως αυτά, όπου η ενεργός συμμετοχή είναι ουσιώδης, κάτοικοι, κυβερνητικοί αξιωματούχοι, οργανισμοί και ιδιοκτήτες επιχειρήσεων δημιούργησαν ένα νέο είδος σχέσης, δουλεύοντας και σχεδιάζοντας από κοινού. Συνδημιούργησαν, συν-σχεδίασαν, συζήτησαν, συμβιβάστηκαν και, το σημαντικότερο, γνώρισαν ο ένας τον άλλον, την ώρα που δημιουργούσαν βιώσιμους δρόμους για τη γειτονιά τους.

Το Living Streets είναι στην ουσία του πειραματικό. Το αποτέλεσμα (ένας

βιώσιμος δρόμος για τους κατοίκους) είναι σημαντικό, αλλά η διαδικασία για να φτάσουμε εκεί είναι το κλειδί. Ήταν κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού, των διαβουλεύσεων, των συναντήσεων και της υλοποίησης, που οι κάτοικοι μπόρεσαν να δουν τα μακροπρόθεσμα οφέλη. Όχι μόνο ενίσχυσαν τις σχέσεις μεταξύ τους, αλλά βίωσαν και την εσωτερική διαδικασία του σχεδιασμού των δρόμων, γεγονός που τους προσέφερε ανεκτίμητα μαθήματα για το μέλλον. Εκτέθηκαν σε προβλήματα και προκλήσεις, τις οποίες αντιμετώπισαν με δημιουργικές λύσεις. Πλέον οι κάτοικοι, μέσω του Living Streets, δεν εγκρίνουν ή αποδοκίμαζουν τα σχέδια του δήμου τους παθητικά. Αντιθέτως, δημιουργούν τη Γάνδη που οι ίδιοι θέλουν.

Τι θα γινόταν αν...;

Το 2012 η Γάνδη ρώτησε τους κατοίκους της τι είδους πόλη οραματίζονταν για το μέλλον και δημιούργησε τον απαραίτητο χώρο για πειραματισμό. Αυτός ο χώρος ήταν το κλειδί για την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών. Το Trojan Lab επινόησε την ιδέα του Living Streets με βάση μια σειρά συγκεκριμένων πειραμάτων για την υλοποίηση του οράματος των κατοίκων. Το Trojan Lab είναι ένα ανεξάρτητο δίκτυο συνεργαζόμενων πολιτών, επιχειρήσεων, δημοσίων υπαλλήλων και οργανισμών που αναπτύχθηκε με την υποστήριξη του δήμου της Γάνδης.

Το Living Streets ξεκίνησε με το ερώτημα «Τι θα γινόταν αν»; Τι θα γινόταν αν ο δρόμος μας καλυπτόταν από γρασίδι; Τι θα γινόταν αν μπορούσα να φάω πρωινό με τους γείτονές μου στο δρόμο; Αν το γέλιο των παιδιών αντικαθιστούσε το θόρυβο των διερχόμενων οχημάτων; Για να απαντήσουν σε αυτά τα ερωτήματα, οι κάτοικοι της Γάνδης σκέφτηκαν συγκεκριμένες ιδέες και σχέδια για να προχωρήσουν μπροστά και φρόντισαν για την υλοποίηση, τη συντήρηση και την οργάνωση. Επιπλέον, το Living Streets προσφέρει το χώρο για την ανάπτυξη νέων ιδεών, καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, ακόμη και ακαδημαϊκής έρευνας, και ο δήμος αποκόμισε σημαντικές γνώσεις από όλα αυτά. Έμαθε τι αποζητούν οι κάτοικοι από το περιβάλλον τους και ανακάλυψε νέους τρόπους προσέγγισης των προβλημάτων και αντιμετώπισης των προκλήσεων. Παράλληλα, συνέλεξε δεδομένα σχετικά με το τι είχει αποτέλεσμα, τι δεν ευδοκίμησε και γιατί.

Συνειδητοποιήσαμε ότι ένα όραμα από μόνο του δεν θα άλλαζε τον κόσμο.

Dries Gysels και Pieter Deschamps, Trojan Lab, Γάνδη

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΤΕ ΕΝΑ LIVING STREET ΣΤΗΝ ΠΟΛΗΣΑΣ;

Μια περιπέτεια στην
πόλη:
**ΓΟΝΙΜΗ
ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ**
μεταξύ διαφορετικών
τμημάτων ενός Δήμου

ΕΝΤΟΠΙΣΤΕ
το σωστό μέρος:
Living Streets
(Δρόμοι), Living
Squares (Πλατείες),
Living Areas
(Περιοχές)

**ΤΟΛΜΗΣΤΕ ΝΑ
ΟΝΕΙΡΕΥΤΕΙΤΕ:**
οραματιστείτε μαζί τον
δρόμο σας

ΚΑΝΤΕ ΤΟ ΑΟΡΑΤΟ ΟΡΑΤΟ

κινητοποιώντας
τους πολίτες

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕ

το όραμά σας
δημιουργώντας χώρο
για πειραματισμό και
δημιουργικότητα

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΤΕ

το δικό σας Living
Streets

Από το προσωρινό στο
μόνιμο: **Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ
ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ**

ΑΝΑΠΤΥΞΤΕ ΜΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

όταν «ήπια» έργα
έχουν ισχυρό
αντίκτυπο

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ: ΓΟΝΙΜΗ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΕΝΟΣ ΔΗΜΟΥ

Η προετοιμασία και η υλοποίηση του Living Streets απαιτεί δράση από διαφορετικά δημοτικά τμήματα και υπηρεσίες, καθώς θίγονται διατομεακά ζητήματα. Για να εξασφαλίσετε συνεργασίες και μια ολοκληρωμένη προσέγγιση εξ αρχής, μπορείτε σε αυτό το στάδιο να συνδημιουργήσετε την πρωτοβουλία του Living Streets εσωτερικά, από την οπτική γωνία του δήμου.

Ο πολεοδομικός σχεδιασμός δεν πραγματοποιείται πλέον εσωτερικά, μεταξύ πολιτικών εκπροσώπων, της διοίκησης και εμπειρογνομώνων, αλλά εξωτερικά, στους δρόμους, με τους κατοίκους. Στην επόμενη φάση, θα πρέπει να εξετάσουμε πώς οι χώροι μπορούν να αναδιαρθρωθούν ανάλογα με τη χρήση και τις λειτουργίες που τους έδωσαν οι κάτοικοι. Ο δρόμος θα είναι μια προέκταση του σαλονιού τους και ο καθένας θα

μπορεί να δοκιμάσει καινούρια πράγματα.

Ans Persoons, Αντιδήμαρχος Βρυξελλών, 2014-2017

Βασικές Διευθύνσεις / Τμήματα με τα οποία μπορείτε να συνεργαστείτε:

- Πολεοδομίας (Υπηρεσία Δόμησης)
- Κινητικότητας και Μεταφορών
- Εκπαίδευσης και Πολιτισμού
- Υγείας
- Οικονομικών
- Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
- Γραφείο Τύπου
- Περιβάλλοντος και Πρασίνου

Βασικά ερωτήματα που μπορείτε να τους απευθύνετε:

- Ποιο είναι το στρατηγικό ζήτημα που θα θέλατε να αντιμετωπίσετε με το Living Streets στην περιοχή σας;
- Υπάρχει κάποια συγκεκριμένη γειτονιά με την οποία θα θέλατε να

- ασχοληθείτε και να απευθυνθείτε;
- Ποιο είναι το πλαίσιο δημιουργίας και οι πρακτικές λεπτομέρειες για την υλοποίηση ενός Living Street; Χρειάζεται να ετοιμάσετε ένα εγχειρίδιο εφαρμογής / υλοποίησης; Θα πρέπει να προβείτε σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων για το Living Streets, ανοικτή σε όλους τους κατοίκους της πόλης;
- Ποια είναι τα βήματα που θα ακολουθήσετε;
- Με ποιους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς μπορείτε να συνεργαστείτε (ενώσεις, τοπικές επιχειρήσεις, καταστημάτρχες, τοπικά εργαστήρια);
- Θέλετε να υλοποιήσετε το Living Streets ως τοπική αρχή ή σκέφτεστε να αναθέσετε την υλοποίηση π.χ. σε μια ένωση πολιτών της γειτονιάς σας, σε μια ομάδα συλλογικής μελέτης ή σε ένα εργαστήριο ψηφιακών κατασκευών ("fab lab");

Θα χρειαστεί επίσης να έρθετε σε επαφή και με άλλους σημαντικούς δημοτικούς φορείς που είναι απαραίτητοι για τη δημιουργία ενός Living Street, όπως το τοπικό αστυνομικό τμήμα για θέματα ασφάλειας, την τοποθέτηση πινακίδων σήμανσης ή οδοφραγμάτων για το κλείσιμο του δρόμου, ή τα σχολεία της περιοχής για εκπαιδευτικά θέματα.

Πώς μπορείτε να οργανωθείτε;

Θα μπορούσατε να συγκροτήσετε μια βασική ομάδα που θα εργάζεται πάνω στο Living Streets αποτελούμενη από:

- Έναν συντονιστή
- Δημοσίους υπαλλήλους
- Δημοτικούς συμβούλους

Πώς μπορεί το Living Streets να επηρεάσει τη διοίκηση σε επίπεδο δήμου;

Το Living Streets μπορεί να γίνει αντιληπτό από τη διοίκηση του δήμου ως μια πραγματική καινοτομία. Αν και μπορεί να ξεκίνησε ως ένα έργο που σχετίζεται άμεσα με την αστική κινητικότητα, κατά την υλοποίησή του αντιμετωπίζονται πολλά άλλα θέματα, όπως: η κοινωνική συμπεριφορά, η οικολογία, το περιβάλλον και το βιώσιμο μέλλον των πόλεων, η τοπική οικονομία και η αστική γεωργία.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ: Θα μπορούσατε επίσης να αναθέσετε συγκεκριμένες αρμοδιότητες, όπως του συντονιστή αλλαγών ή του συμβούλου οραμάτων, προκειμένου να υποστηρίξετε τους πολίτες στη φάση της συνδημιουργίας.

Στη Γάνδη, το Living Streets δεν αντιμετωπίζεται ως έργο, αλλά ως ένα μεταβατικό πείραμα για τη διερεύνηση νέων τρόπων δράσης, σκέψης και οργάνωσης της πόλης. Πρόκειται για μια σύνθετη πρωτοβουλία που ασκεί πίεση στο σύστημα.

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ – Ένα εγχειρίδιο για τους πολίτες

Στις Βρυξέλλες, εκπονήθηκε ένα εγχειρίδιο που απευθυνόταν στους κατοίκους για να εξηγήσει τι είναι το Living Streets και τα συγκεκριμένα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για την υλοποίηση ενός τέτοιου πειράματος. Το εγχειρίδιο παρουσιάστηκε από τρεις δημοτικούς συμβούλους, αρμόδιους για τη «Συμμετοχή», τα «Δημόσια έργα και κινητικότητα» και τους «Πράσινους χώρους και περιβάλλον».

Το Living Streets δημιούργησε συνεργασίες μεταξύ διαφορετικών υπηρεσιών του Δήμου του Τορίνο, οι οποίες συνήθως δεν συνεργάζονται, όμως υποδέχτηκαν το έργο με χαρά. Η συνεργασία των διαφόρων τμημάτων αυξήθηκε ως αποτέλεσμα της πιο άμεσης σύνδεσης με τους πολίτες και τις ανάγκες τους.

Δημόσιοι υπάλληλοι του Δήμου του Τορίνο

Μέσω του Living Streets, οι πολίτες ευαισθητοποιούνται όλο και περισσότερο για ορισμένα ζητήματα και αλλάζει ο τρόπος σκέψης τους για πολλά καθημερινά πράγματα. Είναι επίσης σε θέση να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν περισσότερο το έργο των δημοσίων υπαλλήλων, των τεχνικών και των εμπειρογνομόνων. Αυτό δημιουργεί γόνιμο έδαφος για συνδημιουργία.

ΡΟΤΕΡΝΤΑΜ - Διατμηματική Ομάδα

Μια αφοσιωμένη διατμηματική ομάδα 5-7 δημοσίων υπαλλήλων συνεδριάζει τακτικά πριν και κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του Living Streets. Συμβουλεύουν τους κατοίκους σχετικά με τα σχέδιά τους και τον απαιτούμενο προϋπολογισμό, και ελέγχουν ότι οι προγραμματισμένες δραστηριότητες συμμορφώνονται με τον κανονισμό. Παρέχουν επίσης υποστήριξη κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, όταν και αν καταστεί αναγκαίο. Το Living Streets διευθύνεται από το τμήμα πολεοδομίας, ενώ σημαντική είναι η συμμετοχή του τμήματος κυκλοφορίας και του τμήματος συντήρησης.

*Συνήθως εργάζομαι
στο γραφείο μου. Βγήκα
στο δρόμο και ένιωσα
ότι εργάζομαι με τους
πολίτες και όχι για τους
πολίτες!*

*Rossana Guglielmetti και Nadia
Bonghi, Δήμος του Τορίνο*

ΕΝΤΟΠΙΣΤΕ ΤΟ ΣΩΣΤΟ ΜΕΡΟΣ: LIVING STREETS (ΔΡΟΜΟΙ), LIVING SQUARES (ΠΛΑΤΕΙΕΣ), LIVING AREAS (ΠΕΡΙΟΧΕΣ)

Το Living Streets μπορεί να οργανωθεί ή να προκύψει από μόνο του σε έναν δρόμο, σε μια πλατεία ή σε μια ολόκληρη γειτονιά.

Μπορείτε να οργανώσετε ένα Living Street:

- Είτε απευθύνοντας μια ανοιχτή πρόσκληση προς όλους τους κατοίκους της πόλης ή μιας συγκεκριμένης γειτονιάς, αξιολογώντας τις αιτήσεις και χορηγώντας τη χρηματοδότηση στους δρόμους με τα καλύτερα σχέδια,
- Είτε αποφασίζοντας εκ των προτέρων να εστιάσετε σε μια συγκεκριμένη περιοχή (πλατεία, δρόμο ή γειτονιά).

Η εικόνα των πόλεων εξαρτάται από την εμφάνιση των δρόμων. Γι' αυτό, οι Βρυξέλλες είναι όμορφες, επειδή οι δρόμοι της είναι γεμάτοι ζωντάνια. Κάθε ένας από αυτούς έχει μία μοναδική προσωπικότητα, η οποία προκύπτει από την ιστορία, το αστικό τοπίο και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των κατοίκων. Το να ξέρει κανείς πώς να ζει καλά σε έναν δρόμο σημαίνει να φαντάζεται νέες λειτουργικές εκδοχές γι' αυτόν. Γι' αυτό σας προσκαλούμε να προτείνετε λύσεις σχεδιασμού, χρήσης ή εξοπλισμού που είναι οι πλέον ενδεδειγμένες για το δρόμο σας. Σκοπός μας είναι η ενδυνάμωση της αίσθησης της συλλογικότητας.

Khalid Zian, Αντιδήμαρχος αρμόδιος για το πράσινο και το περιβάλλον, Βρυξέλλες

ΤΟΛΜΗΣΤΕ ΝΑ ΟΝΕΙΡΕΥΤΕΙΤΕ: ΟΡΑΜΑΤΙΣΤΕΙΤΕ ΜΑΖΙ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΣΑΣ

Φανταστείτε τον γείτονά σας να χτυπάει την πόρτα και να λέει: «Γεια σου, πώς είσαι; Έχεις λίγα λεπτά; Έχω μια ιδέα που θέλω να μοιραστώ μαζί σου... Φαντάζεσαι να μπορούσαμε να μετατρέψουμε προσωρινά τον δρόμο μας σε ένα όμορφο πράσινο σημείο συνάντησης για τη γειτονιά; Θα απομακρύνουμε τα αυτοκίνητα, μόνο για λίγους μήνες και θα βλέπαμε τι θα συνέβαινε. Τι λες;»

Το 2013, ακριβώς τέτοιου είδους απλές ερωτήσεις ενέπνευσαν τους κατοίκους των δύο πρώτων Living Streets στη Γάνδη.

Το Living Streets δεν είναι ένα ακόμη «έργο». Επιτρέπει στους ανθρώπους να ονειρεύονται, αφιερώνοντας χρόνο ώστε να αντιμετωπίσουν όλους τους φόβους και τις ανησυχίες τους,

μαθαίνοντας από αυτό, ως Πόλη.

Dries Gysels, Trojan Lab, Γάνδη

ΓΑΝΔΗ - Οραματισμός Για Το Μέλλον

Το 2012, η πόλη της Γάνδης ζήτησε από μια ομάδα πολιτών, επιχειρηματιών και δημοσίων υπαλλήλων να φανταστούν ένα βιώσιμο μέλλον για την πόλη τους. Το όραμά τους γίνεται αντιληπτό από την πρόβλεψή τους για το μέλλον: ένα δίκτυο χωρίς αυτοκίνητα, χτισμένο γύρω από κεντρικές πλατείες, με ποδηλατόδρομους ταχείας κυκλοφορίας, δημόσιες συγκοινωνίες και γείτονες που συνομιλούν στο δρόμο. Τι θα γινόταν αν μπορούσαμε απλά να ξαπλώσουμε στο γρασίδι στο δρόμο μας; Αυτό προκύπτει ως ένα εμβληματικό αποτέλεσμα από την εμπειρία της Γάνδης.

Χαίρομαι που μπορώ να αποτελέσω καταλυτικό παράγοντα για την τοπική κοινότητα. Αισθάνομαι ότι πετυχαίνω κάτι!

Christine Ballard, δημόσιος υπάλληλος στο Milton Keynes

ZANTAP - Συμβούλιο Ιδεών

Ένας τεράστιος πίνακας τέθηκε στη διάθεση των συμμετεχόντων στην εκδήλωση του Living Streets, για να συγκεντρώσουν τις ιδέες τους σχετικά με το πώς θα ήθελαν να διαμορφώσουν την περιοχή. Οι ιδέες αυτές συλλέχθηκαν από αρχιτέκτονες, οι οποίοι ετοίμασαν σενάρια τα οποία μπορούσαν να ψηφίσουν οι πολίτες.

Ο σχεδιασμός ενός οράματος είναι ένα βασικό βήμα που φέρνει κοντά τους κατοίκους, τους συλλόγους και τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε αυτόν τον δρόμο. Όλοι αυτοί μπορούν να εκφράσουν τις ανάγκες τους και τις προσδοκίες τους και να αναδείξουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν καθημερινά στο συγκεκριμένο δρόμο. Η δύναμη του «τι θα γινόταν αν», όπως διαπιστώθηκε αρχικά στη Γάνδη, κινεί τον ενθουσιασμό και δείχνει τον τρόπο ώστε το όραμα να γίνει πραγματικότητα. Ο δήμος ή ένας τοπικός σύλλογος πρέπει να διαδραματίσει ρόλο διαμεσολαβητή σε αυτή τη διαδικασία συζήτησης και συνδημιουργίας. Για παράδειγμα, η πόλη του Τορίνο διοργάνωσε ένα Word Café με πολίτες και συλλόγους εστιάζοντας στο εξής ερώτημα: Ποιες δραστηριότητες μπορούμε να αρχίσουμε να δοκιμάζουμε για να κάνουμε την περιοχή μας πιο βιώσιμη; Αυτό το βήμα επιτρέπει τη δημιουργία ενός ανοιχτού χώρου συζήτησης, όπου μπορούν να εκφραστούν οι ιδέες των κατοίκων για τον ιδανικό δρόμο.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ: Όλα τα Living Streets βρίσκονται κάποια στιγμή αντιμέτωπα με διάφορες αντικρουόμενες απόψεις. Γι' αυτό, χρειάζεται ένας υπεύθυνος φορέας για την ανάπτυξη του σχεδίου και τον συντονισμό του έργου μαζί με τους πολίτες.

POTEPNTAM - Μιλήστε στον σύμβουλο οραμάτων (Dream Coach)

Ο Dream Coach είναι το πρώτο πρόσωπο επαφής από τον δήμο του Ρότερνταμ για τους πολίτες που επιθυμούν να οργανώσουν ένα Living Street. Τους βοηθάει να καθορίσουν τα όνειρα και τα σχέδιά τους, πριν υποβάλουν την πρότασή τους προς χρηματοδότηση.

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕ ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΣΑΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΧΩΡΟ ΓΙΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Για πόσο καιρό;

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να υλοποιήσετε ένα Living Street. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, οι δρόμοι ή οι πλατείες που θα επιλεγθούν πρέπει να είναι κλειστοί για τα αυτοκίνητα για ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, ώστε να καταφέρουν οι άνθρωποι να βιώσουν έναν διαφορετικό τρόπο ζωής, να προβληματιστούν και ενδεχομένως να αλλάξουν τις συνήθειές τους.

Σε ορισμένες πόλεις, η επιλεγμένη περιοχή έκλεισε για έξι μήνες, σε κάποιες άλλες για έναν-δύο μήνες ή ακόμη και για δύο εβδομάδες κάθε φορά, μέσα σε δύο διαφορετικές χρονικές περιόδους. Υπήρχαν ακόμη και συγκεκριμένα Living Streets όπου ο δρόμος ήταν κλειστός για τα αυτοκίνητα για αρκετούς μήνες, αλλά μόνο τις Παρασκευές.

Πότε;

Συνήθως τα Living Streets πραγματοποιούνται Μάιο με Ιούνιο ή Σεπτέμβριο με Οκτώβριο. Αυτό γίνεται για να μπορέσουν οι άνθρωποι να βιώσουν την πραγματική αλλαγή, όταν ο καιρός είναι καλός και όταν οι περισσότεροι κάτοικοι δεν βρίσκονται σε καλοκαιρινές διακοπές. Ωστόσο, σε ορισμένες πόλεις υπήρξαν ακόμη και χειμερινές εκδοχές του Living Streets.

Η δύναμη του πειραματισμού

Πρέπει να επιτρέψετε στον εαυτό σας να αποτύχει και να δώσετε τον απαραίτητο χρόνο και τους πόρους να αντιμετωπίσετε τις πιθανές αποτυχίες. Αυτό είναι το μονοπάτι που οδηγεί στην καινοτομία. Με το Living Streets, οι ζωές αλλάζουν, οι συνήθειες διαταράσσονται και οι άνθρωποι αγκαλιάζουν έναν νέο τρόπο ζωής. Τολμούν να ονειρευτούν, τολμούν να δοκιμάσουν, τολμούν να αλλάξουν.

Ο πειραματισμός στον δρόμο ξεκινά από τη βάση προς την κορυφή, με ένα όνειρο και όχι με έναν στόχο ή ένα αποτέλεσμα που έχει καθοριστεί εκ των προτέρων. Απλά κάντε το πραγματικότητα και μην το κάνετε αδύνατο! Ωστόσο, είναι σημαντικό κάποιος να αναλαμβάνει την ευθύνη για ό,τι συμβαίνει στον δημόσιο χώρο. Για παράδειγμα, στη Γάνδη ο δήμαρχος ήταν ο άμεσα υπεύθυνος.

Για τη δημοτική διοίκηση, το Living Streets είναι το ιδανικό πλαίσιο για τη δημιουργία καινοτομίας μέσω του πειραματισμού. Γι' αυτό, χρειάζεται να το αντιμετωπίσετε ως ένα εργαστήριο όπου μπορείτε να πειραματιστείτε σε πραγματικές συνθήκες. Για παράδειγμα, ως μέλος του τμήματος συγκοινωνιών και μεταφορών, το Living Streets θα μπορούσε να σας προσφέρει την τέλεια ευκαιρία να δοκιμάσετε τη στάθμευση εξ αποστάσεως. Ως μέλος του τμήματος πολεοδομίας, θα μπορούσατε να ελέγξετε και να αυξήσετε την αποδοχή μιας συγκεκριμένης διαδικασίας σχεδιασμού. Ως μέλος του τμήματος επικοινωνίας, θα μπορούσατε να συνεργαστείτε στενά με τους πολίτες και να τους βοηθήσετε να δουν και να βιώσουν άμεσα το πώς είναι η πραγματική ζωή σε μια περιοχή χωρίς αυτοκίνητα. Θα σας επέτρεπε επίσης να δείτε πώς είναι να συνεργάζεστε με ενεργούς και δραστήριους πολίτες, αντί για το πώς να κινείτε το ενδιαφέρον των πολιτών.

Στο Living Streets, τόσο οι δημόσιοι υπάλληλοι όσο και οι κάτοικοι θεωρούνται και οι δύο ειδικοί των δρόμων τους, διαδραματίζοντας διαφορετικούς ρόλους και μαθαίνοντας ο ένας από τον άλλον. Για παράδειγμα, ο δήμος μπορεί να μάθει από συγκεκριμένες λύσεις που επηρεάζουν άμεσα τα ζητήματα κινητικότητας, όπως το να βρουν οι κάτοικοι έναν κοινό καθαριστή παραθύρων για το δρόμο τους (προηγουμένως υπήρχαν τέσσερις διαφορετικοί καθαριστές παραθύρων, οι οποίοι δημιουργούσαν μεγαλύτερη κυκλοφορία). Όταν το Living Streets πραγματοποιείται σε 30-40 δρόμους, μπορείτε να δείτε μεγάλο αντίκτυπο σε θέματα κινητικότητας, ενώ μπορείτε να πειραματιστείτε με τη στάθμευση εξ αποστάσεως και την κοινή χρήση αυτοκινήτων, με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν αρκετά Living Streets στην ίδια περιοχή. Για παράδειγμα, κάποιοι γείτονες βρήκαν μια αξιόλογη λύση, σταθμεύοντας στο πάρκινγκ ενός σουπερμάρκετ το απόγευμα και το βράδυ, όταν αυτό ήταν κλειστό.

Δώστε χρόνο στον πειραματισμό, ξεκινήστε κάνοντας μικρά βήματα και προχωρήστε πιο δυναμικά

Κάθε Living Street χρειάζεται χρόνο για πειραματισμό. Είναι κάτι περισσότερο από μια συμβολική ενέργεια, καθώς η ζωή σε ένα Living Street δεν έχει σχέση μόνο με το να ζήσουμε χωρίς αυτοκίνητο για μια μέρα, αλλά για να ανεχτούμε αλλαγές για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ώστε κάθε κάτοικος να επηρεαστεί ουσιαστικά. Οι αρμόδιοι για την πρωτοβουλία των Living Streets πρέπει να αφιερώσουν χρόνο για να μιλήσουν με όλους τους κατοίκους, να ακούσουν τα όνειρά, τις δυσκολίες και τους φόβους τους. Είναι σημαντικό να ακούγονται όλοι και οι απόψεις όλων να λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία.

Τα Living Streets πρέπει να οργανώνονται συνεχώς για αρκετά χρόνια προκειμένου να επιτευχθεί μια συγκεκριμένη δυναμική. Χρειάζεται επίσης χρόνος ώστε τα Living Streets

να ξεπεράσουν τα συνήθη όριά τους και να οδηγήσουν σε μια πραγματική συνδημιουργία μεταξύ των πολιτών, των δημοσίων υπαλλήλων και των αρμόδιων λήψης αποφάσεων.

Μετά την πρώτη εκδοχή του Living Streets, ορισμένες φορές οι κάτοικοι επανεξετάζουν τις λύσεις που εφαρμόστηκαν και καταλήγουν σε μια διαφορετική διαμόρφωση του δρόμου την επόμενη χρονιά. Αυτή είναι η δύναμη των προσωρινών λύσεων, αντί των μόνιμων, πράγμα που μπορεί να είναι δύσκολο για τη δημοτική διοίκηση να το λάβει υπόψη της, αφού συνήθως δημιουργεί υποδομές που πρέπει να υφίστανται για 20-30 χρόνια.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ:
να θυμάστε να ξεκινάτε με έναν ή δύο δρόμους, πριν προχωρήσετε σε περισσότερους. Στη συνέχεια, οι δρόμοι θα αποτελέσουν έμπνευση ο ένας για τον άλλον και η πρωτοβουλία θα αναπτυχθεί περαιτέρω από μόνη της.

ZANTAP - Μετατροπή χώρων στάθμευσης σε κατοικήσιμες περιοχές

Στο Ζάνταρ, στην εγκαταλειμμένη περιοχή όπου εφαρμόστηκε το Living Streets, αυξήθηκε η δεκτικότητα των πολιτών σχετικά με το κλείσιμο των χώρων στάθμευσης για τα αυτοκίνητα και τη μετατροπή τους σε δημόσιο χώρο αφιερωμένο στους ανθρώπους. Το Living Streets βοήθησε τους κατοίκους να δουν τις δυνατότητες αυτής της περιοχής με το να βιώσουν μια διαφορετική εκδοχή της καθημερινότητας στη γειτονιά τους, κάνοντας τους να συνειδητοποιήσουν ότι το όραμά τους θα μπορούσε να γίνει πραγματικότητα στο άμεσο μέλλον.

ΤΟΡΙΝΟ - Αλλαγή στάσεων και συνθηκών μέσω παιχνιδιού ρόλων

Στο Τορίνο, πραγματοποιήθηκε ένα εργαστήριο με το δημοτικό σχολείο που συμμετείχε, το οποίο εστίασε σε ένα παιχνίδι ρόλων. Τα παιδιά έπαιζαν ρόλους, όπως ενός ατόμου με αναπηρία ή μιας μαμάς με καρότσι και μικρά παιδιά. Αυτό τους επέτρεψε να δουν με τα μάτια του ατόμου-ρόλου που έπαιζαν, ποια ήταν τα προβλήματα της περιοχής. Μετά την περιήγηση στη γειτονιά, μπορούσαν να επιστρέψουν αναφέροντας τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν, κάτι που τους επέτρεψε να επανασχεδιάσουν τη συνοικία του Campidoglio προσπαθώντας να τις ξεπεράσουν, διευκολύνοντας την προσβασιμότητα στην περιοχή.

Κάποια παιδιά έπαιζαν τους αστυνομικούς και αντί να επιβάλλουν πραγματικά πρόστιμα, έγραφαν το ακόλουθο μήνυμα στα αυτοκίνητα: «Και εγώ από πού μπορώ να περάσω;». Οι οδηγοί ήταν πολύ πιο δεκτικοί σε αυτά τα μηνύματα σε σύγκριση με την αρνητική στάση που συνήθως έχουν όταν λαμβάνουν ένα συνθησιαμένο πρόστιμο.

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ - Ένας έξυπνος τρόπος να βγουν οι πολίτες από τα σπίτια τους

Στις Βρυξέλλες, στην οδό Vanderhaegen, η συντονιστική ομάδα αποτελείται από διάφορες οργανώσεις της γειτονιάς με τη συμμετοχή μεμονωμένων πολιτών. Το έργο καθοδηγείται από το Studio P, ένα τοπικό κέντρο που εστιάζει στη συμμετοχή των πολιτών στη δημόσια σφαίρα. Ο συγκεκριμένος δρόμος ήταν θορυβώδης, εξαιτίας των δημοσίων έργων που εκτελούνταν, και οι πολίτες επικεντρώθηκαν στο να επανέλθει η ησυχία στην περιοχή τους. Για δύο μήνες, πραγματοποιούσαν ένα Living Street κάθε Παρασκευή, το οποίο ήταν εντελώς ελεύθερο από αυτοκίνητα κάθε δεύτερη Παρασκευή. Η έμφαση δόθηκε στα παιδιά, ως κοινό που προσεγγίζεται εύκολα. Για να εμπλακεί όσο το δυνατόν περισσότερος κόσμος, χρησιμοποιήθηκε μια ηχογράφηση με ήχους πουλιών. Οι άνθρωποι έβγαιναν από τα σπίτια τους για να τους ακούσουν και να μάθουν από πού προέρχονται.

ΚΑΝΤΕ ΤΟ ΑΟΡΑΤΟ ΟΡΑΤΟ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Το Living Streets αφορά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την ανάδειξη της πόλης του αύριο. Υπό αυτή την έννοια, όσο συμμετέχουν στα Living Streets είναι πρωτοπόροι, καθώς πειραματίζονται με νέους τρόπους ζωής στο δρόμο τους. Αυτά τα τοπικά έργα, ωστόσο, έχουν εύθραυστες ισορροπίες. Για το λόγο αυτό, πρέπει να καθοριστεί μια κοινή κατεύθυνση από τους κατοίκους, ενίοτε με συμβιβασμούς. Ως εκ τούτου, η εμπειρία δείχνει ότι η υπερβολική δημόσια προβολή και προώθηση σε πρώιμο στάδιο, αν και προκαλούν πολύ ενθουσιασμό και περιέργεια, μπορούν να αποβούν αντιπαραγωγικές και να αποδυναμώσουν τους διοργανωτές ενός Living Street. Επομένως, πρέπει να ξεκινήσετε κάνοντας μικρά βήματα! Η προώθηση της πρωτοβουλίας μετά την εγκατάσταση των προσωρινών υποδομών, την έναρξη των πρώτων δραστηριοτήτων και με τη συγκατάθεση των συμμετεχόντων, μπορεί να έχει πιο σημαντικό αντίκτυπο, καθώς έχει την ικανότητα αναδείξει άμεσα στο κοινό όλα τα οφέλη που προκύπτουν από την ανάκτηση του δημόσιου χώρου. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τους κατάλληλους διαύλους επικοινωνίας,

όπως η συνεργασία με τοπικές ενώσεις που είναι γνωστές στην περιοχή, η υποστήριξη υφιστάμενων εκδηλώσεων ή η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Στο Ιβάνιτς-Γκραντ, ο τοπικός ραδιοφωνικός σταθμός κατάφερε να προσελκύσει παιδιά και ηλικιωμένους στην πρωτοβουλία του Living Streets. Στη Γάνδη, με την επικοινωνία από πόρτα σε πόρτα, εξασφαλίστηκε η άμεση

επαφή και δημιουργήθηκε εμπιστοσύνη μεταξύ των διοργανωτών και των κατοίκων. Προκειμένου να εμπλακούν συγκεκριμένες κοινωνικές κατηγορίες πολιτών, ο διάλογος καθοδηγήθηκε από άτομα που ανήκαν στην ίδια ομάδα-στόχο.

ΛΑ ΡΟΣΕΛ - Μία καμπάνια με αφίσες για την προώθηση της χρήσης του ποδηλάτου, με πρωταγωνιστές τους καταστηματαρχες

Ο δήμος δημιούργησε αφίσες με ιδιοκτίτες καταστημάτων, χρησιμοποιώντας το εργαλείο ENGAGE (www.citiesengage.eu). Στη Λα Ροσέλ, οργανώθηκαν Living Streets με θέμα τη χρήση ποδηλάτου και οι ιδιοκτίτες καταστημάτων μπορούσαν να προωθήσουν την ποδηλασία με τις αφίσες από το εργαλείο ENGAGE που ανήρτησαν στα καταστήματά τους. Αυτή ήταν μια εξαιρετική κατάσταση αμοιβαίου κέρδους, όπου γνωστά δημόσια πρόσωπα προωθούσαν τη βιώσιμη κινητικότητα στην περιοχή, ενώ παράλληλα, προσέλκυαν πελάτες στα καταστήματά τους, χάρη σε ένα αποτελεσματικό εργαλείο επικοινωνίας. Ο δήμος διοργάνωσε επίσης μια έκθεση, η οποία περιλάμβανε αφίσες με μαθητές, καθηγητές και δημόσιους υπαλλήλους που προέβλεπαν τα διάφορα επιχειρήματά τους υπέρ της ποδηλασίας.

ΙΒΑΝΙΤΣ-ΓΚΡΑΝΤ - Βασιστείτε σε μια δημοφιλή, προϋπάρχουσα πρωτοβουλία της περιοχής

Στην πρώτη εκδοχή του Living Streets, ο δήμος διοργάνωσε έναν διαγωνισμό παραγωγής κολοκύθας για να προσελκύσει τους πολίτες στην πρωτοβουλία του Living Streets, στηριζόμενος σε μια ήδη υπάρχουσα δημοφιλή εκδήλωση: το φεστιβάλ κολοκύθας! Σε όλους τους πολίτες που συμπλήρωσαν την αίτηση συμμετοχής, ο δήμαρχος του Ιβάνιτς-Γκραντ μοίρασε 100 σετ για αστική κηπουρική, που περιλάμβαναν σπόρους κολοκύθας, εργαλεία, ετικέτες σπόρων και οδηγίες κηπουρικής. Στο πλαίσιο αυτό, η δημοτική εδαφική ιδιοκτησία προσφέρθηκε στους πολίτες που ζουν σε πολυκατοικίες και δεν διαθέτουν κήπο, για να τη χρησιμοποιήσουν. Τα αποτελέσματα τους ενθάρρυναν να συνεχίσουν και τα επόμενα χρόνια, δημιουργώντας ζήτηση για περισσότερη γη για τα μελλοντικά Living Streets.

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ - Από πλατεία σε δάσος

Στις Βρυξέλλες, οι κάτοικοι της οδού Vanderhaegen είχαν την ιδέα της δημιουργίας ενός ζωντανού δάσους στη δημόσια πλατεία τους και έφτιαξαν ακόμη και το δικό τους λογότυπο. Η αλλαγή του ονόματος κάνει την πλατεία πιο δημιουργική και πιο ελκυστική: ξαφνικά, δεν είναι απλώς μια πλατεία με μερικά δέντρα, αλλά ένα ολόκληρο δάσος!

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΤΕ ΤΟ ΔΙΚΟ ΣΑΣ LIVING STREETS

Πώς να χρηματοδοτήσετε ένα Living Street;

Είναι σημαντικό να σκεφτείτε πώς θα χρηματοδοτήσετε το δικό σας Living Streets. Οι δήμοι επέλεξαν να το κάνουν μέσω συλλογικής χρηματοδότησης, ανοιχτής πρόσκλησης για επιχορήγηση ή αποζημιώνοντας τους διοργανωτές.

Πρέπει επίσης να σκεφτείτε πώς θα μπορούσατε να χρηματοδοτήσετε τις δραστηριότητες που καθοδηγούνται από τους πολίτες. Για παράδειγμα, στις Βρυξέλλες, αρχικά ο δήμος δεν ήταν σε θέση να χορηγήσει προκαταβολικά χρήματα στις πρωτοβουλίες των πολιτών. Έτσι, ανέπτυξε ένα σαφές εγχειρίδιο και ένα έντυπο υποβολής, που επιτρέπει στους υπεύθυνους να διαμορφώσουν το σχέδιο, τη μέθοδο εργασίας και τον προϋπολογισμό τους εκ των προτέρων. Μέσω του εντύπου «Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος», οι επικεφαλής των έργων συμφωνούν να ακολουθήσουν το εγχειρίδιο και ο δήμος των Βρυξελλών μπορεί να

προκαταβάλει το 80% του αιτούμενου ποσού στον υπεύθυνο του έργου. Το υπόλοιπο 20% καταβάλλεται μετά την υποβολή της τελικής έκθεσης και όλων των οικονομικών στοιχείων, και έπειτα από την έγκριση τους από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Πόσο κοστίζει ένα Living Street;

Εκτός από το κόστος του χρόνου απασχόλησης των δημοσίων υπαλλήλων, ο προϋπολογισμός που αφιερώνεται στις υλικές παραμέτρους ενός Living Street διαφέρει από πόλη σε πόλη. Το κόστος μπορεί συχνά να μειωθεί με την από κοινού αγορά κοινόχρηστων ειδών, όπως παγκάκια και τεχνητοί χλοοτάπητες που αγοράστηκαν και για τους 52 Living Streets στη Γάνδη. Έτσι, το κόστος μπορεί να κυμαίνεται από περίπου 100 ευρώ ανά δρόμο για πρόσθετο εξοπλισμό στη Γάνδη, μεταξύ 1.000 και 5.000 ευρώ ανά δρόμο στις Βρυξέλλες, έως 40.000 ευρώ ανά δρόμο στο Ρότερνταμ.

Λιγότερα χρήματα, περισσότερη δημιουργικότητα;

Στο Ρότερνταμ, η σημαντική οικονομική στήριξη που προσφέρθηκε μπορεί να αμφισβητηθεί, καθώς η εμπειρία έδειξε ότι οι δρόμοι που χρηματοδοτήθηκαν με λιγότερα χρήματα ήταν πιο δημιουργικοί και ο αντίκτυπος ήταν μεγαλύτερος. Η χορήγηση υψηλότερης επιδότησης επηρεάζει επίσης τη συνδημιουργία του Living Streets, καθώς σε αυτήν την περίπτωση ενδιαφέρονται για το έργο και οι αρχιτέκτονες και οι εταιρείες πολεοδομικού σχεδιασμού.

Στη Γάνδη, το μεγαλύτερο μέρος των επίπλων του δρόμου κατασκευάζεται με τη μέθοδο DIY (Do It Yourself - φτιάξ' το μόνος σου) από τους ίδιους τους κατοίκους, επιτρέποντάς τους να εξοικονομήσουν χρήματα και βοηθώντας τους να επωφεληθούν από τη περαιτέρω ενασχόληση με το δημόσιο χώρο.

Συνεισφορές σε είδος από τοπικές επιχειρήσεις και συλλογική χρηματοδότηση στη Γάνδη

Στη Γάνδη, ένα σουπερμάρκετ δάνεισε ηλεκτρικά ποδήλατα, άλλα καταστήματα προσέφεραν χιλιάδες λουλούδια, κώμα για γλάστρες ή δάνεισαν ένα φορτηγό. Ορισμένες τοπικές επιχειρήσεις δάνεισαν ακόμη και τον χρόνο των υπαλλήλων τους για να βοηθήσουν στην υλοποίηση του Living Streets. Η αξία όλων αυτών είναι δύσκολο να υπολογιστεί, αλλά αποτελεί μία πολύ σημαντική συμβολή.

Τι θα λέγατε για συλλογική χρηματοδότηση των έργων;

Το 2015, η Γάνδη ανέπτυξε μια πλατφόρμα συλλογικής χρηματοδότησης με την ονομασία crowdfunding.gent, ως ένα μέσο για τη διευκόλυνση της συν-δημιουργίας.

Το ποσό που συγκεντρώνεται ανά πρωτοβουλία πολιτών θεωρείται δείκτης υποστήριξης της κοινότητας και συνεπώς δείκτης ενδιαφέροντος του κοινού για το έργο. Μέσω αυτής της πλατφόρμας, οι κάτοικοι μπορούν επίσης να υποβάλουν αίτηση για επιχορήγηση από τον δήμο για το έργο τους. Μπορούν να επιλέξουν να υποβάλουν αίτηση για να καλύψουν το 25, το 50 ή το 75% του ποσού από δημοτική χρηματοδότηση και πρέπει παράλληλα να αποδείξουν ότι το υπόλοιπο ποσό συγκεντρώθηκε από τους πολίτες.

Στο πλαίσιο του Living Streets, η πλατφόρμα αυτή χρηματοδότησε την κατασκευή μιας γέφυρας πάνω από ένα ποτάμι, διευκολύνοντας την πρόσβαση της γειτονιάς σε ένα κοντινό πάρκο.

ΑΝΑΠΤΥΞΤΕ ΜΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: ΟΤΑΝ «ΗΠΙΑ» ΕΡΓΑ ΕΧΟΥΝ ΙΣΧΥΡΟ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ

Πώς μπορεί να μετρηθεί ο αντίκτυπος ενός Living Street; Η τάση που επικρατεί στους δημόσιους φορείς είναι να αξιολογούν τις πολιτικές και τα έργα αριθμητικά. Ωστόσο, τα αποτελέσματα δεν μπορούν πάντα να μετρηθούν με ποσοτικά κριτήρια, καθώς η ποιότητα και η διαδικασία υλοποίησης είναι εξίσου σημαντικές. Η επιλογή των δεικτών αξιολόγησης είναι λοιπόν ένα καθοριστικό βήμα. Θέλετε να μετρήσετε ή να κατανοήσετε; Αυτό δεν είναι πάντα το ίδιο και εξαρτάται από την ποιότητα των δεικτών. Ο αντίκτυπος μπορεί να αφορά στην ποιότητα ζωής στους δρόμους, την κινητικότητα, την κοινωνική συνοχή, την κυκλική οικονομία, την ανάπτυξη ικανοτήτων των πολιτών... και δεν υπάρχει υπολογιστικός μηχανισμός γι' αυτό! Συνεπώς, ο ορισμός των δεικτών είναι σημαντικός χωρίς να είναι αντικειμενικά ουδέτερος, καθώς διαμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε τα πράγματα.

Παραδείγματα δεικτών που μπορούν να μετρηθούν πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση του Living Streets:

- Ποιότητα αέρα
- Θόρυβος
- Κοινωνική συνοχή, επαφές με άλλους κατοίκους στον δρόμο
- Ενδιαφέρον των κατοίκων για συμμετοχή σε άλλο Living Streets
- Στάθμευση αυτοκινήτων εξ αποστάσεως
- Κέρδη των επιχειρήσεων
- Συναινέση για τη διακοπή της κίνησης των οχημάτων σε συγκεκριμένες περιοχές
- Δείκτες που σχετίζονται με την αλλαγή του τρόπου μετακίνησης: ατομική χρήση του αυτοκινήτου, χρήση άλλων μέσων μεταφοράς, κοινή χρήση αυτοκινήτου.

ΓΑΝΔΗ - το Living Streets ενίσχυσε την κοινωνική συνοχή

Ένα σαφές συμπέρασμα από την εμπειρία της Γάνδης είναι ότι η δημιουργία ενός Living Street, είτε πρόκειται για ένα μικρό, μεσαίο ή μεγαλύτερο δρόμο, είναι μια τεράστια ευκαιρία για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Χάρη στην προπαρασκευαστική διαδικασία και τη δοκιμαστική περίοδο των 2 μηνών, όλοι σχεδόν οι κάτοικοι μπορούν να έρθουν σε επαφή μεταξύ τους. Το γεγονός ότι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους δρόμους τους ως πάρκα ενδυναμώνει τις σχέσεις τους. Μόλις τελειώσει αυτή η περίοδος, οι σχέσεις αυτές παραμένουν.

IBANITZ-ΓΚΡΑΝΤ - το Living Streets βοήθησε στην ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας

Σε αυτή τη μικρή πόλη της Κροατίας, ο δήμος στηρίζει σθεναρά την τοπική οικονομία, παρασκευάζοντας συγκεκριμένα τοπικά προϊόντα (καινούρια προϊόντα αρτοποιίας, παραγωγή κρασιού Škrlet) και δημιουργώντας τοπικά

σημεία πώλησης των παραγόμενων προϊόντων. Επίσης, διοργανώνει εργαστήρια συλλογικής χρηματοδότησης για τη δημιουργία τοπικών επιχειρηματικών σχεδίων, και μέσω της αστικής γεωργίας οι πολίτες παράγουν τοπικά φρούτα και λαχανικά, τα οποία πωλούνται σε τοπικά εστιατόρια. Το Ιβάνιτς - Γκραντ έκανε όλα τα παραπάνω και πολλά ακόμη! Μέσω του Living Streets, ο δήμος φύτεψε, μεταφορικά και κυριολεκτικά, τους πρώτους σπόρους που οδηγούν σε μια σημαντική τάση. Η τάση αυτή έχει ήδη αρχίσει να γίνεται ορατή μέσω σημαντικών διμερών συμβάσεων μεταξύ του δήμου και των παραγωγών φρούτων και λαχανικών της Βόρειας Μακεδονίας, αλλά και μέσω της δημιουργίας ενώσεων οиноπαραγωγών, που με τον τρόπο αυτόν, μπορούν π.χ. να ανταποκριθούν στη μεγαλύτερη ζήτηση παραγωγής κρασιού από μεγάλους Κινέζους πελάτες.

ΛΑ ΡΟΣΕΛ - το κέντρο της πόλης έγινε πιο ελκυστικό χάρη στο Living Streets

Ο δήμος συνεργάστηκε με τους καταστηματάρχες της συνοικίας Saint-Nicolas, μιας

μικρής εμπορικής περιοχής που πλήττεται από τον ανταγωνισμό των τεράστιων εμπορικών περιοχών που βρίσκονται στα περίχωρα της πόλης. Τα σημαντικότερα αποτελέσματα αυτών των πειραμάτων είναι:

- Η αλλαγή νοοτροπίας των καταστηματάρχων που δεν ισχυρίζονται πλέον ότι «χωρίς αυτοκίνητο, δεν έχουμε δουλειά».
- Περισσότεροι άνθρωποι πλέον ψωνίζουν με το ποδήλατο, καθώς συνειδητοποίησαν ότι τα ποδήλατα μεταφοράς φορτίου είναι ταχύτερα από τα αυτοκίνητα.
- Τα καταστήματα ποδηλάτων και οι ιδιοκτήτες τους αύξησαν τα έσοδά τους κατά τη διάρκεια αυτής της δοκιμαστικής φάσης, ορισμένοι από αυτούς έως και 25%.

ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΣΤΟ ΜΟΝΙΜΟ: Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

Το Living Streets προσφέρει μια ευκαιρία για πειραματισμό με διαφορετικές μορφές αστικού σχεδιασμού σε έναν συγκεκριμένο δρόμο. Ίσως ήδη να έχετε έρθει αντιμέτωποι με την περίπτωση που το σχέδιο και η μακέτα που ετοιμάζουν οι αρχιτέκτονες δεν ανταποκρίνονται ακριβώς στις ανάγκες των χρηστών.

Ένα συνηθισμένο παράδειγμα είναι το λεγόμενο «μονοπάτι του ελέφαντα», μια ανεπίσημη διαδρομή που αποκαλύπτει την ευκολότερη διαδρομή για τους χρήστες. Με το Living Streets, οι κάτοικοι μπορούν να ζήσουν χωρίς το αυτοκίνητό τους παρκαρισμένο κάτω από το παράθυρό τους, να κατασκευάσουν παιδικές χαρές, παγκάκια και κήπους με

τους γείτονές τους, αντιλαμβανόμενοι τις καλύτερες λύσεις για τον δρόμο τους. Η πρόκληση για τον δήμο είναι στη συνέχεια να αποφασίσει για τα μέτρα που θα γίνουν μόνιμα, λαμβάνοντας υπόψη θέματα προϋπολογισμού και κανονισμών.

ΤΟΡΙΝΟ - Προς μια πεζοδρομημένη ζώνη στην περιοχή του Campidoglio

Στο Τορίνο, το Living Streets επιβεβαίωσε ότι οι πολίτες επιθυμούν να έχουν τον δημόσιο χώρο στην περιοχή του Campidoglio χωρίς αυτοκίνητα. Η κυκλοφορία και η στάθμευση ήταν τα πιο πολυσυζητημένα θέματα στο πλαίσιο των τοπικών εκδηλώσεων. Έτσι, η πολιτική βούληση είναι τώρα ισχυρότερη για την πεζοδρόμηση τμημάτων της περιοχής. Μέσω του Living Streets, οι πολίτες, οι πολιτικοί και η τοπική διοικητική αρχή μπόρεσαν να συζητήσουν και να ανταλλάξουν ιδέες. Αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας ήταν η απόφαση για πεζοδρόμηση ενός μέρους της συνοικίας του Campidoglio μέχρι το τέλος του 2018.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ LIVING STREETS

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

1.175.000 κάτοικοι

Βέλγιο

Στις Βρυξέλλες, το Living Streets στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στο δημόσιο χώρο, με συναντήσεις και ανταλλαγή ιδεών μεταξύ των κατοίκων και της υπηρεσίας Brussels Participation, σχετικά με τα προβλήματα των δρόμων τους, καθώς και για την εύρεση πιθανών λύσεων. Στο πλαίσιο αυτό, οι κάτοικοι θεωρούνται οι ειδικοί των δρόμων τους. Έμφαση δεν δίνεται μόνο στο κλείσιμο του δρόμου για τα αυτοκίνητα, αλλά και στις συναντήσεις και στις διαβουλεύσεις σχετικά με τις ανάγκες των δρόμων αυτών. Στη συνέχεια, στόχος είναι η συν-δημιουργία του δρόμου και η εξεύρεση δημιουργικών λύσεων σε καθημερινά προβλήματα. Μέχρι σήμερα, το Living Streets έχει δοκιμαστεί στις Βρυξέλλες σε διαφορετικούς δρόμους, γειτονιές και περιοχές της πόλης. Η πρωτοβουλία ονομάζεται «Rue à vivre» ή «Leefstraat» (Δρόμοι για να ζεις).

Πώς οργανώνεται το Living Streets στις Βρυξέλλες;

Κάθε Living Street απαιτεί μια περίοδο προετοιμασίας περίπου τριών μηνών και στη συνέχεια υλοποιείται κατά τη διάρκεια ενός έως δύο μηνών. Το Living Streets μπορεί να οργανωθεί οποιαδήποτε εποχή του έτους. Πρέπει να υποβληθεί αίτηση από τους ενδιαφερόμενους και η πόλη των Βρυξελλών σε συνεννόηση με την Αστυνομία πρέπει να δώσουν το πράσινο φως. Ένα σχέδιο μπορεί να λάβει επιχορήγηση από 1.000 έως 5.000 ευρώ.

Η Brussels Participation είναι μία υπηρεσία του Δήμου των Βρυξελλών που υποστηρίζει τους επικεφαλής των σχεδίων που δρομολογούν ένα Living Street. Υπάρχει στενή συνεργασία διαφόρων δημοτικών τμημάτων: Συμμετοχής (Participation), Πράσινων Χώρων (Green Spaces) και Περιβάλλοντος (Environment).

Οι κύριες προϋποθέσεις για τη διοργάνωση ενός Living Street είναι οι εξής:

- Κάθε κάτοικος των Βρυξελλών μπορεί να ξεκινήσει ένα Living Street στον τόπο κατοικίας του.
- Ο εμπνευστής μπορεί να είναι ένα άτομο, μια ένωση, μια τοπική επιτροπή ή μια ομάδα κατοίκων.
- Ο εμπνευστής πρέπει να κινητοποιήσει τουλάχιστον τρεις κατοίκους του συγκεκριμένου δρόμου και να δημιουργήσει μια ηγετική ομάδα.

Ζείτε στο δρόμο σας και τον γνωρίζετε καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον. Γι' αυτό το λόγο, χρειαζόμαστε τη βοήθειά σας. Η υπάρχουσα κατάσταση μπορεί πάντα να βελτιωθεί και πιστεύουμε ότι εσείς μπορείτε να διαδραματίσετε

καθοριστικό ρόλο σε αυτό.

Els Ampe, Αντιδήμαρχος, Αρμόδιος δημοσίων έργων, κινητικότητας και μεταφορών, Βρυξέλλες

Στάδια δημιουργίας και υλοποίησης ενός Living Street:

1. Καθορισμός του έργου: επιλογή της τοποθεσίας (έναν ή περισσότεροι δρόμοι, μια υπαίθρια αγορά, μια δημόσια πλατεία). Σε αυτό το στάδιο, οι ομάδες καθοδήγησης συναντώνται με την υπηρεσία Brussels Participation και με άλλες δημοτικές υπηρεσίες για να τους ενημερώσουν σχετικά με τις πρώτες ιδέες και τις δράσεις που θέλουν να υλοποιήσουν. Για να διευκολύνει αυτό το βήμα, ο δήμος ετοίμασε ένα εγχειρίδιο που βοηθά τους επικεφαλής να διαμορφώσουν το σχέδιο, τη μέθοδο εργασίας και τον προϋπολογισμό τους.
2. Δραστηριότητα από τους κατοίκους: σύμπραξη με άλλους κατοίκους μέσω ερευνών, ερωτήσεων και συναντήσεων για την επιλογή των

δράσεων και τη δημιουργία της ομάδας καθοδήγησης, η οποία αποτελείται από τουλάχιστον τρεις κατοίκους.

3. Υποβολή της αίτησης: συμπλήρωση και υποβολή του ειδικού εντύπου στην υπηρεσία Brussels Participation από τη συντονιστική ομάδα, το οποίο περιγράφει λεπτομερώς τις ανάγκες του δρόμου, το όραμα τους καθώς και τις ακριβείς δράσεις και το χρονοδιάγραμμα μαζί με τον προϋπολογισμό. Η ομάδα υποβάλει το αίτημά της για τις άδειες, ώστε να μπορεί να διακόψει την κυκλοφορία των οχημάτων στον δρόμο και να διοργανώνει εκδηλώσεις στο δημόσιο χώρο. Μέσω του εντύπου «Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος», οι επικεφαλής των έργων συμφωνούν να σεβαστούν το εγχειρίδιο αυτό.
4. Η πόλη των Βρυξελλών μπορεί να προκαταβάλει το 80% του αιτούμενου ποσού στον επικεφαλής του έργου. Το υπόλοιπο 20% καταβάλλεται μετά την υποβολή της τελικής έκθεσης και όλων των οικονομικών στοιχείων και την έγκρισή τους από το Δημοτικό Συμβούλιο.

5. Έναρξη δημόσιων δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της συμφωνηθείσας περιόδου.
6. Υποβολή της τελικής έκθεσης και όλων των οικονομικών στοιχείων.

Η πόλη των Βρυξελλών κοινοποιεί και προωθεί το Living Streets μέσω ενημερωτικών συναντήσεων με τους πολίτες, προκειμένου να τους ευαισθητοποιήσει και να ενθαρρύνει την οργάνωση και άλλων Living Streets. Η πρωτοβουλία έχει εφαρμοστεί μέχρι στιγμής σε 8 δρόμους.

Στις Βρυξέλλες, το Living Streets αντιμετώπισε πολλά ζητήματα, όπως η ανάγκη για ανάπλαση των δημόσιων χώρων και η ανάληψη ευθύνης από τους κατοίκους για τα δρώμενα και τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα. Παράλληλα, θίχτηκε το ζήτημα της έλλειψης χώρων πρασίνου και ησυχίας, σε μια περιοχή που έχει επηρεαστεί από δημόσια έργα επί σειράν ετών. Έγινε, λοιπόν, εμφανής η ανάγκη για μια κατοικημένη ζώνη συνάντησης και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των κατοίκων.

Ποια είναι τα συμπεράσματα που προέκυψαν;

- Όλοι θέλουν να συμμετέχουν στο πάρτι, αλλά κανείς δεν θέλει να το οργανώσει! Είναι δύσκολη η μετάβαση από το απλό ενδιαφέρον για ένα σχέδιο, στην ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων, καθώς πολλοί άνθρωποι είναι ενθουσιώδεις αλλά όχι απαραίτητα έτοιμοι να αναλάβουν την πρωτοβουλία για την υλοποίηση και την καθοδήγηση ενός τέτοιου έργου.
- Η εμπλοκή του Τύπου και των μέσων ενημέρωσης πολύ νωρίς στη διαδικασία μπορεί να ασκήσει πίεση στους ανθρώπους που διοργανώνουν το Living Streets.
- Δεν υπήρξαν βανδαλισμοί κατά τη διάρκεια του έργου, καθώς οι γείτονες και οι άλλοι χρήστες του δρόμου σεβάστηκαν όλο τον εξοπλισμό που υπήρχε εκεί. Ωστόσο, μετά τη λήξη του έργου, κάποια κομμάτια του εξοπλισμού καταλήφθηκαν από αστέγους.
- Η οργάνωση ενός Living Street απαιτεί πολύ χρόνο, είναι μια πολύπλευρη διαδικασία και όχι άμεσα ορατή, γεγονός που καθιστά τον χειρισμό της πολύπλοκο.
- Αναπτύχθηκαν ισχυροί κοινωνικοί δεσμοί μεταξύ των γειτόνων, ενώ η αντίσταση ορισμένων κατοίκων ξεπεράστηκε, καθώς τους δόθηκε η δυνατότητα να οραματιστούν εμπράκτως την πόλη του μέλλοντος.
- Οι κάτοικοι ανέλαβαν την ευθύνη για το δρόμο τους, μέσω εξοπλισμού DIY (Do it Yourself - Φτιάξ το μόνος σου) που βοήθησε στον καλλωπισμό του δημόσιου χώρου, κάνοντάς τον

πιο ευχάριστο και προσαρμοσμένο στις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών.

Όσον αφορά στο μέλλον της πρωτοβουλίας στις Βρυξέλλες, προέκυψε το συμπέρασμα ότι τα Living Streets πρέπει να διαρκέσουν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα προκειμένου να ανταποκριθούν στις προσδοκίες των κατοίκων. Είναι επίσης σημαντικό να οργανωθούν αρκετά Living Streets στο ίδιο σημείο, ώστε οι κάτοικοι να πειραματιστούν και ενδεχομένως να εφαρμοστούν ορισμένες λύσεις σε μόνιμη βάση.

Επικοινωνία

Ann van de Vyvere

Συντονίστρια στην
πόλη των Βρυξελλών
ann.vandevyvere@brucity.be

IBANITS – ΓΚΡΑΝΤ

14.000 κάτοικοι

Κροατία

Οι στόχοι του προγράμματος Living Streets στο Ιβάνιτς–Γκραντ ήταν η προετοιμασία του εδάφους για την πεζοδρόμηση του κέντρου της πόλης, η προώθηση του ποδηλάτου ως μέσου μεταφοράς, η στήριξη της τοπικής παραγωγής και κατανάλωσης και η ενθάρρυνση της κυκλικής οικονομίας. Ο δήμος προσπαθεί να προσελκύσει νέους ανθρώπους για να ζήσουν στο Ιβάνιτς–Γκραντ μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους, καθώς και να αλλάξει τη νοοτροπία των ανθρώπων όσον αφορά στη χρήση του αυτοκινήτου και στα μη βιώσιμα μοντέλα κατανάλωσης. Για τον σκοπό αυτό, ο δήμος συνδέεται με διάφορες τοπικές επιχειρήσεις και πολίτες και αντί για μια προσέγγιση «εκ των άνω προς τα κάτω», στρέφεται σε μια συνδημιουργική προσέγγιση «από τη βάση προς την κορυφή».

Πλαίσιο εφαρμογής

Το Ιβάνιτς–Γκραντ είναι μια ανεπτυγμένη πόλη, χάρη στους πόρους φυσικού αερίου και πετρελαίου που διαθέτει. Ωστόσο, αυτό επιδρά αρνητικά στο περιβάλλον της περιοχής. Η πόλη αντιμετωπίζει επίσης δύο σημαντικά δημογραφικά ζητήματα: τη γήρανση του πληθυσμού και τη μετανάστευση. Λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, υπάρχουν σήμερα άδειοι εμπορικοί χώροι στο κέντρο της πόλης, καθώς και εγκαταλελειμμένες γεωργικές εκτάσεις. Η γη αυτή ανήκει στον δήμο, στο υπουργείο γεωργίας και σε ιδιώτες που έφυγαν από το Ιβάνιτς–Γκραντ.

Τοπική παραγωγή και κατανάλωση τροφίμων, κυκλική οικονομία και αλλαγή νοοτροπίας

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της τοπικής παραγωγής τροφίμων, στην πρώτη εκδοχή του Living Streets, ο δήμος διοργάνωσε διαγωνισμό παραγωγής κολοκύθας για να παροτρύνει τους πολίτες να συμμετάσχουν στην πρωτοβουλία του Living Streets, στηριζόμενος σε μια ήδη υπάρχουσα δημοφιλή εκδήλωση: το φεστιβάλ κολοκύθας.

Σε όλους τους πολίτες που συμπλήρωσαν την αίτηση συμμετοχής, ο δήμαρχος του Ιβάνιτς–Γκραντ διένειμε 100 σετ αστικής κηπουρικής, που περιελάμβαναν σπόρους κολοκύθας, εργαλεία, ετικέτες για τους σπόρους και οδηγίες κηπουρικής. Στο πλαίσιο αυτό, οι δημοτικές εκτάσεις προσφέρθηκαν προσωρινά για αστική κηπουρική σε πολίτες που ζουν σε πολυκατοικίες και δεν διαθέτουν κήπους. Τα αποτελέσματα τούς ενθάρρυναν να συνεχίσουν και τα επόμενα χρόνια,

δημιουργώντας ζήτηση για περισσότερη γη για τις μελλοντικές διοργανώσεις του Living Streets. Ως εκ τούτου, ο δήμος βρίσκεται σε επικοινωνία με το υπουργείο γεωργίας της χώρας, για να χρησιμοποιήσει τις εκτάσεις εγκαταλελειμμένης γης. Ο δήμος συζητά επίσης με τους πολίτες που δεν χρησιμοποιούν τη γη τους προκειμένου να τη διαθέσουν για αστική καλλιέργεια. Τοπικές οικογενειακές φάρμες εκδήλωσαν ενδιαφέρον να αγοράσουν τα τοπικά παραγόμενα φρούτα και λαχανικά. Έτσι, οι πολίτες και οι τοπικές επιχειρήσεις ήρθαν κοντά, με τη βοήθεια του δήμου, για να συνεργαστούν στο μέλλον.

Ως αντιδήμαρχος, παρακολουθούσα το πρόγραμμα «Living Streets» από την αρχή, επειδή ένιωθα ότι θα μπορούσε να είναι πολύ ωφέλιμο για τους πολίτες μας.

Κατά τη διάρκεια του έργου συμμετείχα ενεργά στην αστική καλλιέργεια. Οι πολίτες, παρακινούμενοι από τη δική μου καλλιέργεια κολοκύθας, άρχισαν να τις φυτεύουν κι αυτοί. Στο τέλος μιας επιτυχημένης περιόδου κηπουρικής, οργανώσαμε ανταλλαγή σπόρων και προετοιμαστήκαμε για την επόμενη περίοδο.

Νομίζω ότι οι πολίτες θα συνεχίσουν να συμμετέχουν σε αυτό το ενδιαφέρον έργο ακόμη και μετά την επίσημη λήξη του και θα ενθαρρύνουν ο ένας τον άλλον όσον αφορά στην καλλιέργεια κολοκύθας, γεγονός που θα συμβάλει στην ενίσχυση της παραδοσιακής αστικής έκφρασης.

Željko Posilonić, Αντιδήμαρχος πόλης Ιβάνιτς – Γκραντ

Επιπλέον, το Living Streets προσέφερε την ευκαιρία για ανταλλαγή εμπειριών με ειδικούς σε θέματα γεωργικής παραγωγής από τη Βόρεια Μακεδονία, οδηγώντας σε ένα διεθνές εμπορικό συμβόλαιο που υπογράφηκε μεταξύ αυτών και διάφορων επιχειρήσεων από το Ιβάνιτς–Γκραντ. Με τον τρόπο αυτό, η τεχνονομία θα

μεταφερθεί στο Ιβάνιτς–Γκραντ και με τη σειρά της, η πόλη θα εξάγει καινοτόμα προϊόντα που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του Living Streets, όπως σετ αστικής κηπουρικής, σπόρους κολοκύθας, τοπικά οικολογικά παιχνίδια και οικολογικές συσκευές κατασκευασμένες από τοπικούς σχεδιαστές και εταιρείες. Από κοινωνικής άποψης, το έργο

αναμένεται να συνδέσει αρκετούς πολίτες του Ιβάνιτς–Γκραντ, που έχουν καταγωγή από τη Βόρεια Μακεδονία, επανασυνδέοντάς τους με τις οικογενείες τους.

Στο πλαίσιο του Living Streets, ο δήμος ενθάρρυνε τις μικρές επιχειρήσεις να συνεργαστούν και να ανταλλάξουν ιδέες για την επίτευξη των κοινών τους στόχων, χωρίς να βλέπουν ανταγωνιστικά η μία την άλλη. Έτσι, δημιουργήθηκε η ΜΚΟ Brenta για την ενίσχυση των οιοπαραγωγών της περιοχής, προκειμένου να τους βοηθήσει να συνεργαστούν πιο αποτελεσματικά. Για παράδειγμα, στην περιοχή υπάρχουν πολλοί που παράγουν κρασί Škrlet. Για την προώθηση της παραγωγής τους οργανώθηκε μία νέα τοπική εκδήλωση: το φεστιβάλ του κρασιού Škrlet. Τώρα πλέον ανταποκρίνονται από κοινού στις μεγάλες απαιτήσεις διαφοράς για τοπικό κρασί, στις οποίες δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν προηγουμένως μεμονωμένα. Ο δήμος, σε αυτήν την περίπτωση, λειτούργησε ως διαμεσολαβητής, ενθαρρύνοντας τη δικτύωση στην επικράτειά του, συνδέοντας ανθρώπους και επιχειρήσεις.

Το Ιβάνιτς–Γκραντ διοργάνωσε επίσης ένα τοπικό εργαστήριο συλλογικής χρηματοδότησης (crowdfunding), για να φέρει σε επαφή μαθητές με υφισταμένους, αλλά και μελλοντικούς τοπικούς παραγωγούς. Το συγκεκριμένο εργαστήριο είχε δύο στόχους: τον μελλοντικό επαγγελματικό προσανατολισμό των μαθητών του

γυμνασίου και τη δημιουργία νέων τοπικών επιχειρήσεων. Το αποτέλεσμα ήταν να ανοίξει ένα τοπικό εργοστάσιο μπισκότων, ενώ το τοπικό αρτοποιείο δημιούργησε νέα προϊόντα και διέθεσε έπιπλα για το Living Streets στην κεντρική πλατεία. Επίσης, κατασκευάστηκαν εργαλειοθήκες κηπουρικής και ξενοδοχεία εντόμων αφού το Living Streets συνέδεσε φοιτητές που σπουδάζουν Σχέδιο, οι οποίοι σχεδίασαν τις κατασκευές, καταρτισμένους συνταξιούχους οι οποίοι προ-κατασκεύασαν τα αντικείμενα σύμφωνα με τα σχέδια, και παιδιά νηπιαγωγείου που τα συναρμολόγησαν. Όλα αυτά τοποθετήθηκαν στην κεντρική πλατεία της πόλης κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων για το πράσινο σαλόνι του Ιβάνιτς–Γκραντ. Έτσι, με αφορμή το συγκεκριμένο εργαστήριο, οι φοιτητές σκέφτονται τώρα να ξεκινήσουν μια νέα επιχείρηση στον τομέα του αστικού σχεδιασμού.

Το μόνο που χρειάστηκε για να γίνουν όλα αυτά πραγματικότητα, ήταν ο τοπικός ραδιοφωνικός σταθμός που διαφήμιζε την πρωτοβουλία, επιδέξειο συνταξιούχοι με πάθος, δημιουργικοί και δραστήριοι φοιτητές σχεδίου και ανοιχτόμυαλοι δημοτικοί υπάλληλοι που συγκεντρώθηκαν όλοι μαζί μέσω του Living Streets στην πόλη του Ιβάνιτς–Γκραντ.

Τοπική κατανάλωση και ευαισθητοποίηση

Κατά την περίοδο των Χριστουγέννων, ο δήμος ενθάρρυνε τους πολίτες να

αγοράσουν τοπικά δώρα (τρόφιμα, ποτά, παιχνίδια). Όπως αποδείχθηκε, πολλοί πολίτες δεν γνώριζαν από πού να αγοράσουν αυτά τα προϊόντα, ούτε γνώριζαν ποιοι ήταν οι τοπικοί παραγωγοί ή αν διέθεταν κάποιο κατάστημα στην περιοχή. Για να λυθεί αυτό το ζήτημα, στην κεντρική πλατεία κατασκευάστηκε προσωρινά ένας εκθεσιακός χώρος, όπου οι τοπικοί παραγωγοί μπορούσαν να πωλούν τα προϊόντα τους πριν από την περίοδο των Χριστουγέννων. Η κίνηση αυτή στέφθηκε με μεγάλη επιτυχία. Χάρη στο Living Streets, αλλάζει η νοοτροπία και οι καταναλωτικές συνήθειες των πολιτών ενισχύοντας την τοπική παραγωγή.

Πεζοδρόμηση του κέντρου της πόλης

Στο παρελθόν, ο δήμος σχεδίαζε να διακόψει την κυκλοφορία των οχημάτων στο κέντρο της πόλης. Το μέτρο αυτό δεν κατάφερε τελικά να εφαρμοσθεί, καθώς οι αντιδράσεις των πολιτών ήταν ιδιαίτερα έντονες.

Κατά τη διάρκεια του Living Streets, το σχέδιο για την απαγόρευση των αυτοκινήτων στο κέντρο της πόλης δοκιμάστηκε δύο φορές για δύο εβδομάδες, σε διαφορετικές χρονικές περιόδους μέσα στο 2017. Στην αρχή, οι τοπικές επιχειρήσεις και οι ιδιοκτήτες καταστημάτων ανησυχούσαν ότι οι πωλήσεις τους θα μειώνονταν. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου κατάλαβαν ότι ακόμη και με την πλατεία κλειστή για την κυκλοφορία των οχημάτων, θα μπορούσαν και

πάλι να παρέχουν τις υπηρεσίες και τα εμπορεύματά τους. Εξάλλου, όταν συνειδητοποιήσαν ότι οι πολίτες ζητούν η πλατεία να γίνει πεζόδρομος, κατάλαβαν ότι αυτό μπορεί να τους προσφέρει νέες δυνατότητες. Ο δήμος υποσχέθηκε να διοργανώσει ενημερωτικές εκστρατείες για την προώθηση των συγκεκριμένων επιχειρήσεων. Παρουσιάστηκαν θετικά αποτελέσματα από άλλες ευρωπαϊκές πόλεις, που αποδεικνύουν ότι η πεζοδρόμηση του κέντρου της πόλης και η απαγόρευση της διέλευσης οχημάτων, δεν δημιουργεί μόνο προβλήματα, αλλά και λύσεις.

Μετά από πειραματισμό και αξιολόγηση, εξήχθησαν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Οι νέοι πολίτες και οι οικογένειες με παιδιά βλέπουν την κεντρική πλατεία ως ένα ασφαλές και συναρπαστικό μέρος με χώρους πρασίνου, παιδικές χαρές, καφετέριες.
- Από την άλλη πλευρά, πολίτες (κυρίως μεσήλικες άνδρες) ψήφισαν κατά του κλεισίματος της κεντρικής πλατείας για τα αυτοκίνητα (γιατί συνήθως μπορούν να σταθμεύουν το αυτοκίνητό τους μπροστά από τα καταστήματα).
- Εκτιμάται ότι οι δραστηριότητες που οργανώθηκαν στο πλαίσιο του Living Streets δεν ήταν ακόμη επαρκείς για να αλλάξουν εντελώς τη νοοτροπία των πολιτών και να τους κάνουν να δουν ότι είναι πολύ πιο υγιές να χρησιμοποιούν το ποδήλατο και να περπατούν.
- Για να δημιουργηθεί μια πεζοδρομημένη πλατεία, απαιτείται προϋπολογισμός για υποδομές

και αυτό δεν περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό του δήμου για τα επόμενα δύο χρόνια. Ωστόσο, οι ειδικοί του έργου πρότειναν ορισμένες ήπιες δραστηριότητες και μικρά έργα που δεν απαιτούν πολύ μεγάλο προϋπολογισμό.

Στο κοντινό μέλλον, ο δήμος του Ιβάνιτς-Γκραντ θα πρέπει να αλλάξει τα πολεοδομικά του σχέδια, ιδίως όσον αφορά στο ιστορικό κέντρο της πόλης. Προβλέπεται η διοργάνωση ενός ακόμη αστικού εργαστηρίου, όπου οι πολίτες θα κληθούν και πάλι να εκφράσουν τις απόψεις, τις ανάγκες και τις προτάσεις τους.

Μόνο η πολιτική δέσμευση και η απόφαση του δημάρχου να κλείσει την πλατεία για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, για παράδειγμα έξι μήνες, μπορεί να έχει σημαντική επίδραση και να επιτρέψει στους υπαλλήλους της πόλης

και στους πολίτες να αποδεχτούν και να αξιολογήσουν καλύτερα τον αντίκτυπο της πεζοδρόμησης της κεντρικής πλατείας στο Ιβάνιτς- Γκραντ.

Περισσότερες πληροφορίες

<https://hr-hr.facebook.com/livingstreeting/>

Επικοινωνία

**Vlatka
Berlan Vlahek**

vlatka.berlan@ivanic-grad.hr

ΛΑ ΡΟΣΕΛ

75.000 κάτοικοι

Γαλλία

Η Λα Ροσέλ, μια τουριστική πόλη στη γαλλική ακτή του Ατλαντικού, στοχεύει να γίνει μια αργή πόλη, πράγμα που σημαίνει ότι τα επόμενα χρόνια το 80% των δρόμων της θα έχει μέγιστο όριο ταχύτητας τα 30 χλμ/ώρα. Το Living Streets προσφέρει την ευκαιρία για πειραματισμό, δοκιμάζοντας τη ζωή χωρίς αυτοκίνητο, με όραμα μια διαφορετική χρήση του δημόσιου χώρου. Με την πρωτοβουλία αυτή, η Λα Ροσέλ χρησιμοποιεί το ποδήλατο ως κεντρικό εργαλείο, καθώς δεν θεωρείται μόνο μέσο μεταφοράς, αλλά μπορεί να οδηγήσει και σε εκούσιες αλλαγές συμπεριφοράς.

Αύξηση των μετακινήσεων από το σπίτι στο σχολείο και αντίστροφα με τα πόδια ή με το ποδήλατο: Ο Δρόμος των Παιδιών

Το σχολείο Pierre Loti βρίσκεται σε μια κοινωνικά μεικτή περιοχή σε μια μικρή συνοικία της Λα Ροσέλ. Ένα όμορφο πάρκο βρίσκεται μπροστά από το σχολείο, αλλά η λεωφόρος Pierre Loti, που εξυπηρετεί περίπου 8.000 οχήματα καθημερινά, αποκόπει αυτή την πράσινη περιοχή από το σχολείο. Οι γονείς φοβούνται να αφήσουν τα παιδιά τους να πάνε με το ποδήλατο ή με τα πόδια στο σχολείο και πιστεύουν ότι η μετακίνησή τους με το αυτοκίνητο είναι η ασφαλέστερη επιλογή. Είναι αξιοσημείωτο πως πολλοί μαθητές δεν ξέρουν καν να κάνουν ποδήλατο. Για τους λόγους αυτούς, το Τμήμα Κυκλοφορίας του δήμου επικοινωνήσε με το σχολείο για να δει αν θα μπορούσαν μαζί να μετατρέψουν αυτόν τον πολυσύχναστο δρόμο σε δρόμο χωρίς αυτοκίνητα για μία μέρα. Έτσι, δόθηκε η ευκαιρία στα παιδιά να παίξουν στο δρόμο και στο πάρκο και να διασκεδάσουν, μαθαίνοντας

παράλληλα πώς να κάνουν ποδήλατο. Ο δρόμος μπροστά από το σχολείο έκλεισε για μία ημέρα τον Ιούνιο του 2016 και τον Μάιο του 2017.

Οι δραστηριότητες που διοργανώθηκαν περιελάμβαναν: συνοδεία από το σπίτι στο σχολείο με ποδήλατο (οργανωμένη από την Ποδηλατική Αστυνομία/ Σχολή Ποδηλάτων) αλλά και με τα πόδια (οργανωμένη από τους γονείς), δανειστική βιβλιοθήκη ποδηλάτων και παιχνιδιών, χώρο εκμάθησης ποδηλάτου, εργαστήρια και πληροφορίες σχετικά με την επισκευή ποδηλάτων, την ασφαλή οδήγησή τους, τη χρήση των δημόσιων μέσων μεταφοράς, δωρεάν δοκιμή διαφόρων ποδηλάτων μεταφοράς φορτίου σε καταστήματα ποδηλάτων και πολλές άλλες δραστηριότητες.

Η πρωτοβουλία αυτή οδήγησε στη δημιουργία μιας παιδικής χαράς στο πάρκο δίπλα στο σχολείο και θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων. Ευνόησε επίσης την αλληλεπίδραση ανθρώπων διαφόρων ηλικιών, από το σχολείο και το κοντινό γηροκομείο. Οι γονείς υπέβαλαν αίτηση για τη δημιουργία

κοινόχρηστων αστικών κήπων στο πάρκο. Αποφασίστηκε ότι 60.000 ευρώ θα διατεθούν από τον δήμο για την κατασκευή του κήπου, ο οποίος θα είναι ανοιχτός σε όλους τους κατοίκους της γειτονιάς, συμπεριλαμβανομένου και του γηροκομείου. Παράλληλα, τα καταστήματα ποδηλάτων αύξησαν τα έσοδά τους και πωλούν περισσότερα ποδήλατα, μεταξύ αυτών πτυσσόμενα ποδήλατα και ποδήλατα μεταφοράς φορτίου. Οι αιρετοί εκπρόσωποι, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς εξετάζουν τώρα το πώς θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν την εκμάθηση ποδηλάτου στο σχολικό πρόγραμμα.

Η πρωτοβουλία «Ο Δρόμος των Παιδιών» συνοδεύεται από διάφορες δραστηριότητες. Μετά τις δύο μονοήμερες εκδηλώσεις που διοργάνωσε ο δήμος, το σχολείο και οι γονείς διοργάνωσαν από μόνοι τους μια τρίτη εκδήλωση τον Απρίλιο του 2018, η οποία περιελάμβανε μια υπαίθρια αγορά ποδηλάτων και ένα πάρτι στο δρόμο, με τη συμμετοχή διάφορων συλλόγων. Ο δήμος ξεκίνησε τη διαδικασία και τώρα οι γονείς, τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί του σχολείου είναι υπεύθυνοι για τη διοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων στο μέλλον, με τον δήμο να προσφέρει υποστήριξη, αλλά να μην ενεργεί πλέον ως κινητήριο δύναμη. Επιπλέον, και άλλα σχολεία ενδιαφέρονται για την πρωτοβουλία αυτή, κι έτσι ένας καινούριος «Δρόμος των Παιδιών» θα οργανωθεί από ένα άλλο σχολείο σε μία διαφορετική γειτονιά.

Κάνοντας τις εμπορικές περιοχές στο κέντρο της πόλης πιο ελκυστικές

Το πρώτο πείραμα πραγματοποιήθηκε στην παλιά αγορά από τον Ιούλιο έως τον Αύγουστο του 2016. Ο χώρος αυτός χρησιμοποιείται σήμερα ως ένας μεγάλος κυκλικός κόμβος για αυτοκίνητα, μειώνοντας τον διαθέσιμο χώρο για τους πεζούς. Οι καταστηματαρχές θα ήθελαν να μειώσουν την παρουσία των αυτοκινήτων, αλλά ταυτόχρονα να επιτρέψουν την πρόσβαση των εμπορευμάτων στην αγορά τις πρωινές ώρες. Συνεπώς, χρειαζόταν μια ειδικά

διαμορφωμένη πρόσβαση στην περιοχή. Η λύση για τη ρύθμιση της πρόσβασης βρέθηκε από κοινού, χρησιμοποιώντας πολύχρωμες πινακίδες για τη σήμανση των ορίων του πεζοδρόμου κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης.

Από τον Ιούλιο έως τον Αύγουστο του 2017, το δεύτερο πείραμα πραγματοποιήθηκε στη συνοικία Saint-Nicolas, μια μικρή εμπορική περιοχή, λίγο κρυμμένη, πίσω ακριβώς από το παλιό λιμάνι. Στόχος ήταν να γίνει η γειτονιά αυτή ορατή από μακριά και να προσελκύσει περισσότερο κόσμο. Εκεί υπάρχουν μόνο μικρά τοπικά

καταστήματα και οι καταστηματαρχές αγωνίζονται να προσελκύσουν περισσότερους πελάτες στο κέντρο της πόλης, λόγω του ανταγωνισμού με τις τεράστιες εμπορικές περιοχές που βρίσκονται εκτός του κέντρου. Ο δήμος έφτιαξε αφίσες που προβάλλουν τους καταστηματαρχές, χρησιμοποιώντας το εργαλείο ENGAGE (www.citiesengage.eu). Οι ιδιοκτήτες καταστημάτων μπορούσαν να προωθήσουν την ποδηλασία στις αφίσες που ανήρτησαν στα καταστήματά τους. Ο δήμος διοργάνωσε επίσης μια έκθεση, η οποία περιελάμβανε αφίσες με μαθητές, καθηγητές και δημόσιους υπαλλήλους που προέβαλαν τα διάφορα επιχειρηματίά τους υπέρ του ποδηλάτου.

Το σημαντικότερο αποτέλεσμα αυτών των πειραμάτων είναι η αλλαγή νοοτροπίας των καταστηματαρχών, οι οποίοι δεν υποστηρίζουν πλέον ότι «χωρίς αυτοκίνητο, δεν έχει δουλειά». Περισσότεροι άνθρωποι ψωνίζουν πλέον με το ποδήλατο, καθώς οι πολίτες συνειδητοποίησαν ότι τα ποδήλατα μεταφοράς φορτίου είναι πιο γρήγορα από τα αυτοκίνητα. Αυτό δείχνει ότι είναι σημαντικό για τους ανθρώπους να έχουν μια εκούσια αλλαγή συμπεριφοράς. Γι' αυτό το λόγο είναι ζωτικής σημασίας πρώτα να δοκιμάσουν και να πειραματιστούν, ώστε να συνειδητοποιήσουν τα πλεονεκτήματα

που μπορεί να επιφέρει ένας διαφορετικός τρόπος ζωής. Οι καταστηματαρχές πλέον χρησιμοποιούν ποδήλατα για να αγοράζουν τα προϊόντα τους και να πετούν τα απορρίμμάτα τους. Τα καταστήματα ποδηλάτων και οι ιδιοκτήτες καταστημάτων αύξησαν το εισόδημά τους κατά τη διάρκεια αυτής της δοκιμαστικής φάσης, ορισμένοι από αυτούς έως και 25%. Η ένωση των καταστηματαρχών, που συγκεντρώνει σχεδόν 100 μέλη, μελετά τώρα το πώς θα ενθαρρύνει τις αγορές με το ποδήλατο και με τα πόδια, ώστε να γίνει αυτός ο τρόπος ζωής δελεαστικός για τους δυνητικούς πελάτες τους. Έτσι, θα διαφοροποιηθούν από τα μεγάλα εμπορικά κέντρα στα περίχωρα της πόλης, όπου οι πελάτες χρειάζονται αυτοκίνητο για να ψωνίσουν. Το έργο βοηθά επίσης τον κόσμο να κοινωνικοποιηθεί περισσότερο. Για παράδειγμα, οι ιδιοκτήτες καταστημάτων τοποθετούν τώρα καρέκλες έξω από τα καταστήματά τους, προσκαλώντας τους περαστικούς να καθίσουν και να απολαύσουν τη ζωή στην πόλη τους.

Living Streets: μια ελκυστική και διαθεματική εμπειρία για την πόλη Λα Ροσέλ

Η διαβίωση σε ένα αστικό περιβάλλον σχεδιασμένο για χρήση αυτοκινήτου, δυσκολεύει τους ανθρώπους να οραματιστούν διαφορετικά το μέλλον του δημόσιου χώρου στην πόλη τους. Ο δήμος της Λα Ροσέλ υλοποίησε το Living Streets ως μια ελκυστική και διαθεματική εμπειρία, που κινητοποιεί και επιτρέπει

στους πολίτες να πειραματιστούν με διάφορες πτυχές του τι σημαίνει ζωή χωρίς αυτοκίνητο, δείχνοντάς τους όλα τα οφέλη που αυτό μπορεί να τους αποφέρει. Ωστόσο, με αυτή την εμπειρία, ο δήμος της Λα Ροσέλ δεν στοχεύει, για παράδειγμα, στην αναπαραγωγή του ίδιου παιδικού δρόμου σε όλα τα σχολεία, αλλά σε μια νέα ιδέα που βασίζεται στις ανάγκες της κάθε συνοικίας. Κάθε δρόμος είναι διαφορετικός και ο δήμος στοχεύει να συνεχίσει τη διαδικασία συνδιαμόρφωσης όπως συνέβη στον πρώτο δρόμο. Το Living Streets βοήθησε να φυτευτούν οι σπόροι για το μέλλον, παρέχει χώρο και χρόνο για εμπειρίες από πρώτο χέρι, αφήνοντας απλώς τα πράγματα να συμβούν.

Επικοινωνία

Birgitta Morin

Υπεύθυνη για τη βιώσιμη κινητικότητα, Πόλη της Λα Ροσέλ

birgitta.morin@ville-larochelle.fr

ΜΙΛΤΟΝ ΚΙΝΣ

230.000 κάτοικοι

Ηνωμένο Βασίλειο

Το Μίλτον Κινς είναι μια νέα πόλη που σχεδιάστηκε ως κόμβος ανάμεσα στο Μπέρμιγχαμ και το Λονδίνο, στην Οξφόρδη και το Κέιμπριτζ. Είναι μία από τις λίγες βρετανικές πόλεις που χτίστηκε τα τελευταία 50 χρόνια με γνώμονα τη μελλοντική της ανάπτυξη. Σήμερα, είναι μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες πόλεις του Ηνωμένου Βασιλείου, με εκτιμώμενη αύξηση του πληθυσμού που υπολογίζεται να φτάσει πάνω από 300.000 κατοίκους έως το 2025 και 500.000 έως το 2050.

Η πρόκληση της εφαρμογής του Living Streets σε μια νέα πόλη

Στο Μίλτον Κινς, το αυτοκίνητο είναι το κύριο μέσο μεταφοράς και ευνοείται από ένα οδικό δίκτυο παρόμοιο με αυτό του Λος Άντζελες. Το Μίλτον Κινς έχει λίγα φανάρια και πολλούς κυκλικούς κόμβους, γεγονός που καθιστά εύκολη την οδήγηση στην πόλη και πιο δύσκολη την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας.

Ωστόσο, σαν πόλη διαθέτει 250 χιλιόμετρα ποδηλατικών και περπατητικών διαδρομών, που ονομάζονται «redways» και είναι εντελώς ανεξάρτητοι από την κυκλοφορία των αυτοκινήτων. Το Μίλτον Κινς διαθέτει επίσης πολλούς χώρους πρασίνου και πεζοδρόμια για τους πεζούς.

Έτσι, η πρόκληση που αντιμετώπισε το Living Streets εδώ ήταν να προσφέρει λύσεις για κάτι που δεν αποτελεί ακόμη πρόβλημα, καθώς προς το παρόν δεν υπάρχει κυκλοφοριακή συμφόρηση, οι άνθρωποι μπορούν να κυκλοφορούν εύκολα στην πόλη και οι χώροι στάθμευσης είναι άφθονοι. Παρ' όλα αυτά, μέχρι το 2025 εκτιμάται ότι θα υπάρχει αύξηση της ζήτησης για

μετακινήσεις της τάξης του 60%, ενώ η χωρητικότητα της πόλης για νέα οχήματα θα αυξηθεί μόνο κατά 25%.

Προσέγγιση τοπικών συμβούλων, δημοσίων υπαλλήλων, φορέων και πολιτών

Το Living Streets ενθάρρυνε τη συνεργασία μεταξύ τμημάτων του Δημοτικού Συμβουλίου που συνήθως δεν συνεργάζονται, όπως τα τμήματα ενέργειας και πολιτισμού.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ:
Ζητήστε να διοργανώσετε συνεδρίες «drop-in», ώστε να μπορείτε να συμμετέχετε στις συνεδριάσεις άλλων δημοτικών υπηρεσιών και να τους εξηγήσετε την πρωτοβουλία, αντί να προσκαλείτε απλώς τους συμμετέχοντες σε μια συνεδρίαση με βασικό θέμα το Living Streets.

Ο ρόλος μας στις τοπικές κοινότητες είναι καταλυτικός, καθώς ενθαρρύνουμε τους ανθρώπους να έχουν λόγο για το πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί ο δρόμος και η ποιότητα ζωής τους. Αυτό είναι σημαντικό, καθώς επικρατεί η γενική άποψη ότι το συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις «από την κορυφή προς τη βάση».

Christine Ballard, Neil Sainsbury, Shane Downer, δημόσιοι υπάλληλοι του Συμβουλίου του Μίλτον Κινς

Για την υλοποίηση του Living Streets, προσεγγίστηκαν κάτοικοι σε διάφορες γειτονιές του Μίλτον Κινς. Σε αρκετές περιπτώσεις εκδηλώθηκε ενθουσιασμός για το έργο, ωστόσο οι γειτονιές τελικά απέρριψαν αυτή την ευκαιρία για διάφορους λόγους: έλλειψη χρόνου και εναντίωση κάποιων κατοίκων που δεν αισθάνονταν άνετα με την ιδέα του Living Streets. Παράλληλα, ο προϋπολογισμός για την υλοποίηση του Living Streets δεν ήταν αρκετά ελκυστικός, ιδίως σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό που συνήθως λαμβάνουν οι κάτοικοι για πρωτοβουλίες όπως η δημιουργία ενός κοινοτικού οπωρώνα. Σε αυτήν την πόλη που βασίζεται στο αυτοκίνητο, οι περισσότεροι πολίτες εκφράζουν μεγάλη ανησυχία σχετικά με το περπάτημα και το ποδήλατο, γεγονός που τους κάνει απρόθυμους να πραγματοποιήσουν κάτι αντισυμβατικό στη γειτονιά τους. Για τους περισσότερους κατοίκους, το να πρέπει να σκεφτούν διαφορετικά και να σταματήσουν να σταθμεύουν τα αυτοκίνητά τους μπροστά από τα

σπίτια τους, ήταν δύσκολο. Οι πολίτες φαίνεται να είναι ευχαριστημένοι με την ποιότητα ζωής που έχουν σε αυτή την πόλη που μετρά μόλις 50 χρόνια ζωής, αφού δεν αντιμετωπίζουν κυκλοφοριακά προβλήματα. Οι περισσότεροι πολίτες δεν έχουν κανένα πρόβλημα με την εύρεση θέσεων στάθμευσης κοντά στο σπίτι τους, κοντά στις δραστηριότητες αναψυχής και κοντά στον τόπο εργασίας τους, ενώ παράλληλα μπορούν να απολαμβάνουν χώρους πρασίνου στο κατώφλι τους. Το συμπέρασμα είναι ότι οι πολίτες πρέπει να ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε έργα και δραστηριότητες που συμβαίνουν στο δρόμο τους κάνοντας μικρά βήματα. Η εστίαση στους φόβους και τις ανησυχίες τους, όπως ο χρόνος που ξοδεύουν για τις μετακινήσεις τους με το αυτοκίνητό τους, θα ήταν ένα καλό σημείο εκκίνησης για το Living Streets στο μέλλον. Η δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης και η εξασφάλιση υποστήριξης είναι μια πολύ αργή διαδικασία και αρχικά, η υποστήριξη που προσέφερε το Δημοτικό Συμβούλιο του Μίλτον Κινς θεωρήθηκε ως μία προσέγγιση «από την κορυφή προς τη βάση», αλλά βελτιώθηκε με την πάροδο του χρόνου.

Ο συντονιστής του Μίλτον Κινς συναντήθηκε με κάποιες μη κερδοσκοπικές οργανώσεις με την προοπτική συνεργασίας για την υλοποίηση του Living

Streets στην περιοχή τους. Αυτό έφερε σε επαφή άτομα με τις ίδιες ιδέες και ήταν ένας καλός τρόπος για να προσεγγιστούν οι ενεργοί πολίτες στις κοινότητες του Μίλτον Κινς. Διοργανώθηκαν συναντήσεις με τοπικούς συλλόγους, ενώσεις και φιλανθρωπικά σωματεία, όπου οι συμμετέχοντες έθεσαν κοινούς στόχους. Μία από αυτές τις συνεργασίες είχε ως αποτέλεσμα τη γνωριμία και αλληλεπίδραση οικογενειών της περιοχής κατά τη διάρκεια δύο εκδηλώσεων που διοργανώθηκαν με την Ένωση Παιχνιδιού του Μίλτον Κινς. Το Συμβούλιο του Μίλτον Κινς θα συνεχίσει να συνεργάζεται με την οργάνωση αυτή στο μέλλον.

Η εμπλοκή της κοινότητας καλλιεργεί την κατανόηση μεταξύ των γειτόνων και προάγει τη συμμετοχικότητα. Το Living Streets είναι μια σπουδαία ιδέα που ανταποκρίνεται σε αυτόν τον σκοπό και συμβάλλει στο θετικό όραμα που έχουμε για το Μίλτον Κινς από το 2050 και μετά.

Σύμβουλος Peter Marland, επικεφαλής του Συμβουλίου του Μίλτον Κινς

Το Living Streets «φυτεύει το σπόρο για το μέλλον»

Είναι γνωστό ότι οι ιδιωτικές μετακινήσεις είναι δύσκολο να αντικατασταθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο και ιδιαίτερα στο Μίλτον Κινς, το οποίο σχεδιάστηκε με γνώμονα τα αυτοκίνητα. Ωστόσο, ορισμένες κοινότητες ήταν πρόθυμες να αποδεχτούν αυτόν τον περιορισμό. Η αστυνομία του Thames Valley ενδιαφέρεται να συνεργαστεί με το Living Streets, κυρίως γιατί η επικοινωνία μεταξύ γειτόνων σημαίνει ότι τα προβλήματα που προκύπτουν μπορούν να συζητηθούν. Επιπλέον, τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια είναι εξοικειωμένα με το Living Streets και είναι πρόθυμα να προχωρήσουν σε κάποιο περιορισμό της κυκλοφορίας.

Το Living Streets είχε επίσης θετική επίδραση στις μελλοντικές στρατηγικές σχεδιασμού σε μια αναπτυσσόμενη πόλη, όπου οι νέες γειτονιές θα αναπτυχθούν με βάση μια πιο ανθρωποκεντρική προσέγγιση. Αυτό είναι το αποτέλεσμα της στρατηγικής εμπλοκής των δημοτικών υπηρεσιών στο Living Streets και της γενικότερης αντίληψης που επικρατεί για την πρωτοβουλία στο Συμβούλιο του Μίλτον Κινς.

Έτσι, στο Μίλτον Κινς, η πρωτοβουλία του Living Streets έχει «φυτέψει τους σπόρους» και οι υποστηρικτές της ιδέας περιμένουν τις κατάλληλες συνθήκες, ώστε τα αποτελέσματα να γίνουν πραγματικά και ορατά από όλους.

Μακάρι όμως να δημιουργούνταν θέσεις στάθμευσης, αντί να χάνονται!

Ένας πολίτης του Μίλτον Κινς

Ήταν καταπληκτικό το να βλέπεις από πρώτο χέρι πώς το πρόγραμμα «Living Streets» απέδειξε ότι οι δρόμοι μπορούν να διαδραματίσουν τόσο θεμελιώδη ρόλο ως προέκταση των οικιακών κήπων και να παρέχουν στους κατοίκους ένα μέρος για κοινωνική αλληλεπίδραση.

Neil Sainsbury, Επικεφαλής Αστικού Σχεδιασμού και Αρχιτεκτονικής Τοπίου

Τι υπέροχη ιδέα. Πραγματικά πιστεύω ότι το πάνω τμήμα της High Street θα μπορούσε να πεζοδρομηθεί. Αυτό θα άλλαζε πολύ την εικόνα της πόλης.

Ένας πολίτης του Μίλτον Κινς

Επικοινωνία

Christine Ballard

Υπεύθυνη έργου,
Ομάδα Βιωσιμότητας,
Συμβούλιο του Μίλτον
Κινς

Christine.Ballard@Milton-
Keynes.gov.uk

ΡΟΤΕΡΝΤΑΜ

630.000 κάτοικοι

Ολλανδία

Εμπνευσμένο από το παράδειγμα της Γάνδης, το Living Streets στο Ρότερνταμ, που ονομάζεται «Dream Streets», ξεκίνησε το 2015. Σπρίτζεται σε πρωτοβουλίες πολιτών ή/και επαγγελματικών οργανώσεων για να κάνουν τον δρόμο, την πλατεία ή τη γειτονιά τους ένα πιο όμορφο μέρος συνάντησης και παιχνιδιού, εφαρμόζοντας προσωρινά ή μόνιμα μέτρα.

Μια διατμηματική προσέγγιση για τη δημιουργία του Dream Streets

Το Dream Streets πραγματοποιείται στο πλαίσιο του «Ταμείου CityLab010 για την τοπική καινοτομία» (2015-2018), το οποίο περιλαμβάνει συνολικά ετήσιο ποσό επιχορήγησης τρειςήμισι εκατομμυρίων ευρώ. Όλες οι δημοτικές υπηρεσίες συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Με το CityLab010, η πόλη του Ρότερνταμ στοχεύει στη δημιουργία και υποστήριξη πρωτοβουλιών που συμβάλλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση των κύριων προκλήσεων της τοπικής πολιτικής, όπως: η βιωσιμότητα, η οικονομία, ο αθλητισμός και ο πολιτισμός. Μέσω του CityLab010 μπορούν να χρηματοδοτηθούν τοπικές πρωτοβουλίες, ύστερα από την υποβολή των αντίστοιχων προτάσεων. Για κάθε ένα Living Street που έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα στο Ρότερνταμ, μια ειδική διατμηματική ομάδα 5-7 δημοσίων υπαλλήλων συναντιέται

τακτικά πριν και κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του συγκεκριμένου Living Street. Οι ομάδες αυτές συμβουλευόουν τους κατοίκους σχετικά με τα σχέδιά τους και βοηθούν κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, όταν κρίνεται απαραίτητο. Το Living Streets διευθύνεται κάθε φορά από το τμήμα Πολεοδομίας με τη συμμετοχή του τμήματος Κυκλοφορίας και του τμήματος Συντήρησης.

Η διαδικασία υλοποίησης του Dream Streets στο Ρότερνταμ περιλαμβάνει τα εξής βήματα:

- Μια νέα ομάδα που θέλει να υλοποιήσει ένα Dream Street προσεγγίζει τον σύμβουλο οραμάτων του Ρότερνταμ. Ο Σύμβουλος τους βοηθάει να καθορίσουν το δικό τους σχέδιο και τους συστήνει στη διατμηματική ομάδα («ομάδα Kendoe»), η οποία δίνει συμβουλές σχετικά με το σχέδιο και τον προϋπολογισμό. Επίσης, ελέγχει ότι οι προγραμματισμένες δραστηριότητες συμμορφώνονται

με τους κανονισμούς. Η ομάδα αυτή συνεδριάζει μία ή δύο φορές και βοηθά στην περαιτέρω βελτίωση του σχεδίου, παρέχοντας υποστήριξη και συμβουλές. Συνήθως η διαδικασία αυτή διαρκεί δύο μήνες. Μετά από αυτό, το κάθε Living Street υποβάλλει την πρότασή του για χρηματοδότηση στο πρόγραμμα CityLab010.

- Η τελική πρόταση αξιολογείται από τον υπεύθυνο του προγράμματος Living Streets. Η διατμηματική ομάδα διαμορφώνει τους όρους χρηματοδότησης και το Living Street λαμβάνει μια σύμβαση επιχορήγησης. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, οι δημότες υπάλληλοι βοηθούν

και συμβουλεύουν, όπου κρίνεται απαραίτητο. Αυτό σημαίνει ότι σε ορισμένα Living Streets υπάρχει μεγάλη συμμετοχή της διοίκησης της πόλης, ενώ σε άλλα η συμμετοχή είναι πολύ μικρότερη. Σε κάθε περίπτωση, η ομάδα του Living Streets και οι δημότες υπάλληλοι έρχονται επίσημα και ανεπίσημα σε επαφή, καθώς οι δημότες υπάλληλοι παρευρίσκονται συχνά στις τοπικές εκδηλώσεις.

- Μετά το πέρας των δράσεων και των εκδηλώσεων, κάθε Living Street υποβάλλει οικονομική και αφηγηματική έκθεση με τα αποτελέσματα. Στη συνέχεια, οι δημότες υπάλληλοι και οι κάτοικοι συζητούν από κοινού

ποια από τα προσωρινά μέτρα θα μπορούσαν να συνεχιστούν ή να γίνουν μόνιμα. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται επίσης από τους εμπνευστές του εκάστοτε Living Streets, μερικές φορές με τη χρήση εξοπλισμού επιτήρησης που αγοράζει ο δήμος, αλλά και με βάση μια ποιοτική ανάλυση.

Οι δραστηριότητες των Dream Streets και ο αντίκτυπός τους στους δρόμους και στο δήμο

Μεταξύ του 2015 και του 2017 διοργανώθηκαν 13 Dream Streets, τα οποία κάλυψαν θέματα όπως η βελτίωση της ασφάλειας της κυκλοφορίας, η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, η δημιουργία μόνιμων χώρων παιχνιδιού και συνάντησης, ο εμπλουτισμός των κοινόχρηστων κήπων. Τα περισσότερα Living Streets έχουν χρονική διάρκεια ενός έτους, κατά το οποίο διοργανώνονται διάφορες δραστηριότητες, κυρίως την άνοιξη και το καλοκαίρι όταν ο καιρός είναι καλός. Η κοινωνική ομάδα που εκπροσωπείται περισσότερο είναι οι άνθρωποι με υψηλό μορφωτικό επίπεδο, ωστόσο ορισμένα Living Streets πραγματοποιούνται και σε κοινωνικά-οικονομικά μεικτές γειτονιές,

όπου είναι απαραίτητα η συμβολή μιας επαγγελματικής οργάνωσης στην ανάπτυξη του σχεδίου και τον συντονισμό του έργου μαζί με τους πολίτες.

Τα Dream Streets έχουν ποικίλα αποτελέσματα. Πρώτον, ενισχύουν την κοινωνική συνοχή στους δρόμους και ενδυναμώνουν την αίσθηση ευθύνης από την πλευρά των κατοίκων για όσα διαδραματίζονται στο δημόσιο χώρο. Εξάλλου, αυτά τα πειράματα προσφέρουν στο δήμο περισσότερες γνώσεις σχετικά με το τι λειτουργεί καλά στους δρόμους και τι όχι, προκειμένου να ενισχυθούν οι κοινωνικές συναστροφές και το παιχνίδι, πριν φτάσει στην απόφαση να επενδύσει πόρους σε μόνιμα μέτρα. Ορισμένα προσωρινά μέτρα γίνονται στη συνέχεια μόνιμα, όπως ο μειωμένος χώρος για στάθμευση αυτοκινήτων, τα παγκάκια, οι μικρές παιδικές χαρές και οι χώροι συνάντησης. Αυτές οι

πρωτοβουλίες έχουν επίσης αντίκτυπο στην επανεξέταση του ρόλου του δήμου: Πώς συνεργαζόμαστε με τους πολίτες; Τι περιμένουν από εμάς; Είμαστε σε θέση να εξηγήσουμε αρκετά καλά τους δημοτικούς κανονισμούς που σχετίζονται με τον δημόσιο χώρο και πώς καταφέρνουμε να παρακάμψουμε τους κανόνες χωρίς να τους παραβιάσουμε;

Μελλοντικές προκλήσεις

Η επιτυχημένη δράση στο Ρότερνταμ έθεσε ορισμένα βασικά ερωτήματα:

- **Πώς μπορούμε να διαχειριστούμε τα προσωρινά έναντι των μόνιμων μέτρων;**

Τα περισσότερα μόνιμα μέτρα αφορούν στην τοποθέτηση χώρων στάθμευσης ποδηλάτων, παγκακίων και παιδικών χαρών. Καθώς πρόκειται για δημόσιο χώρο, η διοίκηση της

πόλης φέρει την ευθύνη να εφαρμόσει αυτά τα μέτρα, αφού οι πολίτες δεν επιτρέπεται να το κάνουν από μόνοι τους. Ωστόσο, τα μόνιμα μέτρα χρειάζονται προϋπολογισμό, ο οποίος δεν είναι πάντα διαθέσιμος. Σε αυτό το πρόβλημα βρέθηκαν κάποιες λύσεις από τους κατοίκους, όπως για παράδειγμα η χρήση της συλλογικής χρηματοδότησης (crowdfunding).

- **Πώς αντιμετωπίζονται οι πρωτοβουλίες των επαγγελματιών οργάνωσης;**

Επαγγελματίες προσεγγίζουν επίσης τον δήμο με τις δικές τους ιδέες (όπως αρχιτέκτονες, πολεοδόμοι) και βρίσκουν αρκετούς πολίτες να τους ακολουθήσουν. Πώς διασφαλίζεται ότι οι πολίτες αναλαμβάνουν την ευθύνη του έργου; Ο δήμος θεωρεί ότι τουλάχιστον 10 κάτοικοι της οδού θα πρέπει να υποστηρίζουν την πρόταση, ώστε να μπορεί να γίνει αποδεκτή.

- **Μεγάλη ποικιλομορφία: δεν είναι όλοι οι δρόμοι Dream Streets!**

Στο Ρότερνταμ υπάρχει μεγάλη ποικιλία πρωτοβουλιών που αναγνωρίζονται ως Living Streets. Αυτό ταυτόχρονα αποτελεί ρίσκο, καθώς κάθε τοπική πρωτοβουλία δεν είναι και ένα Living Street. Τι μπορεί να γίνει με αυτήν την πληθώρα προτάσεων;

- **Μήπως «αλλοιώνουμε» τα Dream Streets μας;**

Ένα Dream Street μπορεί να λάβει επιχορήγηση έως και 40.000 ευρώ. Το

θετικό αποτέλεσμα της επιχορήγησης είναι ότι μπορούν να γίνουν πραγματικότητα σημαντικές αλλαγές και το αρνητικό είναι ότι αυτό μπορεί να εμποδίσει τη δημιουργικότητα.

● **Σε ποιο βαθμό προετοιμάζουμε τους εμπνευστές αυτών των πρωτοβουλιών για την απλοκή των γειτόνων τους και την εξασφάλιση της υποστήριξής τους;**

Ορισμένοι εμπνευστές, ιδίως σε μικτές γειτονιές, δυσκολεύονται να προσεγγίσουν όλους τους γείτονες του δρόμου τους και να τους εντάξουν στο

έργο. Τι είδους υποστήριξη πρέπει να τους παράσχει η δημοτική διοίκηση;

● **Πότε είναι επαρκής η υποστήριξη του σχεδίου ώστε να συνεχιστεί; Σε περίπτωση που κριθεί ανεπαρκής, πώς μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε;**

Τα περισσότερα Living Streets ξεκινούν από ανθρώπους με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Στις κοινωνικά και οικονομικά ασθενέστερες γειτονιές, οι επαγγελματίες γράφουν και υποβάλλουν τις προτάσεις και συμπεριλαμβάνουν τους πολίτες στην υλοποίησή τους.

Επικοινωνία

Esther Sprangers

ΡΥπεύθνη του προγράμματος,
Δήμος του Ρότερνταμ
e.sprangers@rotterdam.nl

ΤΟΡΙΝΟ

985.000 κάτοικοι

Ιταλία

Στο Τορίνο, χάρη σε ένα διαδραστικό εργαστήριο που συγκεντρώνει συλλόγους, πολίτες και δημοτικές υπηρεσίες, το Living Streets έδωσε την ευκαιρία να επανεξεταστεί η χρήση του δημόσιου χώρου με στόχο τη δημιουργία πεζοδρόμου στην κατοικημένη περιοχή του Campidoglio.

Ένα διαδραστικό εργαστήριο περιοχή του Campidoglio

Το Campidoglio (5.000 κάτοικοι) είναι μια κατοικημένη περιοχή, που φιλοξενεί πολλούς τοπικούς καλλιτέχνες και τεχνίτες, χωρίς ωστόσο να έχει πολλούς τουρίστες. Το Campidoglio έχει στενούς δρόμους, γεμάτους αυτοκίνητα. Προς το παρόν υπάρχει μόνο ένας πεζόδρομος, αλλά ο κόσμος εξακολουθεί να οδηγεί και να παρκάρει εκεί. Σε αυτήν τη συνοικία, οι κάτοικοι είναι πρόθυμοι να πάρουν πίσω τους δρόμους τους και να οργανώσουν κάτι καινούριο στο δημόσιο χώρο. Ο δήμος υποστήριξε αυτή τη διαδικασία προτείνοντας τη συμβολή του Laboratorio Campidoglio για να διευκολύνει τις συναντήσεις με τους πολίτες, επιτρέποντας την μεταξύ τους αλληλεπίδραση, αλλά αφήνοντας τους ίδιους να είναι οι κύριοι συντελεστές των δραστηριοτήτων του Living Streets.

Για την προετοιμασία των εκδηλώσεων, ο δήμος ήρθε σε επαφή με όλους τους συλλόγους της γειτονιάς, καθώς και με τους τεχνίτες. Τον Ιούνιο του 2017, διοργανώθηκε ένα εργαστήριο world café με τη συμμετοχή περίπου 30 συμμετεχόντων για την ανάπτυξη διαφόρων δραστηριοτήτων: «Τι μπορούμε να οργανώσουμε για να κάνουμε την περιοχή πιο φιλική προς τους κατοίκους;» Όλες οι ιδέες συζητήθηκαν αναφορικά με το κατά πόσο ήταν δυνατή η εφαρμογή τους και στη βάση αυτών οργανώθηκε τον Ιούλιο ένα συμπληρωματικό εργαστήριο για να καθοριστούν οι στόχοι της δράσης του Living Streets. Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν την ανάγκη να έρθει ο δήμος πιο κοντά σε όλους τους πολίτες, ώστε να τους παροτρύνει να συμμετέχουν στις δραστηριότητες.

Οι πολίτες έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για τη ζωή της συνοικίας τους: έχουν μεγαλύτερη επίγνωση της φύσης και της μελλοντικής εικόνας της περιοχής, που δεν αφορά απλώς στην πεζοδρόμηση, αλλά και στην ανάκτηση των δημόσιων χώρων ώστε να μετατρέψουν τη γειτονιά τους σε ένα μέρος που χαρακτηρίζεται από ζωντανία και το εκτιμούν. Με το Living Streets, οι πολίτες συνειδητοποίησαν τις δυνατότητες της περιοχής που κατοικούν!

Πρέπει να ενθαρρύνουμε τους ανθρώπους να πηγαίνουν σε αυτή την περιοχή. Αλλά πώς; Μπορούμε, για παράδειγμα, να ανοίξουμε καταστήματα στο δρόμο, προκαλώντας την περιέργεια των επισκεπτών.

Carlo Zanella, τεχνίτης

Τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2017, συνδιοργανώθηκαν δύο διήμερες εκδηλώσεις Living Streets, με την ενεργό συμμετοχή των πολιτών, των καταστημάτων, των σχολείων και άλλων συλλόγων της περιοχής. Οι εκδηλώσεις αυτές προσέλκυσαν, για πρώτη φορά, πολλούς ανθρώπους από άλλες περιοχές.

Πραγματοποιήθηκε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων:

- **Εργαστήριο ζωγραφικής:** Ένας από τους καλλιτέχνες της περιοχής πρότεινε ένα εργαστήριο ζωγραφικής για τα παιδιά με θέμα «πώς θα θέλατε να μοιάζει η γειτονιά σας στο μέλλον;».
- **Σύσκεψη με πολίτες,** από τους οποίους ζητήθηκε να φανταστούν τη γειτονιά τους χωρίς αυτοκίνητα, τις δυνατότητες που θα έχει η περιοχή αυτή εάν μετατραπεί σε πεζόδρομο

και επίσης τα έπιπλα και τον εξοπλισμό που μπορούν να εγκαταστήσουν στο δρόμο για να γίνει ο χώρος αυτός πιο άνετος. Οι πολίτες πρότειναν να υπάρχουν παγκάκια, φυτά και έπιπλα στο δρόμο. Τα έπιπλα εγκαταστάθηκαν με τη βοήθεια μιας ομάδας πολιτών που ασχολούνται ήδη με την αστική καλλιέργεια.

● **Παιχνίδι ρόλων με το δημοτικό σχολείο:**

Το παιχνίδι ρόλων περιλαμβάνει τη μίμηση του χαρακτήρα και της συμπεριφοράς κάποιου ανθρώπου που είναι διαφορετικός από εμάς. Τα παιδιά έπαιζαν ρόλους, όπως ένα άτομο με αναπηρία, μια μαμά με καρτοσάκι και μικρά παιδιά, έτσι ώστε να συνειδητοποιήσουν τα προβλήματα της περιοχής, μέσω του ατόμου που υποδύονταν. Μετά την περιήγηση στη γειτονιά, επίστρεφαν έχοντας στο μυαλό τους τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν, κάτι που τους επέτρεψε να φανταστούν την περιοχή του Campidoglio χωρίς όλα αυτά τα προβλήματα. Κάποια παιδιά έπαιζαν τους αστυνομικούς, αφήνοντας σημειώματα στα αυτοκίνητα που ήταν παρκαρισμένα με τρόπο που εμποδίζουν την προσβασιμότητα. Αυτά δεν ήταν πραγματικά πρόστιμα, οπότε προκάλεσαν θετικές αντιδράσεις. Το μήνυμα έλεγε απλώς: «Κι εγώ, από που μπορώ να περάσω;».

● **Καλλιτεχνική έκθεση:**

Καλλιτέχνες από τη γειτονιά διοργάνωσαν μια έκθεση, η οποία περιελάμβανε πίνακες με αξιothέατα από την περιοχή του Campidoglio. Αυτό επέτρεψε σε ορισμένους καλλιτέχνες να προβληθούν και να γίνουν πιο γνωστοί, ενώ παράλληλα έκανε τους ανθρώπους να ανακαλύψουν συγκεκριμένα σημεία της γειτονιάς που απεικονίζονταν στους πίνακες.

● **Συζήτηση για μελλοντικές δραστηριότητες:**

Διοργανώθηκε μια συζήτηση για να αποφασιστεί τι πρέπει να γίνει μετά την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων του Living Streets. Οι πολίτες ανέφεραν ότι το Living Streets δημιούργησε ισχυρούς δεσμούς μεταξύ τους και τώρα εξελίσσονται ως ομάδα, θέλοντας να είναι πιο αυτόνομοι. Αυτό διασφαλίζει ότι στο τέλος του έργου οι πολίτες εξακολουθούν να θέλουν να είναι ενεργοί και να συνεχίζουν αυτή τη διαδικασία.

Ο αντίκτυπος: ένα συνεργατικό έργο που φέρνει περισσότερη κοινωνική αλληλεπίδραση στην περιοχή

Οι εκδηλώσεις του Living Streets επιβεβαιώνουν ότι οι πολίτες επιθυμούν την αναζωογόνηση του δημόσιου χώρου στην περιοχή του Campidoglio. Η κυκλοφορία και η στάθμευση των οχημάτων ήταν τα θέματα που συζητήθηκαν περισσότερο κατά τη διάρκεια αυτού του πειράματος. Στη συνέχεια, αποφασίστηκε ότι μέχρι το

τέλος του 2018, μέρος της περιοχής του Campidoglio θα έχει πεζοδρομηθεί, κάτι που προκάλεσε μεγάλη αναταραχή στην πόλη. Η πλειονότητα των κατοίκων είναι ικανοποιημένοι με αυτήν την απόφαση, αλλά ορισμένοι ανησυχούν για τα τέλη στάθμευσης ή την απόσταση των χώρων στάθμευσης από το σπίτι τους. Οι κάτοικοι θα χρειαστούν χρόνο για να εντάξουν αυτήν την αλλαγή στην καθημερινότητά τους, αλλά φαίνεται ότι υπάρχει μια γενική αποδοχή αυτής της απόφασης.

Οι κοινωνικοί δεσμοί στη γειτονιά έχουν ενισχυθεί σημαντικά και ένας μικρός αριθμός πολιτών συναντιέται πλέον τακτικά για να συζητήσει θέματα που αφορούν στην καθημερινή ζωή της περιοχής. Τα σχολεία, οι εμπορικές δραστηριότητες και οι πολίτες γνωρίζουν τη σημασία της ανταλλαγής ιδεών, γι' αυτό ακούν ο ένας τον άλλον προκειμένου να διατυπώσουν προτάσεις και να τις υλοποιούν από κοινού.

Έχουν προστεθεί και νέες δραστηριότητες μετά το πέρας των εκδηλώσεων του Living Streets όπως η δημιουργία μιας μηνιαίας υπαίθριας αγοράς με είδη τέχνης και χειροτεχνίας που κατασκευάζονται στο Campidoglio, καθώς και δραστηριότητες αστικής καλλιέργειας με πολίτες και σχολεία.

Περισσότερες πληροφορίες

<http://torinolivinglab.it/laboratorio-campidoglio/>

Ένα σημαντικό τμήμα του Campidoglio θα πεζοδρομηθεί: αυτό αποτελεί σίγουρα μία θετική έκβαση, διότι κλείνει μια μακρά πορεία αντιπαράθεσης και σύγκρουσης και εγκαινιάζεται μια φάση καθορισμού συγκεκριμένων λύσεων για το μέλλον της συνοικίας.

Πλέον μια συγκεκριμένη ομάδα πολιτών ενεργεί ως διαμεσολαβητής με την Περιφέρεια και συνεδριάζει τακτικά προκειμένου να συζητήσει τη βελτίωση της περιοχής.

Αναμφίβολα, αυτό συμβαίνει χάρη στο «δημιουργικό» κλίμα που αναπτύχθηκε λόγω του Living Streets.

Claudio Cerrato, πρόεδρος της περιοχής, πόλη του Τορίνο

Επικοινωνία

Michele Fatibene

Υπεύθυνη πολιτικής
- Υπεύθυνη για την
καινοτομία, Δήμος του
Τορίνο

michele.fatibene@comune.
torino.it

Rossana Guglielmetti

Διευθύντρια Ευρωπαϊκών
Πολιτικών, Δήμος του
Τορίνο

rossana.guglielmetti@comune.
torino.it

Στη Ζάνταρ, το Living Streets οργανώθηκε στη γειτονιά Vošarnica, μια εγκαταλειμμένη περιοχή κοντά στο ιστορικό κέντρο της πόλης. Στόχος ήταν να αναδειχθεί αυτός ο εγκαταλειμμένος χώρος και να μετατραπεί αυτό το τμήμα της πόλης σε κεντρικό σημείο συνάντησης, με τη διοργάνωση καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Δίνοντας ξανά ζωή σε εγκαταλειμμένες περιοχές: κάνοντας τη Vošarnica του αύριο, ορατή σε όλους!

Η περιοχή ήταν για πολύ καιρό εγκαταλειμμένη και οι περισσότεροι κάτοικοι την απέφευγαν, καθώς χρησιμοποιούνταν μόνο για τη στάθμευση αυτοκινήτων σε τρεις μεγάλες ζώνες, οι οποίες είναι γεμάτες όλο το χρόνο. Αυτή ακριβώς είναι η βασική πτυχή της περιοχής που ο δήμος θέλησε να αλλάξει. Με το Living Streets θέλησε να δείξει στους πολίτες ότι μπορεί να υπάρξει μια διαφορετική προοπτική για αυτή την περιοχή, με δυνατότητα να φιλοξενήσει και άλλες δραστηριότητες, εκτός από την απλή στάθμευση των αυτοκινήτων. Στη Ζάνταρ, το Living Streets συνδέθηκε με ένα τοπικό φεστιβάλ που ονομάζεται Kvar Art (καλλιτεχνικό φεστιβάλ της γειτονιάς). Έτσι, αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθεί αυτή η ευκαιρία για τη δημιουργία περισσότερων από 80 δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της

εκδήλωσης που έλαβε χώρα σε αυτή την εγκαταλειμμένη περιοχή. Ακόμα και όταν δεν υπήρχαν δραστηριότητες, οι άνθρωποι μπορούσαν να πάνε εκεί και να κοινωνικοποιηθούν, έχοντας αυτήν την περιοχή ως βασικό σημείο συνάντησης. Αυτό επέτρεψε σε διαφορετικές κοινωνικές ομάδες και ηλικίες, από παιδιά έως ηλικιωμένους, να συναντηθούν εκεί και να γνωριστούν.

Το Living Streets έλαβε επίσης πολιτική υποστήριξη από τον Δήμαρχο, ο οποίος συμμετείχε ενεργά στην πρωτοβουλία.

Εμπνευστείτε από τις δραστηριότητες της Ζάνταρ!

Το Living Streets εγκαίνιστηκε επίσημα μέσω μιας συμβολικής κίνησης, όπου οι πολίτες μπορούσαν να σπασουν έναν τοίχο από χαρτόνι, ο οποίος απεικόνιζε μεταφορικά τα εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν ώστε να γίνει η Vošarnica μια πιο βιώσιμη περιοχή. Δόθηκαν στους πολίτες διάφορα εργαλεία (κιμωλίες,

μπογιές σε σπρέι κ.λπ.), τα οποία μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν για να γράψουν τα οράματά τους για το μέλλον της περιοχής πάνω σε μια μεγάλη λευκή επιφάνεια. Δόθηκε επίσης ένα κουτί ιδεών, το οποίο συγκέντρωσε προτάσεις που χρησιμοποιήθηκαν σε μεταγενέστερο στάδιο από μια ομάδα αρχιτεκτόνων, οι οποίες παρουσίαζαν μελλοντικές λύσεις χαμηλού προϋπολογισμού για την περιοχή, βασισμένες στις ανάγκες και τα όνειρα των κατοίκων.

Για να μπορέσουν οι κάτοικοι να φανταστούν την περιοχή τους χωρίς αυτοκίνητα και να δουν όλες τις δυνατότητες που αυτή προσφέρει για την κοινωνικοποίηση και την καλύτερη ποιότητα ζωής, προτάθηκε κατά τη διάρκεια του Living Streets ένα σύνολο καθημερινών δραστηριοτήτων.

Παρακάτω ακολουθεί μια λίστα δραστηριοτήτων για έμπνευση:

● **Αλλαγή οπτικής γωνίας:**

πυροσβέστες της περιοχής έρχονταν με το όχημά τους κάθε Σαββατοκύριακο και χρησιμοποιούσαν τον γερανό τους για να σηκώνουν τους ανθρώπους στον αέρα, ώστε να αποκτήσουν μια διαφορετική οπτική της περιοχής από ψηλά και να συνειδητοποιήσουν τον αντίκτυπο της μετατροπής της από ένα χώρο αφιερωμένο στα αυτοκίνητα, σε ένα χώρο αφιερωμένο στους ανθρώπους.

● **Πικνίκ ανταλλαγής βιβλίων:**

τεχνίτες της περιοχής κατασκεύασαν ξύλινα σπιτάκια για την αποθήκευση βιβλίων και τα τοποθέτησαν έξω από τη δημόσια βιβλιοθήκη, σε έναν από τους χώρους στάθμευσης, ο οποίος μετατράπηκε εκείνη την περίοδο σε ένα όμορφο μέρος με λουλούδια και δέντρα. Οι κάτοικοι μπορούσαν να ανταλλάξουν βιβλία της αρεσκείας τους και να τα διαβάσουν έξω στο δρόμο. Αυτή η κατασκευή βρίσκεται τώρα μόνιμα εκεί και οι κάτοικοι εξακολουθούν να τη χρησιμοποιούν.

● **Παρουσίαση ηλεκτρικών ποδηλάτων:**

σε αυτήν συμμετείχαν διάφορα τοπικά καταστήματα που προωθούσαν τα ηλεκτρικά ποδήλατα και οι κάτοικοι είχαν τη δυνατότητα να τα δοκιμάσουν δωρεάν εκείνη την ημέρα.

● **Οικογενειακές δραστηριότητες:**

μουσικές συναυλίες για παιδιά, εργαστήρια τοξοβολίας και παιδικά πρωταθλήματα σκακιού.

● **Δημιουργικό εργαστήριο κατασκευής σουβενίρ:**

σε αυτό συμμετείχαν ηλικιωμένοι, με την υποστήριξη της ένωσης Eco Zadar.

● **Υπαίθριος κινηματογράφος** και στη συνέχεια κουίζ ταινιών.

● **Θεατρικό εργαστήριο:**
με επίκεντρο το σώμα και τη σωματική υποκριτική στο θέατρο.

● **Θεατρικές παραστάσεις**
σε εξωτερικούς χώρους και κουκλοθέατρο.

● **Κατασκευή εγκαταστάσεων φωτισμού:**
οι κάτοικοι μπορούσαν να δημιουργήσουν τη δική τους εγκατάσταση φωτισμού.

● **Πρωινό κατά την ανατολή του ήλιου:**
αυτό περιελάμβανε δραστηριότητες που υποστήριζαν τον υγιεινό τρόπο ζωής (εκπαίδευση, προπόνηση, τρέξιμο, είδη υγιεινής διατροφής για το πρωινό).

● Διοργανώθηκαν **μουσικές συναυλίες** με την εμφάνιση του γνωστού κιθαρίστα Miroslav Tadić (παραδοσιακή και εναλλακτική μουσική), στις οποίες συμμετείχαν περισσότεροι από 500 άνθρωποι σε έναν εγκαταλελειμμένο χώρο (πάρκο skate). Ο κιθαρίστας προσκάλεσε τον κόσμο στο πάρκινγκ, κάτι που αργότερα κατέληξε σε ένα μεγάλο και επιτυχημένο πάρτι. Έτσι, οι κάτοικοι είχαν την ευκαιρία να κοινωνικοποιηθούν ακούγοντας την αγαπημένη τους μουσική.

● **Εργαστήρια εναλλακτικής μουσικής και δημοσιογραφίας** με

διάσημους δημοσιογράφους.

● **Γκράφιτι και καλλιτεχνικές παραστάσεις:** οι πολίτες μπορούσαν να συμμετέχουν ενεργά στα εργαστήρια γκράφιτι και είχαν την ευκαιρία να κάνουν ερωτήσεις στους καλλιτέχνες.

● **Αθλητικές δραστηριότητες:** ορειβασία με τοπικούς συλλόγους και αθλητικοί αγώνες για παιδιά.

● **Δημόσια προβολή ποδοσφαιρικού αγώνα** (όπως η κινηματογραφική βραδιά) με μπάμπεκιου.

● **Εργαστήριο εκμάθησης παρκούρ.**

Καθ' όλη τη διάρκεια του φεστιβάλ επικρατούσε θετική ατμόσφαιρα και το Living Streets αποκάλυψε ότι τελικά η γειτονιά Vošarnica έχει μεγάλες

δυνατότητες να γίνει τόπος κοινωνικής αλληλεπίδρασης των κατοίκων της περιοχής, αλλά και όλων των πολιτών της Ζάνταρ. Το 2018, ο Δήμος της Ζάνταρ συνέχισε την πρωτοβουλία, αλλά αυτή τη φορά σε στενή συνεργασία με 4 τοπικούς φορείς και ενώσεις.

Ποιος ήταν ο αντίκτυπος;

Η εμπειρία δείχνει ότι στην εν λόγω εγκαταλελειμμένη περιοχή, οι πολίτες έγιναν πιο δεκτικοί στο κλείσιμο των χώρων στάθμευσης για τα αυτοκίνητα και στη μετατροπή τους σε δημόσιο χώρο αφιερωμένο στους ανθρώπους. Υπήρξε επίσης ένα φαινόμενο χιονοστιβάδας, καθώς οι συμμετέχοντες στο φεστιβάλ Kvant Art σκέφτονται τώρα για το μέλλον της δικής τους γειτονιάς, σε διαφορετικά σημεία της πόλης. Σκέφτονται επίσης το πώς θα

μετατρέψουν τους χώρους στάθμευσης στις γειτονιές τους σε χώρους που φιλοξενούν κι άλλες πρωτοβουλίες. Φαίνεται ότι το πρώτο πείραμα του Living Streets στη Ζάνταρ άνοιξε τα μάτια στους πολιτικούς, τη διοίκηση και τους πολίτες για τις δυνατότητες της περιοχής. Το φεστιβάλ θα διοργανώνεται κάθε χρόνο, ενώ παράλληλα αυτή η περιοχή θα αναδιοργανώνεται σε μόνιμη βάση, περνώντας σιγά σιγά από τα αυτοκίνητα, στους πολίτες.

Περισσότερες πληροφορίες

facebook.com/kvartartzadar

Επικοινωνία

Stefani Mikulec Perković

Επικεφαλής
του Τμήματος
Ολοκληρωμένων
Εδαφικών Επενδύσεων,
Τμήμα Ταμείων της Ε.Ε.,
Δήμος της Ζάνταρ

stefani.mikulec@grad-zadar.hr

Josip Milić

Προϊστάμενος του
τμήματος Προετοιμασίας
και Υλοποίησης έργων
Ε.Ε., Δήμος της Ζάνταρ

josip.milic@grad-zadar.hr

ΚΟΡΙΝΘΟΣ Ελλάδα

 40.000 κάτοικοι

Το Living Streets στην Κόρινθο πραγματοποιήθηκε για 25 ημέρες τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο του 2021 σε 3 διαφορετικά σημεία της πόλης. Οι πολυσύχναστοι δρόμοι στο κέντρο της πόλης και στην παραλία της Κορίνθου μετατράπηκαν σε όμορφους πεζόδρομους, αρμονικά ενταγμένους στο τοπίο της Κορίνθου, καθιστώντας την περιοχή πιο ελκυστική και φιλική προς τους πολίτες και τους επισκέπτες.

“Dream, Schedule and enjoy the experience”

Οι δρόμοι της Κορίνθου αναζωογονήθηκαν, με το σύνθημα «Dream, Schedule and enjoy the experience», καθώς η πόλη έγινε πόλος έλξης, ανάπτυξης και εξέλιξης. Ο Δήμος Κορινθίων, έχοντας αναπτύξει ιδέες και σχέδια για τη μεταμόρφωση του ιστορικού κέντρου της πόλης της Κορίνθου, πραγματοποίησε διάφορες ενδιαφέρουσες δράσεις σε 3 διαφορετικές τοποθεσίες κατά τη διάρκεια 3 διαφορετικών χρονικών περιόδων:

- Από την 1 έως τις 8 Αυγούστου, πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις στο κέντρο της Κορίνθου, όπως διαμόρφωση του δρόμου, φεστιβάλ σκακιού και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις για παιδιά.
- Από τις 21 έως τις 28 Αυγούστου, οι εκδηλώσεις στο πλαίσιο του Living Streets έλαβαν χώρα στο λιμάνι της Κορίνθου. Εκεί εγκαταστάθηκε μια γιγαντιαία κινηματογραφική οθόνη και φιλοξενήθηκαν ομιλίες από επιστήμονες για την κλιματική αλλαγή,

την προστασία του περιβάλλοντος, διάφορα θέματα υγείας, ιστορικά και κοινωνικά ζητήματα, ενώ στήθηκε ένα ψηφιακό πλανητάριο και έλαβαν χώρα δραστηριότητες αστροπαράτηρησης.

- Από τις 11 έως τις 19 Σεπτεμβρίου, το Living Streets μεταφέρθηκε στην παραλία, με πίνακες γκράφιτι, ποδηλατοδρομία, αγώνα δρόμου 9 χιλιομέτρων και δραστηριότητες διαμόρφωσης του δρόμου.

Ένα παράδειγμα συμπεριληπτικότητας

Ο Δήμος Κορινθίων αποφάσισε ότι ήταν καλύτερο να πραγματοποιήσει δράσεις σε τρεις διαφορετικές τοποθεσίες σε τρεις διαφορετικές χρονικές περιόδους. Επέλεξαν να χρησιμοποιήσουν τρεις διαφορετικές τοποθεσίες, καθώς ήθελαν οι δράσεις του Living Streets να φτάσουν σε όσο το δυνατόν περισσότερες γειτονίες της περιοχής της Κορίνθου. Στόχος ήταν να μεγιστοποιηθεί η συμμετοχή των πολιτών στο έργο και να κινητοποιηθούν διαφορετικές κοινωνικές και ηλικιακές ομάδες.

Από την πλευρά του Δήμου, η ομάδα του Living Streets συγκέντρωσε αιρετούς εκπροσώπους και πιο συγκεκριμένα τον Αντιδήμαρχο, το Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών, το Τμήμα Καθαριότητας και Ανακύκλωσης, το Τμήμα Προμηθειών, το Κέντρο Πολιτισμού, Αθλητισμού & Περιβάλλοντος, καθώς και το Γραφείο Τύπου του Δήμου. Κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού των δραστηριοτήτων του έργου, ζητήθηκε η γνώμη των κατοίκων και των τοπικών φορέων (όπως ο εμπορικός σύλλογος, ο αθλητικός σύλλογος, ο Ερυθρός Σταυρός, το αστυνομικό τμήμα). Οι εισηγήσεις και οι προτάσεις τους περιστράφηκαν γύρω από τον καλύτερο τρόπο υλοποίησης των δράσεων εστιάζοντας στην αειφορία, την προώθηση εναλλακτικών μορφών μετακίνησης και την ενίσχυση των

κοινωνικών δεσμών. Ιδιαίτερη έμφραση δόθηκε στην ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης με τους γείτονες και τη δημιουργία νέων γνωριμιών, ώστε να αντισταθμιστούν οι επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης στη χώρα.

Ποιος ήταν ο αντίκτυπος;

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης των δράσεων, οι πολίτες της Κορίνθου και οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να αποκτήσουν γνώσεις για τα κρίσιμα ζητήματα της εποχής μας, όπως η κλιματική αλλαγή, η προστασία του περιβάλλοντος, άλλα κοινωνικά και υγειονομικά ζητήματα. Οι κάτοικοι είχαν την ευκαιρία να αλληλεπιδράσουν με τους συμπολίτες τους και τον Δήμο, εκφράζοντας τις απόψεις τους για την εξέλιξη του προγράμματος. Με την απαγόρευση της κυκλοφορίας των οχημάτων σε ορισμένους δρόμους, βελτιώθηκαν προσωρινά τα επίπεδα

της ποιότητας του αέρα και της ηχορύπανσης. Σε συνεργασία με το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών και την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου καταγράφηκαν αναλυτικά στοιχεία για τα επίπεδα της ποιότητας του αέρα και του ήχου. Επιπλέον, ένας από τους στόχους που επιτεύχθηκαν ήταν η δημιουργία μακροπρόθεσμων θετικών επιπτώσεων που σχετίζονται με την αλλαγή νοοτροπίας στον τρόπο ζωής των πολιτών. Η παρουσία πολλών πολιτών στον προσωρινό πεζόδρομο είχε ευεργετική επίδραση στην οικονομία και την κοινωνική συνοχή της πόλης. Ο δήμος εξετάζει επί του παρόντος το ενδεχόμενο να πεζοδρομήσει τους δρόμους που έκλεισαν προσωρινά ή/και άλλους δρόμους, ώστε να αποτελέσουν προέκταση του υφιστάμενου πεζόδρομου και της πλατείας.

Περισσότερες πληροφορίες

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Corinth Living Streets:
<https://corinthlivingstreets.com>

Επικοινωνία

Ανδρέας Πανούσης

Ειδικός Σύμβουλος
Δημάρχου,
Δήμος Κορινθίων
a.panousis@korinthos.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΟ- ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ

50.000 κάτοικοι

Ελλάδα

Το πρόγραμμα Living Streets – «Βάλε χρώμα στη ζωή σου!» υλοποιήθηκε με επιτυχία από τις 12 έως τις 22 Σεπτεμβρίου 2021 στο Δήμο Ελληνικού-Αργυρούπολης, έναν δήμο του Νότιου Τομέα Αθηνών, όπου ένα τμήμα της οδού Χρυσάνθου Τραπεζούντος πεζοδρομήθηκε προσωρινά και συνδέθηκε με την πλατεία Εθνικής Αντιστάσεως και τον παρακείμενο σε αυτήν δρόμο.

Παίζοντας στο δρόμο

Ο πυρήνας του Living Streets στο Δήμο Ελληνικού-Αργυρούπολης βασίστηκε στην προβολή και προώθηση παραδοσιακών παιχνιδιών του δρόμου. Στόχος ήταν να γνωρίσουν τα μικρά παιδιά τα παιχνίδια που έπαιζαν στις γειτονιές τους οι γονείς και οι παππούδες τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα παιχνίδια αυτά έχουν πλέον σχεδόν ξεχαστεί, καθώς είναι πολύ δύσκολο για τα παιδιά σήμερα να παίξουν έξω λόγω έλλειψης χώρου και χρόνου, και φυσικά λόγω ζητημάτων ασφαλείας.

Πέρα από αρκετές δημοτικές υπηρεσίες (Πολεοδομίας, Οργάνωσης και Πληροφορικής, Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας, Οικολογίας και Κλιματικής Αλλαγής, Κοινωνικών Υπηρεσιών, Δημοτικής Αστυνομίας, Τροχαίας, Σηματοδότησης και Δημόσιας Συγκοινωνίας, Περιβάλλοντος, Προμηθειών και Συντήρησης), τοπικοί φορείς (επιχειρήσεις και σύλλογοι), κάτοικοι, καθώς και 3 εθελοντικοί φορείς - το Κίνημα Γυναικών (ΚΙΓΕΑ), Εθελοντική Ομάδα Δασοπροστασίας Πυρσόμεσης και το Σώμα Εθελοντών του Δήμου - συμμετείχαν σε βάθος στο σχεδιασμό του

Living Streets. Οι πυροσβέστες δίδαξαν στα παιδιά πώς να είναι υπεύθυνοι πολίτες και πώς να προστατεύουν το δάσος, ο σύλλογος γυναικών "ΚΙΓΕΑ" έφτιαξε βραχιόλια και δίδαξε στα παιδιά τεχνικές πλέξης. Ένας καλλιτέχνης βοήθησε τα παιδιά να εκφραστούν μέσα από τα χρώματα και να ζωγραφίσουν την πόλη των ονείρων τους. Κάποιες άλλες καινοτόμες δράσεις ήταν η δημιουργία δύο βίντεο κλιπ με τραγούδια που ηχογραφήθηκαν στο Μέγαρο Μουσικής από τα παιδιά των παιδικών σταθμών και την παιδική χορωδία του δήμου, με ηλίανθ που τραβήχτηκαν κατά τη διάρκεια των δράσεων του Living Streets.

Ξεπερνώντας τις αρνητικές αντιδράσεις

Ο αρχικός τόπος υλοποίησης της δράσης ήταν ένα τμήμα της οδού Μαρίνου Γερουλάνου, ένας από τους πιο πολυσύχναστους δρόμους στην περιοχή της Αργυρούπολης. Η τοποθεσία επιλέχθηκε μετά από πολυάριθμες συναντήσεις με τις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου και με τη σύμφωνη γνώμη του Δημάρχου. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια των συναντήσεων γειτονιάς

και μετά την αλληλεπίδραση με το κοινό, δημιουργήθηκαν έντονες αρνητικές αντιδράσεις από ορισμένους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων: υποστήριξαν ότι η προσωρινή πεζοδρόμηση θα δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα στην περιοχή, ιδίως όσον αφορά στη στάθμευση και την κίνηση των οχημάτων, και θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της κίνησης των πελατών. Παρ' όλο που οι αντιδράσεις προήλθαν από μια μικρή μερίδα ιδιοκτητών τοπικών επιχειρήσεων, η ένταση ήταν πολύ μεγάλη, και όταν το έργο τέθηκε προς έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο, απορρίφθηκε.

Μετά το πρώτο αρνητικό αποτέλεσμα η δράση επανασχεδιάστηκε. Πραγματοποιήθηκαν και πάλι συσκέψεις μεταξύ των εμπλεκομένων υπηρεσιών, προσκλήθηκαν μέλη από τις εθελοντικές ομάδες και ενημερώθηκαν οι κάτοικοι και οι επιχειρήσεις για τη νέα τοποθεσία, ώστε να οριστικοποιηθεί η απόφαση και να παρουσιαστεί ξανά στο Δημοτικό Συμβούλιο. Τον Ιούλιο του 2021 η τελική πρόταση έλαβε τις απαραίτητες εγκρίσεις. Η απόφαση που πάρθηκε ήταν να υλοποιηθεί στην περιοχή του Ελληνικού κατά το χρονικό διάστημα 12-22 Σεπτεμβρίου 2021 σε τμήμα της οδού Χρυσάνθου Τραπεζούντος, στην πλατεία Εθνικής Αντιστάσεως και στον παρακείμενο αυτής δρόμο.

Ποιος ήταν ο αντίκτυπος;

Η δυσκολία και η ομορφιά της όλης διαδικασίας ήταν ο μεγάλος αριθμός των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και

αρμόδιων αρχών. Υπήρξαν πολλές διαφορετικές απόψεις, χρειάστηκαν πολλές συναντήσεις, πολλές ώρες, μεγάλη προσπάθεια και κυρίως η θετική στάση των εμπλεκομένων για να καταφέρουν όλοι να συμφωνήσουν. Προσφέροντας δωρεάν δραστηριότητες, το έργο έδωσε τη δυνατότητα στους πολίτες να επαναπροσδιορίσουν τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν τις γειτονιές τους. Η συμμετοχή των κατοίκων και των ενδιαφερομένων μερών στο σχεδιασμό των δράσεων δημιούργησε ένα αίσθημα ευθύνης αλλά και την αίσθηση ότι ανήκουν σε μια μεγαλύτερη ομάδα με κοινό όραμα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη δέσμευσή τους στις δραστηριότητες. Οι επιχειρήσεις δήλωσαν ότι η πελατεία τους αυξήθηκε και ότι γενικά επικρατούσε μια θετική

ατμόσφαιρα μεταξύ των πελατών τους. Η δράση ήταν προσαρμοσμένη στις ανάγκες των παιδιών, καθώς η πανδημία είχε αυξήσει την επιθυμία για επαφή και συνεργασία. Αξίζει να αναφερθεί ότι παρατηρήθηκε βελτίωση της ποιότητας του αέρα κατά τη διάρκεια της απαγόρευσης διέλευσης των οχημάτων, η οποία παρακολούθηθηκε χάρη στη συνεργασία του Δήμου με το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, και συνεπώς έγινε φανερός ο θετικός αντίκτυπος του Living Streets στην υγεία των κατοίκων. Το έργο αυτό ανέδειξε την ανάγκη επαναπροσδιορισμού των δημόσιων χώρων στις γειτονιές, όπου τα μικρά παιδιά μπορούν να παίξουν και να ψυχαγωγούνται με ασφάλεια. Η επιτυχία του Living Streets αποτέλεσε επίσης το έναυσμα για την πολιτική ηγεσία

ώστε να εντάξει την ισότιμη χρήση και ασφαλή πρόσβαση στους δρόμους της πόλης στο σχεδιασμό των κοινωνικών δράσεων, και οι αρμόδιες υπηρεσίες ενδέχεται να το λάβουν υπόψη τους για τη λήψη περαιτέρω μέτρων στο μέλλον. Δεδομένου ότι οι δραστηριότητες ήταν τόσο δημοφιλείς, ο Δήμος σκοπεύει να διοργανώνει αντίστοιχες πολιτιστικές εκδηλώσεις πιο συχνά. Επιπλέον, θα δοθεί έμφαση στον καθορισμό στόχων για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών παραμέτρων που εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια του έργου.

Ο Δήμος επωφελήθηκε από την ανιδιοτελή συμβολή των εθελοντών, βελτίωσε την αισθητική του και απέδειξε πλέον πως οι συνέργειες έχουν τη δύναμη να μετατρέψουν το ανιαρό αστικό τοπίο σε κόμβους πολιτισμού και αμοιβαίου οφέλους. Το πιο σημαντικό μάθημα που πήραμε ήταν ότι τα πιο όμορφα πράγματα στη ζωή μας βρίσκονται στις καθημερινές, απλές δράσεις και στο παιχνίδι. Όπως είπε κάποτε ο Νίκος Καζαντζάκης, ένας διάσημος Έλληνας συγγραφέας, «Δεν υπάρχουν ιδέες, υπάρχουν μονάχα άνθρωποι που κουβαλούν τις ιδέες, κι αυτές παίρνουν το μπόι του ανθρώπου που τις κουβαλάει». Ένα επιπλέον στοιχείο που καταδεικνύει την επιτυχία του έργου είναι ότι ο Δήμος Ελληνικού - Αργυρούπολης κέρδισε το χάλκινο

βραβείο στην κατηγορία «Κοινωνική Ευθύνη» στα ετήσια βραβεία Best City Awards στην Ελλάδα για το Living Streets - «Βάλε χρώμα στη ζωή σου!»

Περισσότερες πληροφορίες

Δείτε το διαφημιστικό βίντεο του Living Streets Ελληνικού - Αργυρούπολης:
https://youtu.be/xeW8InRUF_8

Επικοινωνία

Δήμητρα Βαρουτάκη

varoutaki@elliniko-argyroupoli.gr

ΦΑΡΟ

67.495 κάτοικοι

Πορτογαλία

Στο Φάρο, ο Δήμος συνεργάστηκε με τους κατοίκους για να αναμορφώσουν τον δρόμο τους και να αντικαταστήσουν τα αυτοκίνητα με το γέλιο και το παιχνίδι. Το Living Streets κατάφερε να αναζωογονήσει την οδό Caldas Xavier με τόση επιτυχία, που αποφασίσθηκε να γίνει μόνιμο: οι κάτοικοι απέκτησαν ένα νέο χώρο για να κάθονται, να διαβάζουν, να παίζουν, να συζητούν, να τρώνε και να συγκεντρώνονται, όλο το χρόνο.

Μετατροπή ενός χώρου στάθμευσης σε κήπο: η ανάπλαση ενός δρόμου σε χώρο συνάθροισης και ενδυνάμωσης των σχέσεων μεταξύ των γειτόνων

Το Living Streets στο Φάρο της Πορτογαλίας υλοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του 2021 στην οδό Caldas Xavier και αφορούσε στη μεταμόρφωση ενός χώρου που μέχρι τότε χρησιμοποιούνταν αποκλειστικά για τη στάθμευση των αυτοκινήτων. Στόχος ήταν να απομακρυνθούν τα περισσότερα αυτοκίνητα από εκεί και να επιστραφεί το σημείο μόνιμα στους κατοίκους, μετατρέποντάς το σε χώρο αναψυχής που θα επέτρεπε τον πειραματισμό στον δημόσιο χώρο, προωθώντας τις καλές γειτονικές σχέσεις και το αίσθημα του ανήκειν. Το έργο αυτό ήταν πρωτοποριακό για το Φάρο καθώς, για πρώτη φορά, οι πολίτες συμμετείχαν στη διαδικασία σύλληψης και υλοποίησης ενός δημοτικού έργου.

Ο Δήμος του Φάρο πληροφορήθηκε για το έργο μέσω ενός άρθρου που

δημοσιεύτηκε σε μια καθημερινή πορτογαλική εφημερίδα με την ονομασία Público. Η ιδέα παρουσιάστηκε ως μια καλή ευκαιρία για να ξεκινήσει η συνεργασία με την κοινότητα σε θέματα που σχετίζονται με την κινητικότητα και τη χρήση του δημόσιου χώρου. Μετά από μια συνάντηση στην οποία συμμετείχαν διάφορα τμήματα, όπως το τμήμα της Πολεοδομίας, το τμήμα Περιβάλλοντος και το τμήμα Πολιτισμού, αποφασίστηκε ότι το ιδανικό μέρος για τη φιλοξενία ενός Living Street στο Φάρο ήταν η οδός Caldas Xavier, που βρίσκεται σε μια μικρή αστική γειτονιά, όπου οι σχέσεις εγγύτητας μεταξύ των κατοίκων είχαν χαθεί με την πάροδο του χρόνου και όπου ο χώρος για κοινωνικοποίηση είχε δώσει τη θέση του σε χώρο για τη στάθμευση των αυτοκινήτων. Μέσω της ενεργού συμμετοχής, της διαβούλευσης και της συνδημιουργίας, το Living Streets έφερε σε επαφή διάφορες υπηρεσίες του Δήμου, τοπικές ενώσεις και, κυρίως, τους κατοίκους της γειτονιάς. Μαζί δημιούργησαν μια πλατεία όπου πραγματοποιήθηκαν δραστηριότητες, τα παιδιά μπορούσαν να παίζουν, οι γείτονες μπορούσαν να συναντηθούν και για άλλη

μια φορά η συναναστροφή, η ευημερία και η ανταλλαγή απόψεων μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος της ζωής του δρόμου.

Τα εγκαίνια του Living Streets στο Φάρο πραγματοποιήθηκαν στις 20 Ιουλίου 2021. Από τότε, αναπτύχθηκαν διάφορες δραστηριότητες από και για τους κατοίκους της οδού Caldas Xavier, αλλά και από τους φορείς που συμμετείχαν στο έργο.

Από πόρτα σε πόρτα και από στόμα σε στόμα: πώς η συμμετοχή της κοινότητας έπαιξε ρόλο στην ανάπλαση του δρόμου

Η αρχική ιδέα για το έργο που παρουσιάστηκε στην αίτηση ήταν η δημιουργία ενός πράσινου χώρου για να ζουν, να τρώνε, να παίζουν, να μελετούν, να εργάζονται, να διαβάζουν, να κάνουν ποδήλατο ή απλώς να αναπνέουν καθαρό αέρα οι κάτοικοι της περιοχής. Αλλά αυτή η ιδέα μπορούσε να γίνει πραγματικότητα - και να λειτουργήσει ουσιαστικά - μόνο αν επικυρωνόταν από τους χρήστες αυτού του χώρου. Ο Δήμος πραγματοποίησε επισκέψεις από πόρτα σε πόρτα στους κατοίκους του συγκεκριμένου δρόμου και στους οργανισμούς που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση, για να γνωστοποιήσει το έργο και να δημιουργήσει μια πρώτη επαφή με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Στη συνέχεια, ένα ερωτηματολόγιο κοινοποιήθηκε διαδικτυακά για να συγκεντρωθούν περαιτέρω απόψεις, ανησυχίες και επιθυμίες από την

κοινότητα και για να διασφαλιστεί εξ αρχής η ενεργός συμμετοχή τους στο έργο.

Το επόμενο βήμα ήταν η δημιουργία ενός δικτύου δράσης και προβληματισμού, το οποίο αποτελούνταν από κατοίκους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη της οδού Caldas Xavier. Η πρώτη συνάντηση του δικτύου πραγματοποιήθηκε ένα μήνα μετά τις πρώτες επισκέψεις από πόρτα σε πόρτα. Μετά από τρεις διαδικτυακές συναντήσεις, η ομάδα καθόρισε ένα σχέδιο διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, αποφάσισε σχετικά με τον εξοπλισμό που θα εγκατασταθεί, τα φυτά που θα χρησιμοποιηθούν, καθώς και το σχέδιο δράσης και το πρόγραμμα για την υλοποίηση του πρώτου Living Streets στο Φάρο. Στη συνέχεια, ο Δήμαρχος του Φάρο και ο Σύμβουλος Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Υποδομών συναντήθηκαν με 25 κατοίκους του δρόμου, όπου παρουσίασαν τη μελέτη επανασχεδιασμού της οδού Caldas Xavier και τις κύριες ιδέες του έργου - αυτές που ψηφίστηκαν περισσότερο από τους κατοίκους.

Το δίκτυο δράσης και προβληματισμού που δημιούργησε ο δήμος του Φάρο συγκέντρωσε περίπου 50 μέλη, μεταξύ των οποίων κάτοικοι, τοπικοί παράγοντες

(οργανώσεις στους τομείς του πολιτισμού και της εκπαίδευσης, κοινωνικές, πολιτιστικές και θρησκευτικές ενώσεις, μια καλλιτεχνική εταιρεία και οι δυνάμεις ασφαλείας) και υπάλληλοι του δήμου. Περίπου 25 κάτοικοι, 15 μέλη τοπικών φορέων και 10 δημόσιοι υπάλληλοι συμμετείχαν στο δίκτυο που συνέβαλε στη διαμόρφωση του σχεδίου και στην απόφαση για το ποιες δραστηριότητες θα υλοποιηθούν στο Living Streets.

Δραστηριότητες

Το πρόγραμμα του Living Streets στο Φάρο περιελάμβανε συνολικά 20 δραστηριότητες που αφορούσαν σε διάφορους τομείς παρέμβασης - την κινητικότητα, το περιβάλλον, τον πολιτισμό και την τέχνη, τη ψυχαγωγία, την υγεία και την ευημερία. Οι περισσότερες δραστηριότητες συντονίστηκαν από τους φορείς που συμμετείχαν στο έργο, οι οποίοι μετέφεραν τις δραστηριότητές τους στο δρόμο και προσέλκυσαν νέο αλλά και παλιό κοινό. Σε άλλες δραστηριότητες συνεργάστηκαν κάτοικοι που είχαν κάποιες επαγγελματικές ή προσωπικές γνώσεις και προσέφεραν το χρόνο και τις δεξιότητές τους. Οι περισσότερες από αυτές τις δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν τις Παρασκευές αργά το απόγευμα ή τα Σάββατα.

- **«Αρωματίστε τη ζωή σας»:** Εργαστήριο κηπουρικής και βιολογικής καλλιέργειας με αρωματικά φυτά. Διοργανώθηκε από τον Δήμο του Φάρο και τις τοπικές ενώσεις που

Ήταν η πρώτη φορά και το πρώτο έργο στο Φάρο όπου είχαμε την ενεργό συμμετοχή όλων των κατοίκων της περιοχής για τη διαμόρφωση και την επιλογή του έργου με το οποίο ταυτίζονταν περισσότερο. Είμαστε πολύ περήφανοι που καταφέραμε να συνεργαστούμε με όλους τους κατοίκους της οδού Caldas Xavier για να υλοποιήσουμε ένα έργο για το οποίο είναι και οι ίδιοι περήφανοι.

Sophie Matias, Σύμβουλος Αστικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Δήμου του Φάρο

φροντίζουν άτομα με ψυχικές ασθένειες και αναπηρίες (ASMAL, APATRIS 21, AAPACDM). Στη δραστηριότητα συμμετείχαν κάτοικοι όλων των ηλικιών, από παιδιά έως ηλικιωμένους οι οποίοι φύτεψαν φυτά, βότανα και λαχανικά της επιλογής τους. Οι συμμετέχοντες ανέπτυξαν μια αίσθηση του ανήκειν που τους οδήγησε στο να συνεχίσουν να φροντίζουν τον χώρο σαν δικό τους.

- **«Εγκαίνια του Living Streets στο Φάρο - Μίνι συναυλία Fado με τον Alcino Bom»:** Τα εγκαίνια του Living Streets ήταν μια στιγμή γιορτής μεταξύ όλων των κατοίκων, η οποία συνοδεύτηκε από μια συναυλία παραδοσιακής μουσικής fado ενός τραγουδιστή από την οδό Caldas Xavier.
- **«Κατασκευή χάρτινων καρταετών»:** Μια ψυχαγωγική δραστηριότητα που έφερε κοντά παιδιά και ενήλικες. Παιδιά, γονείς, παππούδες και γιαγιάδες συναντήθηκαν σε ένα απογευματινό εργαστήριο για να ανακαλύψουν ξανά ένα παλιό παιδικό

παιχνίδι, αξιοποιώντας στοιχεία όπως η μνήμη, η κληρονομιά και η διασκέδαση.

- **«Sings and Enchants - Μίνι ακουστική συναυλία με το ντουέτο DOUBLE T από την ASMAL» και «Coral Singing Night με το Grupo Coral Ossónoba»:** δύο μουσικές δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν από δύο συλλόγους της γειτονιάς που συμμετείχαν στο δίκτυο δράσης και προβληματισμού του προγράμματος. Κατά τη διάρκεια των μουσικών συναυλιών ο δρόμος ζωντάνεψε από τον ήχο και την κατάληξη του πλήθους που συγκεντρώθηκε για να παρακολουθήσει τις παραστάσεις.
- **«Teatro de Vizinhes» (Θέατρο Γειτόνων της κοινότητας):** μια παράσταση που συγκέντρωσε ένα καστ περίπου 20 γειτόνων για να απεικονίσει την κοινότητα και τη ζωή στο Φάρο, με χιούμορ και καλή διάθεση. Η σκηνή του έργου ήταν ο δρόμος και ήταν μία από τις δραστηριότητες που συγκέντρωσαν τον μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων.

- **Διάφορες άλλες δραστηριότητες:** όπως εργαστήριο αστικής ζωγραφικής, συλλογικά πικνίκ, εργαστήρια τέχνης και χειροτεχνίας και μια υπαίθρια κινηματογραφική συνάντηση.

Ποιος ήταν ο αντίκτυπος;

Οι μετρήσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν και μετά την υλοποίηση του έργου επιβεβαίωσαν ότι το κλείσιμο του δρόμου για την κυκλοφορία των αυτοκινήτων βελτίωσε την ποιότητα του αέρα στο δρόμο, μειώνοντας τη συγκέντρωση διοξειδίου του αζώτου (NO2) και πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC). Το έργο συνέβαλε στην επανασύνδεση με τη φύση και στις δραστηριότητες σε ανθρώπινη κλίμακα, γεγονός που βελτίωσε την ποιότητα της ζωής των κατοίκων.

Πέρα από αυτό, το Living Streets του Φάρο έδωσε στους κατοίκους της οδού Caldas Xavier την ευκαιρία να αναμορφώσουν τον δρόμο και τη γειτονιά τους. Το αποτέλεσμα ήταν ένας ανανεωμένος χώρος, όπου ο θόρυβος των αυτοκινήτων αντικαταστάθηκε από τον ήχο του γέλιου των παιδιών που παίζουν και των γειτόνων που κουβεντιάζουν. Οι κάτοικοι άρχισαν να αλληλεπιδρούν και να αλληλοβοηθούνται περισσότερο. Υπήρξε μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ του Δήμου και των εμπλεκόμενων στο έργο, η συνεισφορά των οποίων ήταν πολύ σημαντική. Επιπλέον, η απαραίτητη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών του Δήμου εγκαίνιασε νέες και βελτιωμένες εσωτερικές συνεργασίες και επικοινωνίες.

Το Living Streets του Φάρο ήταν τόσο επιτυχημένο που έγινε μόνιμο: οι κάτοικοι της οδού Caldas Xavier θα μπορούν να απολαμβάνουν το νέο χώρο πρασίνου όλο το χρόνο, ενώ ο Δήμος σκέφτεται τρόπους για την εφαρμογή νέων Living Streets σε όλη την πόλη.

Περισσότερες πληροφορίες

<https://www.faro2027.eu/faro-living-street.html>

Επικοινωνία

Sophie Matias

Σύμβουλος Αστικού
Σχεδιασμού και
Υποδομών,
Δήμος του Φάρο

sophie.matias@cm-faro.pt
comunicacao@cm-faro.pt

ΚΡΙΖΕΒΤΣΙ

22.000 κάτοικοι

Κροατία

Το καλοκαίρι του 2021, ο δήμος του Κρίζεβτσι προχώρησε σε ανάπλαση των δρόμων γύρω από πέντε πολυκατοικίες για να προσφέρει στους πολίτες του έναν χώρο για κοινωνικοποίηση, γνωριμία και διασκέδαση, ενώ παράλληλα ευαισθητοποίησε τους πολίτες για τα οφέλη του υγιεινού τρόπου ζωής και τη σημασία της «επιστροφής» των δρόμων στους ανθρώπους και όχι στα αυτοκίνητα.

Θτώντας τους κατοίκους των διαμερισμάτων να διεκδικήσουν τους εξωτερικούς χώρους

Οι δραστηριότητες του Living Streets πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Ιουνίου και Αυγούστου το 2021 σε πέντε πολυκατοικίες που φιλοξενούν περίπου 2.000 κατοίκους, οι οποίοι δεν έχουν δική τους αυλή. Σε κάθε γειτονιά διοργανώθηκαν 2 Σαββατοκύριακα δραστηριοτήτων, ένα από τα οποία ήταν η εναρκτήρια εκδήλωση όπου οι κάτοικοι, με μπάρμπεκιο και μουσική από έναν σταθμό DJ που τροφοδοτείται από ηλιακή ενέργεια, κοινωνικοποιήθηκαν, γνωρίστηκαν μεταξύ τους και συμφώνησαν να ασχοληθούν με τις δράσεις και να μοιραστούν τις ευθύνες. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου Σαββατοκύριακου, οι κάτοικοι κατασκεύασαν τραπεζία και παγκάκια, επισκεύασαν και έβαψαν παλιά παγκάκια, φύτεψαν δέντρα, θάμνους με βατόμουρα και λουλούδια, καθάρισαν το χώρο και ζωγράρισαν μια τοιογραφία. Για τα παιδιά ετοιμάστηκαν διάφορα παιχνίδια και πινακές. Κάθε γειτονιά είχε τον δικό της "σεφ", υπεύθυνο για το ψήσιμο και

τη διατήρηση της καλής ατμόσφαιρας. Για την τελετή λήξης του Living Streets, πραγματοποιήθηκαν δραστηριότητες στην κεντρική πλατεία του Κρίζεβτσι, για το φεστιβάλ βιωσιμότητας "ΚΛΙΚni na održivo".

Δημιουργήθηκε χέρι-χέρι από τους πολίτες, τον δήμο και τον τοπικό ενεργειακό συνεταιρισμό, ΚΛΙΚ

Από την πλευρά του Δήμου, το Living Streets συντονίστηκε από τον αντιδήμαρχο, με έντονη συμμετοχή των επικεφαλής των ακόλουθων υπηρεσιών: οικονομικών, κοινής ωφέλειας, νομικών και γενικών υποθέσεων και κοινωνικών υπηρεσιών, καθώς και άλλων υπαλλήλων. Ο τοπικός ενεργειακός συνεταιρισμός ΚΛΙΚ επέβλεπε διάφορες δράσεις στις συνοικίες. Σε κάθε συνοικία εντοπίστηκαν κάτοικοι οι οποίοι βοήθησαν στην ενεργοποίηση της κοινότητας και οι δράσεις που υλοποιήθηκαν επιλέχθηκαν ανάμεσα σε πολλές προτάσεις των κατοίκων, οι οποίοι παρείχαν επίσης βοήθεια για τη διοργάνωση των δραστηριοτήτων και συμμετείχαν ενεργά!

Σε κάθε γειτονιά, το πρώτο Σαββατοκύριακο του Living Streets ήταν αφιερωμένο σε ένα μπάρμπεκιου και στον προγραμματισμό δράσεων με τον καταμερισμό καθηκόντων για κάθε κάτοικο, καθώς και σε εκπαιδευτικά εργαστήρια για την ενεργειακή απόδοση και τις λύσεις που βασίζονται στη φύση, με μουσική που παιζόταν από έναν σταθμό DJ που τροφοδοτείται από ηλιακή ενέργεια. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου Σαββατοκύριακου, πραγματοποιήθηκαν δράσεις όπου οι κάτοικοι φύτεψαν δέντρα, λουλούδια και βατόμουρα, καθάρισαν το χώρο από τα σκουπίδια, έφτιαξαν παγκάκια από παλιές και πεταμένες παλέτες, επισκεύασαν και έβαψαν παλιά παγκάκια. Και τις δύο ημέρες διοργανώθηκαν παιχνίδια για τα παιδιά, τα οποία συμμετείχαν σε δράσεις ζωγραφίζοντας σπιτάκια πουλιών και τοιογραφίες στο σταθμό λεωφορείων.

Κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ βιωσιμότητας "KLIKni na održivo", πραγματοποιήθηκε η τελετή λήξης του Living Streets στην κεντρική πλατεία του Κρίζεβτσι, ανοικτή σε όλους τους κατοίκους, ώστε όλοι να έχουν την

ευκαιρία να "ζήσουν" όσα έγιναν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού μέσα στις πέντε επιλεγμένες γειτονιές, να λάβουν μέρος σε εργαστήρια DIY, να μάθουν για τη βιώσιμη κινητικότητα και τον υγιεινό τρόπο ζωής, αλλά και να εμπνευστούν για να αλλάξουν τη δική τους γειτονιά.

Ποιος ήταν ο αντίκτυπος;

Η πρώτη εναρκτήρια εκδήλωση στη γειτονιά «Dom Zdravlja» ξεπέρασε τις προσδοκίες, καθώς οι ίδιοι οι κάτοικοι ήταν ενθουσιασμένοι με την ιδέα του Living Streets και είχαν πολλές ιδέες και προτάσεις δραστηριοτήτων για το πώς να κάνουν τη γειτονιά τους ακόμη καλύτερη και κατάλληλη για κοινωνικοποίηση. Όλοι συμμετείχαν στο σχεδιασμό των δράσεων, από τους νεότερους έως τους μεγαλύτερους. Έκαναν σχέδια από κοινού. Η επιτυχία του Living Streets αποδεικνύεται από το γεγονός ότι οι κάτοικοι συνέχισαν να κοινωνικοποιούνται στη γειτονιά σχεδόν κάθε βράδυ καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού. Μια παρόμοια αίσθηση προέκυψε από τις δραστηριότητες σε 2 ακόμη γειτονιές, κυρίως στη γειτονιά «Autobusni».

Η τελική εκδήλωση στην κεντρική πλατεία της πόλης αποτέλεσε το έναυσμα και για άλλες δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν το επόμενο έτος, εκτός των πέντε γειτονιών, με τη συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού πολιτών, εστιάζοντας κυρίως στις αγροτικές περιοχές.

Οι κάτοικοι που έλαβαν μέρος στο Living Streets εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους για τη συνέχιση τέτοιων δραστηριοτήτων και, σύμφωνα με πληροφορίες, μείωσαν τη χρήση των αυτοκινήτων για τις μετακινήσεις τους και αποφάσισαν να χρησιμοποιούν περισσότερο το ποδήλατο και να περπατούν με τα πόδια: συνειδητοποίησαν τις επιπτώσεις των αυτοκινήτων στο περιβάλλον και την υγεία τους, του θορύβου που προκαλούν καθώς και των θεμάτων ασφαλείας που ανακύπτουν. Οι ηλικιωμένοι από τις 5 γειτονιές αναφέρουν ότι περνούν περισσότερο χρόνο έξω από τότε που εγκαταστάθηκαν τα παγκάκια. Το Living Streets σχεδιάζεται να συνεχιστεί στο Κρίζεβτσι σε μια πιο αγροτική περιοχή σε συνεργασία με τα τοπικά συμβούλια πολιτών, ώστε να δημιουργηθεί μεγαλύτερος αντίκτυπος και εκτός της αστικής ζώνης. Αυτή η πρώτη έκδοση

το καλοκαίρι του 2021 ανέδειξε ότι πρέπει να καταβληθεί μεγαλύτερη προσπάθεια για την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση των κατοίκων σχετικά με τη συμμετοχή τους σε τέτοιες δραστηριότητες, ιδίως των κατοίκων μεγαλύτερης ηλικίας κυρίως όσον αφορά σε ζητήματα που σχετίζονται με τους εναλλακτικούς τρόπους μετακίνησης.

Περισσότερες πληροφορίες

<https://krizevci.hr>

Επικοινωνία

Ivana Šatrak

Συνεργάτης

Εμπειρογνομώμων στο
Εργαστήρι Κλιματικής
Καινοτομίας Κρίζεβτσι
(KLIK)

ivana.satrak@zadruga-klik.hr

ΛΑΜΠΙΝ

11.000 κάτοικοι

Κροατία

Η οδός Zelenice, που βρίσκεται στο παλιό κέντρο της ιστορικής πόλης του Λάμπιν, της πόλης των ορυχείων, έκλεισε για την κυκλοφορία και τη στάθμευση των αυτοκινήτων κατά τη διάρκεια ενός Σαββατοκύριακου τον Ιούνιο του 2021. Το Σαββατοκύριακο αυτό είχε προγραμματιστεί να αποτελέσει μέρος του εορτασμού της 100ής επετείου της μεγάλης απεργίας των ανθρακωρύχων. Παρά το γεγονός ότι δεν του χορηγήθηκαν κονδύλια από το ΕΥΚΙ, ο δήμος διοργάνωσε το Living Streets με δικά του έξοδα και προώθησε δράσεις βιώσιμης ανάπτυξης στην πόλη ως πρωτοβουλία Green Plus.

Ένα διαδραστικό εργαστήριο με θέμα τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου της 25ης και 26ης Ιουνίου 2021, πραγματοποιήθηκαν διάφορα εργαστήρια για την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τις επιπτώσεις των πλαστικών μίας χρήσης, αλλά και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία των υδάτινων πόρων, τη σωστή διαλογή των αποβλήτων, τις βραχείες αλυσίδες παραγωγής και κατανάλωσης και τις εναλλακτικές μορφές μετακίνησης (ποδήλατο και περπάτημα). Ήταν επίσης ένας τρόπος για να προετοιμάσει ο δήμος το έδαφος για την οριστική μετατροπή ορισμένων δρόμων σε πεζόδρομους.

Μια κοινή πρωτοβουλία που φέρνει σε επαφή την πόλη, τις ΜΚΟ, τις εταιρείες και τους πολίτες

Ο Δήμος του Λάμπιν ξεκίνησε το Living Streets σε συνεργασία με τη δημοτική επιχείρηση κοινής ωφέλειας και ύδρευσης. Άλλες ΜΚΟ και εταιρείες συνεργάστηκαν με την πόλη για να

συντονίσουν τις δράσεις: LAG Eastern Istria, Alfa Albona Association, Rabac Cycling Center, Terra Hub και Green Energy Cooperative. Οι συντονιστές συγκέντρωσαν διάφορες τοπικές οργανώσεις πολιτών, μεταξύ άλλων: την τοπική ομάδα μηδενικών αποβλήτων, τους τοπικούς καλλιτέχνες και την ποδηλατική ομάδα. Η πόλη συνεργάστηκε για την εκδήλωση με το Κροατικό Ταμείο Περιβάλλοντος και Ενεργειακής Αποδοτικότητας, το οποίο παραχώρησε στους διοργανωτές ένα νέο φορτηγό για την χωριστή συλλογή απορριμμάτων. Οι πολίτες και οι κάτοικοι συμμετείχαν στο σχεδιασμό του Living Streets μέσω ενός εργαστηρίου, απαντώντας στο ερώτημα «πώς μοιάζει ο δρόμος των ονείρων σας;», χρησιμοποιώντας τα εργαλεία «Ραντάρ του μέλλοντος» και «Συναίσθηματικό χάρτες». Η συγκέντρωση όλων αυτών των τοπικών φορέων και πολιτών οδήγησε στην επιτυχία της εκδήλωσης.

Ποιος ήταν ο αντίκτυπος;

Χάρη σε αυτό το Σαββατοκύριακο γεμάτο εκπαιδευτικές δραστηριότητες και διαδραστικά εργαστήρια, οι πολίτες κατανόησαν την ανάγκη μείωσης ή και απαγόρευσης της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων σε συγκεκριμένες

περιοχές. Για την πόλη αποτέλεσε ευκαιρία να συμμετάσχουν οι πολίτες στη διαδικασία πολεοδομικού σχεδιασμού για την επιλογή μίας μελλοντικής πεζοδρομημένης ζώνης, να λάβουν ανατροφοδότηση σχετικά με τις διάφορες επιλογές και τα χρονοδιαγράμματα. Ήταν επίσης η αφετηρία για το Λάμπιν, ώστε να μετατραπεί σε μία πόλη χωρίς πλαστικά και φάρος για ολόκληρη την περιοχή της Ίστριας με το σχέδιο Green Plus. Με τη δημιουργία πεζόδρομου στο κέντρο της πόλης, ο δήμος, σε συνδυασμό και με άλλα μέτρα, θα αναζωογονήσει το παλιό ιστορικό κέντρο της πόλης, όχι μόνο όσον αφορά στην ενεργειακή απόδοση, αλλά και τον πολιτισμό, τις επιχειρήσεις, την καθημερινή ζωή και τον τουρισμό, καθώς και τον τομέα της πληροφορικής με στόχο τη δημιουργία μιας «έξυπνης πόλης». Η ανταλλαγή απόψεων για την κινητικότητα θα συνδεθεί με τη δημιουργία δικτύου ποδηλατοδρόμων. Το Living Streets επέτρεψε στην πόλη του Λάμπιν να ολοκληρώσει την ανάπτυξη της στρατηγικής της με απλό και διασκεδαστικό τρόπο, ενημέρωσε τους πολίτες για τις ευκαιρίες και τους ενέπλεξε άμεσα, με την ελπίδα να δρομολογήσει νέες πρωτοβουλίες που θα συμβάλουν στους στόχους της πόλης.

Επικοινωνία

Robert Mohorović,
Grad Labin

robert.mohorovic@labin.hr

ΟΜΠΙΝΤΟΣ

11.772 κάτοικοι

Πορτογαλία

Το Living Streets του Όμπιντος πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2021, κατά τη διάρκεια του Διεθνούς Λογοτεχνικού Φεστιβάλ του Όμπιντος (FOLIO). Για το σκοπό αυτό, η οδός da Porta da Vila, στο ιστορικό κέντρο του Όμπιντος, μετατράπηκε σε χώρο πρασίνου και αναψυχής, όπου πραγματοποιήθηκαν διάφορες πολιτιστικές, μουσικές και περιβαλλοντικές δραστηριότητες.

Μια ιστορική πόλη, ένα λογοτεχνικό φεστιβάλ και η τέλεια ευκαιρία για να επιστρέψουν οι δρόμοι στους ανθρώπους!

Η ιδέα του Living Streets έπεσε στην αντίληψη των πολεοδόμων από τις περιφερειακές αρχές της Πορτογαλίας, οι οποίες παρακίνησαν τους υπαλλήλους της πόλης να υποβάλουν αίτηση. Ο δρόμος που επιλέχθηκε στην πόλη του Όμπιντος ήταν η οδός da Porta da Vila, που βρίσκεται στην είσοδο του ιστορικού κέντρου, ένα μέρος που υποδέχεται περίπου ενάμισι εκατομμύριο επισκέπτες ετησίως. Για τους κατοίκους και τις τοπικές αρχές, ήταν καιρός να σκεφτούν ένα εναλλακτικό και βιώσιμο έργο που θα μπορούσε να δοκιμαστεί και, αν ήταν επιτυχημένο, να εφαρμοστεί μόνιμα για να βελτιώσει τις εμπειρίες τόσο των ντόπιων όσο και των επισκεπτών.

Μετά από μια σειρά συλλογικών συναντήσεων και δράσεων για

τον καθορισμό ενός σχεδίου για το Living Streets του Όμπιντος, το έργο υλοποιήθηκε από τις 14 έως τις 17 Οκτωβρίου 2021, κατά τη διάρκεια του λογοτεχνικού φεστιβάλ FOLIO, το οποίο αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα γεγονότα της πόλης. Ο νέος πεζόδρομος φιλοξένησε μια αγορά φρούτων, λουλουδιών και βιβλίων, έναν χώρο με υγιεινό street food, εργαστήρια αρωματικών προϊόντων, διατροφικούς ελέγχους, δραστηριότητες για παιδιά σχετικές με το περιβάλλον, τη μουσική και τα κινούμενα σχέδια.

Λουλούδια, φρούτα και βιβλία: τι χρησιμοποίησε το Όμπιντος για να προσελκύσει κόσμο στο Living Street του;

Η συμμετοχή και η δραστηριοποίηση των πολιτών είναι το κλειδί για ένα επιτυχημένο Living Streets. Ως εκ τούτου, το Όμπιντος ανέπτυξε μια σειρά δράσεων με στόχο τη δημιουργία ενός δικτύου δράσης και προβληματισμού.

Κάτοικοι, καταστηματαρχες, υπάλληλοι του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και ορισμένοι γείτονες, οι οποίοι ζουν ή εργάζονται σε αυτόν τον δρόμο ή στις κοντινές περιοχές, συγκεντρώθηκαν για να συζητήσουν την υλοποίηση και τον σχεδιασμό του έργου.

Το πρώτο θέμα της συνεδρίασης επικεντρώθηκε στην έλλειψη χώρων πρασίνου. Η ομάδα συμφώνησε ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν χώροι αναψυχής ή διαβάσεις πεζών για να ενισχυθεί το φυσικό τοπίο της περιοχής. Ως αποτέλεσμα, αποφασίστηκε ότι η οδός da Porta da Vila θα φιλοξενήσει μια περιοχή με φυσικό γρασίδι, παρτέρια και κατασκευές με φυτά και δέντρα. Σχεδιάστηκε επίσης ένας χώρος αναψυχής, όπου οι άνθρωποι θα μπορούσαν να συναντηθούν, να ξεκουραστούν, να διαβάσουν ή να παίξουν, όπου για την κατασκευή και τη διακόσμηση του χώρου χρησιμοποιήθηκαν μόνο βιώσιμα υλικά. Ένα άλλο αίτημα όσον επισκέπτονται την πόλη ήταν η οργάνωση δραστηριοτήτων ή χώρων αναψυχής για τα παιδιά. Το αίτημα αυτό επαναλαμβανόταν για πολλά χρόνια και πλέον είχε μετατραπεί σε επιτακτική ανάγκη η εξεύρεση μιας λύσης. Μετά από σκέψη, οι συμμετέχοντες πρότειναν την επαναχρησιμοποίηση των υφιστάμενων δομών παιδικής χαράς, καθώς και δραστηριότητες αναρχίησης σε δέντρα.

Για να προσελκύσει περισσότερους

ανθρώπους, προωθώντας παράλληλα τις τοπικές επιχειρήσεις, αναπτύχθηκε μια αγορά λουλουδιών, φρούτων και βιβλίων. Το Όμπιντος είναι χαρακτηρισμένη ως «πόλη της λογοτεχνίας» από την UNESCO, οπότε έγινε εμφανές ότι τα βιβλία θα πρέπει να συμπεριληφθούν σε αυτή τη διαδικασία. Από την άλλη πλευρά, τα φρούτα αποσκοπούσαν στην προώθηση των τοπικών αγροτών και παραγωγών. Η παρουσία των λουλουδιών αποσκοπούσε στην προώθηση των διαφόρων παραγωγών και ανθοπωλών του Δήμου του Όμπιντος, κάτι που δεν αποτελούσε προτεραιότητα της πόλης μέχρι σήμερα.

Παράλληλα, η εκδήλωση περιελάμβανε

μια υπαίθρια έκθεση σχετική με την κληρονομιά της λογοτεχνίας, από τον Pedro Basilio, καθώς και μια πηκτική εγκατάσταση στον κήπο Esraço O. Εκτός από τη δημιουργία διαφορετικών χώρων, το ψυχαγωγικό μέρος συγκροτήθηκε από διάφορες παραστάσεις της τοπικής κοινότητας (από συγκροτήματα, χορευτικές ή άλλες μικρές ομάδες) που συμπλήρωσαν το πρόγραμμα των δραστηριοτήτων.

Μία από τις αδυναμίες που επισημάνθηκε από τους κατοίκους και τους επισκέπτες του Όμπιντος, είναι η έλλειψη νυκτερινής διασκέδασης, που θα προσέλκυε τους επισκέπτες που διανυκτερεύουν στο ιστορικό Όμπιντος. Ως αποτέλεσμα,

διοργανώθηκαν βραδινές συναυλίες κατά τη διάρκεια του Living Streets, ώστε να καλυφθεί αυτό το κενό.

Συνοπτικά, το Living Streets του Όμπιντος περιείχε:

- Χώρους πρασίνου και αναψυχής
- Δραστηριότητες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης
- Υγιεινό φαγητό και χορτοφαγικό street food
- Αγορά φρούτων, λουλουδιών και βιβλίων
- Κοινωνικές παραστάσεις για ψυχαγωγία στο δρόμο και νυκτερινές συναυλίες
- Διοργάνωση υπαίθριων εκθέσεων (έκθεση ABC Urban Exhibition του Pedro Basilio και Exhibition Courtyard of Memories του Ossa Morena)
- Χώρο παιχνιδιού για τα παιδιά (δομή αναρρίχησης σε δέντρα)

Το Living Streets πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του Folio Festival, ενός σημαντικού λογοτεχνικού φεστιβάλ που προσελκύει επισκέπτες στο Όμπιντος. Το φεστιβάλ βοήθησε το Living Streets, αλλά και αυτό με τη σειρά του μετέτρεψε τη γειτονιά σε ένα μέρος γεμάτο ζωντάνια, όπου οι άνθρωποι ήθελαν πραγματικά να βρίσκονται εκεί.

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν είναι τα εξής:

- Οι εκδηλώσεις του Living Streets είναι σχετικά εύκολο να οργανωθούν και είναι ένας τρόπος για να μετατραπεί ένας συνηθισμένος δρόμος σε ένα μέρος γεμάτο ζωντάνια με τη συμμετοχή ανθρώπων όλων των ηλικιακών και κοινωνικών ομάδων ώστε να γιορτάσουν, να παίξουν και να επαναπροσδιορίσουν τους δημόσιους χώρους στις γειτονιές τους.
- Δεν υπάρχουν όρια στις ιδέες για τις εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Living Streets. Μπορείτε είτε να επιλέξετε να κάνετε κάτι που έχει γίνει ήδη σε μια άλλη

πόλη είτε να οργανώσετε κάτι εντελώς καινούριο. Πρόκειται για ένα έργο ανοικτό σε νέες και δημιουργικές μορφές επαναφοράς της ζωής στους δημόσιους χώρους των πόλεων.

- Το Living Streets είναι μια προσπάθεια που στηρίζεται στην ίδια την κοινότητα. Περιλαμβάνει ιδέες που προωθούνται από τους κατοίκους της περιοχής για την οικοδόμηση σχέσεων εντός της κοινότητας, μεταξύ των γειτονιών και ακόμη και σε μεγαλύτερες αποστάσεις. Ως αποτέλεσμα, η συμμετοχή της κοινότητας ενισχύει τις σχέσεις με τις τοπικές αρχές.
- Το έργο μπορεί να βοηθήσει τις πόλεις να μοιράζονται τους δρόμους

τους με νέους τρόπους, πιο δίκαια, παρέχοντας ευκολότερη πρόσβαση σε περισσότερους ανθρώπους. Με τη συμμετοχή της τοπικής κοινότητας και άλλων τοπικών φορέων, είναι δυνατόν να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον που θα ευνοεί το περπάτημα και θα εμπνέει τους ανθρώπους να αναλάβουν μεγαλύτερη ευθύνη για τον τόπο στον οποίο κατοικούν και τον οποίο επισκέπτονται.

Για το Όμπιντος, ένα από τα κύρια συμπεράσματα που αντλήθηκαν όσον αφορά στη διοργάνωση μιας τέτοιας εκδήλωσης είναι ότι κάθε αρμόδιος φορέας πρέπει να αντιμετωπιστεί ξεχωριστά και με διαφορετικές προσεγγίσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω επιμέρους ζητήματα: ιεραρχία, πελάτες, κάτοικοι και συνεργάτες. Βλέποντας τον δρόμο ως εργαστήριο αστικής δράσης, είναι συχνά ευκολότερο να πεισθούν οι ιθύνοντες να δοκιμάσουν κάτι πρωτότυπο αντί για την απλή εκτέλεση μιας ήδη υπάρχουσας ιδέας. Το πρωτότυπο μας βοηθάει να δούμε τι θα μπορούσαμε να μάθουμε.

Η σχεδιαστική σκέψη είναι επίσης μια χρήσιμη μεθοδολογία για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων. Ορισμένα από τα προσωρινά μέτρα έγιναν μόνιμα, αφού δοκιμάστηκαν και αποδείχθηκαν αρκετά επιτυχημένα. Πολλές από τις ιδέες

που υλοποιήθηκαν θα εφαρμοστούν και σε άλλες περιοχές της ιστορικής πόλης, δηλαδή στην περιοχή γύρω από το κάστρο (Cerca do Castelo) και εκεί όπου πραγματοποιούνται οι κύριες εκδηλώσεις της πόλης του Όμπιντος, όπως το Φεστιβάλ Σοκολάτας, το Χριστουγεννιάτικο Χωριό και το Διεθνές Λογοτεχνικό Φεστιβάλ (Folio). Οι πρώην χώροι στάθμευσης θα αποκτήσουν περισσότερο πράσινο, βελτιώνοντας έτσι την εμπειρία των επισκεπτών.

Περισσότερες πληροφορίες

Δείτε το διαφημιστικό βίντεο για το Living Streets του Όμπιντος: <https://www.youtube.com/watch?v=-mactBsbulg>

Επικοινωνία

Telmo Félix

Telmo Félix, Δημοτικός Σύμβουλος Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης, Ενέργειας, Αστικής Ανάπτυξης και Αναβάθμισης, Αειφορίας και Διοικητικού Εκσυγχρονισμού
vtelmofelix@cm-obidos.pt

ΠΟΡΕΤΣ-ΠΑΡΕΝΤΣΟ

 17.000 κάτοικοι

Κροατία

Το Πόρετς-Παρέντσο είναι μια μικρή αλλά τουριστική πόλη της Κροατίας. Κάθε καλοκαίρι, η μικρή πόλη των 17.000 κατοίκων δέχεται έως και 100.000 τουρίστες ημερησίως. Υπό το πρίσμα αυτών των προκλήσεων, το Living Streets στο Πόρετς ήταν μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής για την ανάκτηση του δημόσιου χώρου, μετατρέποντας προσωρινά έναν δρόμο σε πεζόδρομο, προσκαλώντας τους κατοίκους της περιοχής να αλληλεπιδράσουν με αυτόν και όχι μόνο να διέρχονται, με τη βοήθεια του parklet που δημιουργήθηκε, το πρώτο του είδους του στην Κροατία.

Living Streets: Ένας χώρος για όλους

Η οδός Zagrebačka έκλεισε για τα αυτοκίνητα και άνοιξε για τους ανθρώπους, τα φυτά και τα ζώα. Είχε προγραμματιστεί μια διήμερη εκδήλωση, η οποία όμως παραλίγο να μην πραγματοποιηθεί λόγω του απρόβλεπτου καιρού του Σεπτεμβρίου. Για να στηθεί το σκηνικό για το Living Streets, ο Σύλλογος Zona βοηθήθηκε από πολλούς κατοίκους της περιοχής, ιδιωτικές εταιρείες και δημόσιους φορείς. Κανένα από τα αντικείμενα και τα έπιπλα που χρησιμοποιήθηκαν δεν αγοράστηκε, τα πάντα δανείστηκαν και ορισμένα αντικείμενα νοικιάστηκαν. Αυτή η κοινή προσπάθεια συνέβαλε στη διάδοση τού τι επρόκειτο να συμβεί και δημιούργησε τις πρώτες καλές συνεργασίες.

Η οδός Zagrebačka είναι ένας πολυσύχναστος δρόμος που οδηγεί από την πλατεία Joakim Rakovac στην κεντρική πλατεία - την πλατεία Liberty, το τελευταίο σημείο επαφής των αυτοκινήτων με τον πεζόδρομο του κέντρου της πόλης. Πολλοί από τους κατοίκους (αν όχι οι περισσότεροι)

θα ήθελαν να δουν αυτόν τον δρόμο μόνιμα κλειστό για την κυκλοφορία των αυτοκινήτων, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, όταν η μικρή πόλη των 17.000 κατοίκων δέχεται έως και 100.000 τουρίστες την ημέρα. Τα αυτοκίνητα δεν είναι το μόνο πρόβλημα: η μάζα των ανθρώπων γίνεται κατά κάποιο τρόπο και αυτή μια κινούμενη υποδομή.

Η εκδήλωση στις 24 και 25 Σεπτεμβρίου 2021 είχε τίτλο «Zatvaramo Zagrebačku» («Κλείνουμε την οδό Zagrebačka» στα κροατικά), με το σύνθημα «όχι αυτοκίνητα, μόνο άνθρωποι, φυτά και ζώα». Το πρόγραμμα περιελάμβανε το προσωρινό κλείσιμο του δρόμου για να μετατραπεί σε μια μεγάλη πράσινη και ήσυχη περιοχή για χαλάρωση. Οι δραστηριότητες περιελάμβαναν δωρεάν διαλέξεις, εργαστήρια, ένα ανοιχτό jam session, προβολή ταινιών και ομιλίες σχετικά με τον αστικό σχεδιασμό. Διανεμήθηκαν 500 φυτά στους πολίτες (δενδρόλιβανο, λεβάντα και φύτες φράουλας). Επιπλέον, η οδός Nikola Tesla, συνέχεια της οδού Zagrebačka, μετατράπηκε σε ζώνη αργής ταχύτητας για τις δύο αυτές ημέρες.

Parklet - ένα βασικό εργαλείο στον αστικό σχεδιασμό

Ο ορισμός του Parklet αναφέρει: «Το Parklet εκπληρώνει μια σημαντική λειτουργία: εκτός από την ενθάρρυνση της κοινωνικοποίησης, αντιπροσωπεύει επίσης έναν δημόσιο χώρο προσβάσιμο σε όλους». Με την εισαγωγή της έννοιας του parklet στους δρόμους του Πόρτς-Παρέντσο, το έργο είχε ως στόχο, σε συνεργασία πάντα με τους πολίτες, να εισαγάγει συστηματικά μακροχρόνιες μικρο-μεταμορφώσεις στους δρόμους και τους χώρους της πόλης που είναι συνήθως γεμάτοι από κίνηση και αυτοκίνητα, ιδίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Επιπλέον, στόχο είχε να επισημάνει τη σημασία του δημόσιου χώρου στις αστικές περιοχές και να ενθαρρύνει τη μείωση της χρήσης των προσωπικών οχημάτων, καθώς και άλλες βιώσιμες μορφές κινητικότητας, και τελικά να δημιουργήσει αστικούς χώρους που δεν θα εξυπηρετούν πλέον τα αυτοκίνητα αλλά τους πολίτες.

Ποιος ήταν ο αντίκτυπος;

Η ηχορύπανση κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού είναι συνήθως πολύ υψηλή στο Πόρετς. Επίσης, οι άνθρωποι, ζουν πλέον σε μία περίοδο υπερκορεσμού πληροφοριών. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Association Zona θέλησε να δημιουργήσει έναν ήσυχο χώρο, όπου οι άνθρωποι θα αισθάνονται ασφαλείς να χαλαρώσουν και να ξεκουραστούν. Όταν δεν υπήρχαν προγραμματισμένες δραστηριότητες, ο δρόμος ήταν ένα μεγάλο ήσυχο σαλόνι. Ήταν επίσης σημαντικό να δημιουργηθεί χώρος για όλους - ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο δεν υπήρχαν εμπορικές δραστηριότητες οποιουδήποτε είδους. Οι δρόμοι παρέχουν χώρο για την ανάκαμψη της κοινότητας και κατά τη διάρκεια της πανδημίας τονίστηκε η σημασία του δημόσιου χώρου ως βασικού συστατικού της καθημερινής ζωής για ασφαλή αλληλεπίδραση με τους γύρω μας αλλά και από πλευράς αισθητικής. Το Living Streets προσέφερε το χώρο σε πολλούς ανθρώπους για να μιλήσουν και να νιώσουν καλύτερα. Υπολογίζεται ότι περίπου 1.000 άτομα (πολίτες, κάτοικοι) συμμετείχαν στη διαδικασία μέσω της συμμετοχής στην

έρευνα (266), της προετοιμασίας των εκδηλώσεων (100), της διοργάνωσης Q&A (20), της συμμετοχής στα εργαστήρια (100) και της τελικής εκδήλωσης (500). Τίποτα όμως δεν θα μπορούσε να γίνει χωρίς την εμπιστοσύνη της τοπικής κοινότητας.

Με την υλοποίηση του Living Streets στο Πόρετς και ιδιαίτερα στο πλαίσιο της τελικής εκδήλωσης «Κλείνουμε την οδό Zagrebačka», η πόλη έκλεισε έναν από τους σημαντικότερους δρόμους της για την μηχανοκίνητη κυκλοφορία. Η πόλη Πόρετς–Παρέντσο άδραξε την ευκαιρία να τον μετατρέψει σε κοινωνικό κόμβο και χρησιμοποίησε τον χώρο αυτό για να φέρει τους πολίτες κοντά και να τους δραστηριοποιήσει σε θέματα ενέργειας και κλίματος. Εισάγοντας ένα από τα πιθανά μέτρα μετασχηματισμού του δημόσιου αστικού χώρου, δόθηκε στους πολίτες η ευκαιρία να συμμετάσχουν, να εκφράσουν τη γνώμη τους για ζητήματα που αφορούν στο κλίμα και την κυκλοφορία, ενώ ταυτόχρονα βίωσαν τις δυνατότητες μιας πόλης χωρίς αυτοκίνητα. Με τη σειρά της, η πόλη Πόρετς–Παρέντσο βίωσε τις θετικές επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει η συμμετοχή των πολιτών σε έργα που αφορούν άμεσα στη δημόσια σφαίρα.

Εξετάζουμε νέες πιθανές τοποθεσίες για μελλοντικά πάρκα πόλης (parklets) και ελπίζουμε ότι η ιδέα του Living Streets θα συνεχίσει να κάνει τους δρόμους του Πόρετς–Παρέντσο πιο φιλικούς προς τους πολίτες και πιο πράσινους στο μέλλον.

Περισσότερες πληροφορίες

<https://energy-cities.eu/project/euکی-living-streets-cities>

Επικοινωνία

Gordana Lalić

Διευθύντρια της Parentium d.o.o., της Δημοτικής Εταιρείας του Πόρετς – Παρέντσο για έργα ενεργειακής απόδοσης και κλιματικής αλλαγής

gordana.lalic@porec.hr

ΤΟΡΡΕΣ-ΒΕΡΝΤΑΣ

83.130 κάτοικοι

Πορτογαλία

Στο Τόρρες-Βέρντας, ένας αδρανής δρόμος σε μια βιομηχανική περιοχή απέκτησε νέα ζωή με το Living Streets και μετατράπηκε σε έναν ζωντανό και πολυπολιτισμικό χώρο όπου οι άνθρωποι έρχονται για να χορέψουν, να δημιουργήσουν και να εμπνευστούν! Το έργο πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τους συλλόγους ILÚ και Untamed, στο πλαίσιο ενός μαθήματος χορού, με την ονομασία Performact.

Μετατρέποντας έναν ξεχασμένο δρόμο σε έναν ζωντανό και πολυπολιτισμικό χώρο γεμάτο φως χρώμα και ζωή!

Η οδός Electricidade είναι ένας δρόμος γεμάτος σταθμευμένα αυτοκίνητα και άδεια κτίρια σε μια βιομηχανική περιοχή δίπλα στον σιδηροδρομικό σταθμό του Τόρρες-Βέρντας. Τα δύο κύρια λειτουργικά κτίρια του δρόμου είναι μια ανερχόμενη σχολή υγείας και ένα στούντιο τέχνης, το οποίο χρησιμοποιείται από μια ομάδα περίπου 60 διεθνών φοιτητών για ένα εντατικό πρόγραμμα σπουδών σύγχρονου χορού. Το Living Streets ήταν μια ευκαιρία να μετατραπεί αυτός ο δρόμος σε έναν τόπο συναναστροφής, ένταξης, βιωσιμότητας και έμπνευσης.

Δημιούργημα της συνεργασίας δύο ενώσεων που ονομάζονται ILÚ (PT) και Untamed (Βέλγιο), το πρόγραμμα σπουδών χορού Performact συγκεντρώνει μαθητές από πολλά διαφορετικά κοινωνικά υπόβαθρα και εθνικότητες στην οδό Electricidade. Αυτό το μικρό καλλιτεχνικό στούντιο

αποτελέσει την αφετηρία για ολόκληρο το πρόγραμμα του Living Streets στο Τόρρες-Βέρντας, καθώς είναι εκείνοι που το έφεραν στο Δημοτικό Συμβούλιο. Το έργο έγινε εύκολα αποδεκτό, καθώς αποσκοπούσε στη δημιουργία ενός χώρου συνάντησης και αναψυχής για τους φοιτητές και την κοινότητα, που θα προωθούσε τις αξίες της ανεκτικότητας, της πολυπολιτισμικότητας και της βιωσιμότητας, θα ενίσχυε την ευαισθητοποίηση της κοινότητας σχετικά με τη σημασία της σωματικής και πολιτιστικής δραστηριότητας και θα προωθούσε την αστική ανάπτυξη μιας εγκαταλελειμμένης βιομηχανικής περιοχής.

Με την υποστήριξη του Δήμου, ο δρόμος έκλεισε για την κυκλοφορία και μετατράπηκε σε σκηνικό για ένα πρόγραμμα εκδηλώσεων που περιελάμβανε εκθέσεις, εργαστήρια και καλλιτεχνικές παρεμβάσεις για θέματα όπως η βιωσιμότητα, το περιβάλλον, η οικολογία, η ανακύκλωση, η τέχνη, η διαπολιτισμικότητα και η κοινωνική ένταξη.

Συν-δημιουργία και συνεργασία για μεγαλύτερη αίσθηση κοινότητας στο δρόμο

Για τους ανθρώπους του προγράμματος Performact και του Δήμου του Τόρρες-Βέντρας, ήταν σημαντικό ο δρόμος να γίνει ένας τόπος ένταξης και πολιτισμού, επισκέψιμος και αξιοποιήσιμος από το σύνολο της κοινότητας. Για να επιτευχθεί αυτό, καλλιεργήθηκε η ομαδική συνεργασία και η συν-δημιουργία, με τη συμμετοχή σημαντικών τοπικών φορέων. Οι διευθυντές και οι καθηγητές του προγράμματος Performact, καθώς και υπάλληλοι του Δημαρχείου στους τομείς του πολιτισμού, της κινητικότητας, του περιβάλλοντος κ.λπ. κλήθηκαν να συμμετάσχουν στην ομάδα εργασίας που ήταν υπεύθυνη για τα έργα που θα εκτελούνταν στο δρόμο και για το σχεδιασμό του προγράμματος. Τοπικές ενώσεις κλήθηκαν να φιλοξενήσουν τα έργα και τις δραστηριότητές τους στο Living Streets, όπως μια προβολή ταινιών για έναν διεθνή διαγωνισμό ταινιών κινουμένων σχεδίων. Οι μαθητές ενθαρρύνθηκαν να προσκαλέσουν φίλους τους και τα εθνικά και κοινωνικά δίκτυα χρησιμοποιήθηκαν για την προώθηση των δραστηριοτήτων στο ευρύ κοινό. Αυτή η ευρεία συμμετοχή ήταν το κλειδί για την ανάπτυξη της αίσθησης του ανήκειν, έτσι ώστε οι κάτοικοι του Τόρρες-Βέντρας και οι

φοιτητές του Performact να μπορέσουν να αναλάβουν τη μακροχρόνια φροντίδα του δρόμου.

Δραστηριότητες που έλαβαν χώρα:

- Προβολές ταινιών κινουμένων σχεδίων σε συνεργασία με το τοπικό πρόγραμμα Bang Awards. Έγινε επιλογή ταινιών που συμμετείχαν στον διεθνή διαγωνισμό κινουμένων σχεδίων με θέμα «Αλλαγές». Οι ταινίες είχαν σαν θεματολογία την κλιματική αλλαγή, τις πολιτιστικές και κοινωνικές αλλαγές κ.λπ.

- Χρήση του κοινόχρηστου δικτύου ποδηλάτων με την ονομασία Agostinhhas, το οποίο προωθήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του Living Streets και προσφέρθηκε δωρεάν στους φοιτητές του Performact. Ένας νέος σταθμός κοινής χρήσης ποδηλάτων εγκαταστάθηκε κοντά στην οδό Electricidade, ενισχύοντας επίσης την εμφάνιση νέων πρότζεκτ.
- Τοποθέτηση παρτεριών με αυτοφυή είδη και δημιουργία ενός κάθετου κήπου.

- Ομαδική ζωγραφική τοιχογραφιών με τη χρήση οικολογικών χρωμάτων και ανακυκλωμένων υλικών.
- «Χαρταετοί ανάγνωσης» και μια πολύγλωσση υπαίθρια βιβλιοθήκη για ανταλλαγή βιβλίων.
- Δημιουργία ενός υπαίθριου χώρου/βάθρου για παραστάσεις από μαθητές και προσκεκλημένου καλλιτέχνη από όλο τον κόσμο. Πραγματοποιήθηκε ένα ευρύ φάσμα παραστάσεων και εργαστηρίων ανοικτών για το κοινό, όπως χορού, μπαλέτου, εναέριου χορού, γιόγκα, καποέιρα, Bollywood, αυτοσχεδιασμού, δραματοποιήσεων, συναντήσεις ταυτόχρονης ομιλίας γλωσσών, αλλά και εκθέσεις φωτογραφίας, προβολές ταινιών κινουμένων σχεδίων και προβολές βίντεο χορευτικών παραστάσεων.
- Εορτασμός των διεθνών ημερών των χωρών προέλευσης των σπουδαστών του προγράμματος Performact, όπως: Αμερική, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ολλανδία, Ινδία, Ιταλία, Ιαπωνία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ισπανία ή Ρωσία, για τη διάδοση βιώσιμων συνθηκών, εθίμων και παραδόσεων.

Το Living Streets έγινε η αφορμή να προωθηθεί η κοινωνική ένταξη και να δημιουργηθεί ένα μέρος όπου η κοινότητα του Τόρρες-Βέντρας

θα μπορούσε να συναντηθεί και να αλληλεπιδράσει, ενισχύοντας την υπόσταση αυτής της πολιτιστικά και κοινωνικά πλούσιας περιοχής.

Ποιος ήταν ο αντίκτυπος;

Η υλοποίηση του Living Streets στην οδό Electricidade έδωσε επίσης την ώθηση για τη βελτίωση των γενικών συνθηκών του δρόμου: η εμφάνιση και η δομή του δρόμου βελτιώθηκε χάρη στην ενίσχυση του δημόσιου φωτισμού, έγιναν εργασίες επισκευής του ίδιου του δρόμου και των πεζοδρομίων, ανακαινίστηκαν οι κάδοι απορριμμάτων. Όλες αυτές οι αλλαγές αναβάθμισαν αισθητικά την οδό Electricidade, κάνοντάς την πιο φιλόξενη και ενθαρρύνοντας την ήπια κινητικότητα, καθώς ο δρόμος έγινε πιο ελκυστικός για τους πεζούς. Επιπλέον, εγκαταστάθηκε ένας σταθμός ποδηλάτων σε έναν χώρο που προηγουμένως χρησιμοποιούνταν κυρίως για τη στάθμευση των αυτοκινήτων.

Πέρα από αυτό όμως, το έργο αναβάθμισε μια υποβαθμισμένη περιοχή σε ένα μέρος όπου οι άνθρωποι απέκτησαν εκ νέου την αίσθηση του ανήκειν. Οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στην οδό Electricidade λόγω της υλοποίησης

του Living Streets συνέβαλαν στη βελτίωση της αντίληψης του δρόμου και των τοπικών έργων, ενώ παράλληλα αυξήθηκε η αίσθηση της ασφάλειας στο δημόσιο χώρο. Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας ήταν η αναβάθμιση της περιοχής και η δημιουργία ενός όμορφου χώρου για ολόκληρη την κοινότητα του Τόρρες-Βέντρας!

Περισσότερες πληροφορίες

<https://www.facebook.com/performact>

Επικοινωνία

**Τμήμα Πολιτισμού,
Πολιτιστικής
Κληρονομιάς και
Τουρισμού**

Δήμος του Τόρρες -
Βέντρας

cultura@cm-tvedras.pt

**ΚΑΝΤΕ ΤΟ ΝΑ
ΣΥΜΒΕΙ ΣΤΗΝ
ΠΟΛΗΣΑΣ!**

Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας για το Κλίμα (EUKI) του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομικών Υποθέσεων και Κλιματικής Δράσης, της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης της Γερμανίας (BMWK). Η παρούσα δημοσίευση αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και τόσο η Επιτροπή όσο και το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων και Κλιματικής Δράσης (BMWK) δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σε αυτήν.

Συγγραφείς:

Ana Filipa Carlos (OesteSustentável), Ανδρέας Πανούσης (Κόρινθος), Ann van de Vyvere (Βρυξέλλες), Birgitta Morin (La Rosée), Christine Ballard (Συμβούλιο Μίλτον Κινς), Δήμητρα Βαρουτάκη (Ελληνικό-Αργυρούπολη), Dries Gysels (Meneer de Leeuw), Esther Sprangers (Ρότερνταμ), Gordana Lalić (Πόρετς – Παρέντο), Sabina Damiani και Petra Ročanić (Udruga Zona Poreč), Ian Turner (Energy Cities), Ivana Šatrk (Križevci Climate Innovation Laboratory (KLIK)), Jan van der Wolde (Ρότερνταμ), Josip Milić (Ζάνταρ), Kinga Kovács (Energy Cities), Laura Guérin (Energy Cities), Maria Clara Miguel Santarosa (Energy Cities), Martin Freire (Energy Cities), Michele Fatibene (Τορίνο), Νικολέττα Μανέτα (Δίκτυο Πόλεων Βιώσιμη Πόλη), Paula Maria Garhão (Óbidos), Παναγιώτα Καζάκη (Δίκτυο Πόλεων Βιώσιμη Πόλη), Robert Mohorović (Λάμπιν), Rute Gago (Φάρο), Sophie Matias (Φάρο), Sandra Vlašić (Terra Hub), Stefani Mikulec Perković (Ζάνταρ), Telmo Félix (Ουμιντος), Trudy Poot (Ρότερνταμ), Vlatka Berlan Vlahek (Βάνιτς - Γκραντ), Bénédicte Weber (Energy Cities).

Σχεδιασμός: www.TUTTIQUANTI.net

Ημερομηνία: Ιούλιος 2018 – Απρίλιος 2022 (προσθήκες)

Αποδόσεις Φωτογραφιών (Credits):

Σ2 (από πάνω αριστερά μέχρι κάτω δεξιά): 3η: ©Andreas Gebert; 4η, 12η, 14η, 18η: ©Gert Arijs
Σ4, Σ13 (δεξιά), Σ34, Σ35, Σ42, Σ44, Σ63, Σ64, Σ65: ©Municipality of Rotterdam
Σ8, Σ13 (αριστερά), Σ20, Σ25, Σ47, Σ48, Σ49: ©Municipality of Brussels
Σ9, Σ11 (αριστερά), Σ21, Σ27, Σ28, Σ29, Σ36, Σ51, Σ53: ©Municipality of Ivanić-Grad
Σ10 (αριστερά), Σ40, Σ71, Σ72, Σ73: ©Municipality of Zadar
Σ10 (δεξιά), Σ16, Σ39: ©www.livingstreet.org
Σ11 (δεξιά), Σ22, Σ23, Σ67, Σ68: ©Municipality of Turin
Σ12 (αριστερά), Σ59, Σ60: ©Milton-Keynes Council
Σ12 (δεξιά), Σ30, Σ55, Σ57: ©Municipality of La Rochelle
Σ40: Cnyborg (CC BY-SA 3.0)
Σ75, Σ77, Σ79: ©SUSTAINABLE CITY
Σ81, Σ83: ©Jorge Simão
Σ85, Σ87: ©Ivana Šatrk, KLIK
Σ89: ©Zelena energetska zadruga, Green Energy Cooperative
Σ91, Σ92: ©Municipality of Óbidos
Σ95, Σ97: ©Jelena Vojinović
Σ99, Σ101: ©Municipality of Torres Vedras
Licence Creative Commons Attribution – NonCommercial – ShareAlike 4.0 International

City of Rotterdam

City of Ivanic-Grad

<https://energy-cities.eu/project/life-living-streets>

<https://energy-cities.eu/project/euki-living-streets>

<https://livingstreet.org>

www.meneerdeleeuw.nl